

**Sprawozdanie opisowe z działalności
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Rudzie Śląskiej
za 2024 rok**

SPIS TREŚCI

I. Struktura wydatków Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w roku 2024	str. 3
II. Informacje ogólne	str. 5
III. Zadania statutowe realizowane przez Ośrodek w 2024 roku	str. 6
IV. Charakterystyka osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej w 2024 roku.	str. 13
V. Szczegółowe sprawozdania komórek organizacyjnych Ośrodka	str. 15
1. Dział Pomocy Środowiskowej	str. 15
2. Dział Realizacji Świadczeń	str. 21
3. Dział Wsparcia Osób Starszych i Niepełnosprawnych	str. 24
4. Dział ds. Asysty Rodzinnej	str. 41
5. Dział Obsługi i Finansowania Opieki nad Dzieckiem	str. 49
6. Dział Pieczy Zastępczej	str. 54
7. Dział Świadczeń Rodzinnych	str. 59
8. Dział Świadczeń Wychowawczych	str. 65
9. Dział Świadczeń Alimentacyjnych	str. 69
10. Dział Dodatków Mieszkaniowych	str. 72
11. Dział Klub Integracji Społecznej	str. 74
12. Dział Realizacji Projektów	str. 78
13. Zespół ds. Organizacji Pozarządowych	str. 80
14. Dział Obsługi Klienta	str. 83
15. Zespół Monitoringu, Kontroli i Nadzoru	str. 86
16. Inspektor Ochrony Danych	str. 89
17. Dział Techniczno - Gospodarczy z Kancelarią	str. 90
VI. Sprawy organizacyjne i kadrowe MOPS	str. 94
VII. Realizacja zadań dodatkowych, w tym wykraczających poza zakres ustaw	str. 101
VIII. Plan potrzeb Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej - przekształconego od 01.01.2025r. w Centrum Usług Społecznych, na 2025 rok	str. 104

WYKAZ ZAŁĄCZNIKÓW

Załącznik nr 1- Roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny za 2024r. wraz z potrzebami związanymi z ich realizacją.

Załącznik nr 2 - Roczne sprawozdanie z działalności i efektów pracy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rudzie Śląskiej - organizatora pieczy zastępczej za rok 2024 oraz zestawienie potrzeb w zakresie systemu pieczy zastępczej.

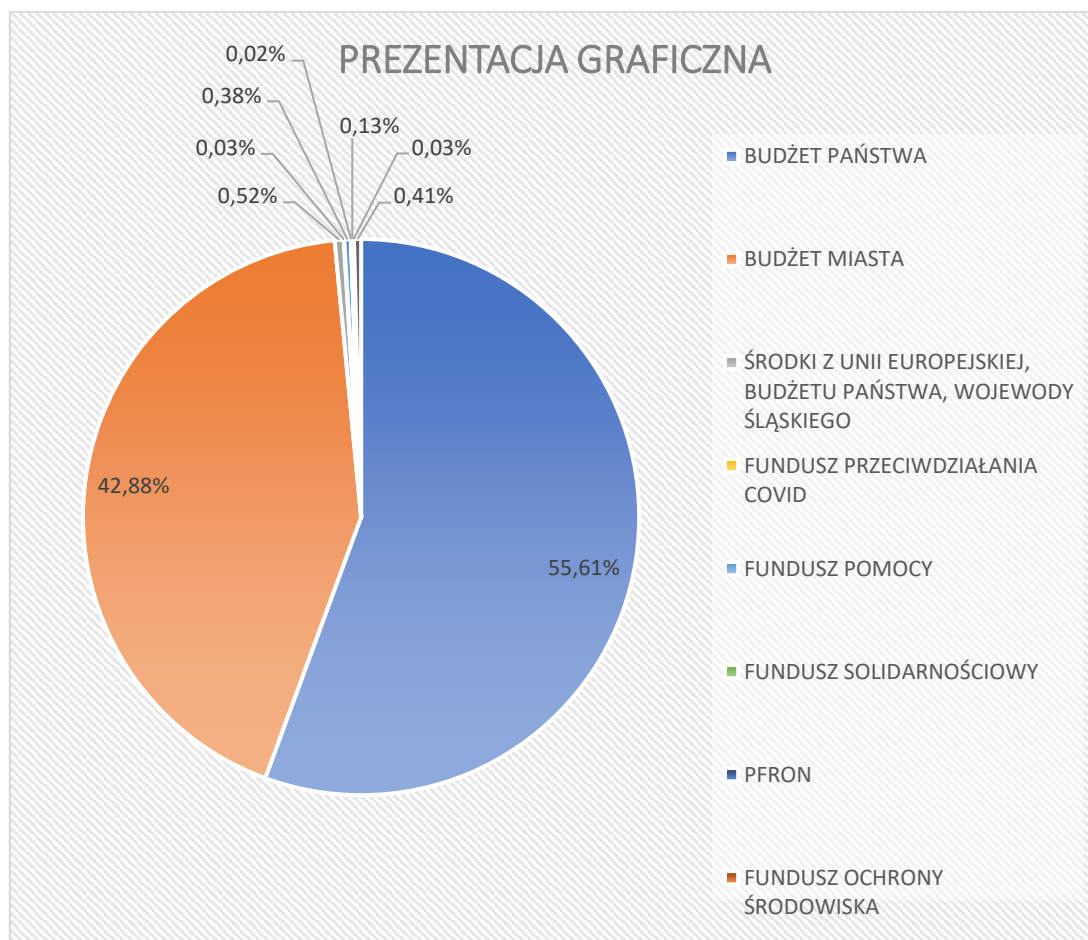
Załącznik nr 3 - Roczne sprawozdania za 2024r. Kierowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.

I. STRUKTURA WYDATKÓW MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W ROKU 2024

Źródła finansowania wydatków MOPS:

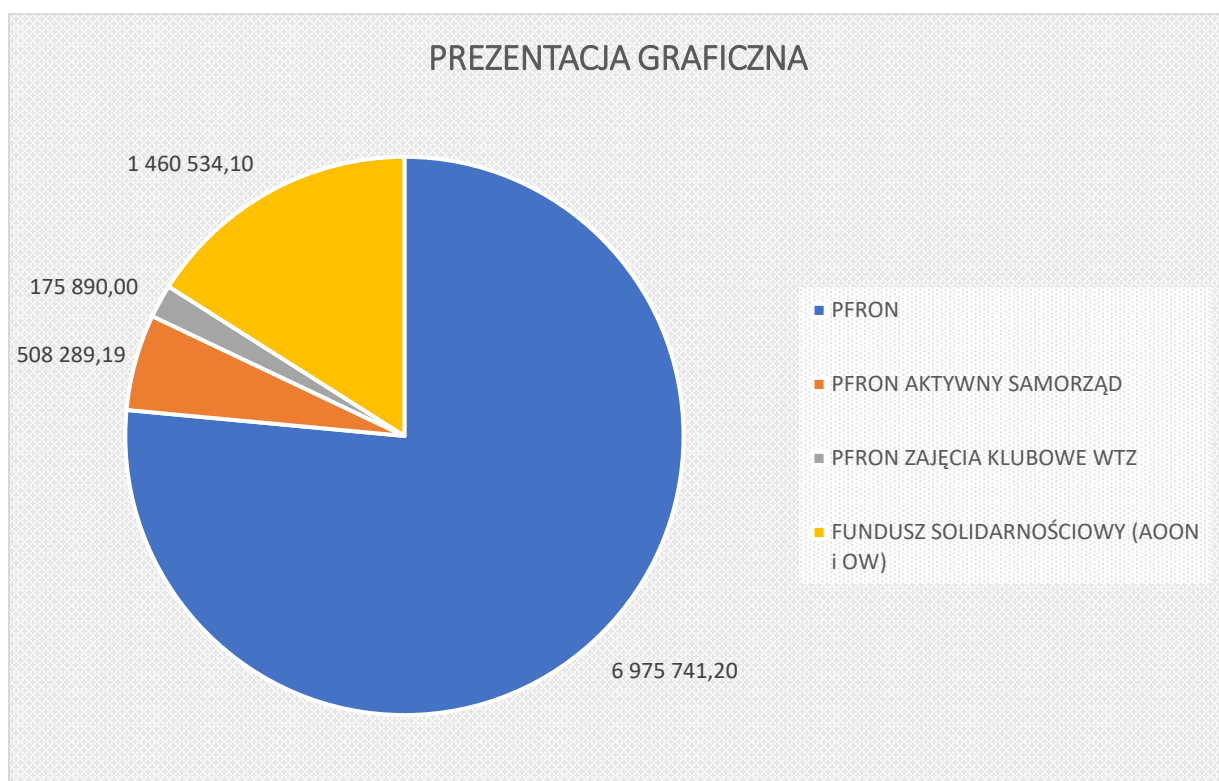
BUDŻETOWE

Środki z Budżetu Państwa	87 206 952,50	55,61%
Środki z Budżetu Miasta	67 251 730,42	42,88%
Środki z Unii Europejskiej, Budżetu Państwa, Wojewody Śląskiego	812 997,34	0,52%
Środki z Funduszu Przeciwdziałania COVID	40 770,14	0,03%
Środki z Funduszu Pomocy	598 692,74	0,38%
Środki z Funduszu Solidarnościowego	29 176,00	0,02%
Środki z PFRON	198 044,19	0,13%
Środki z Funduszu Ochrony Środowiska	51 225,00	0,03%
Środki z Funduszu Pracy	635 708,27	0,41%
Suma	156 825 296,60	100,00%

POZABUDŻETOWE

1. PFRON	6 975 741,20
2. PFRON AKTYWNY SAMORZĄD	508 289,19
3. PFRON ZAJĘCIA KLUBOWE WTZ	175 890,00
4. FUNDUSZ SOLIDARNOŚCIOWY (Asystent osobisty, Opieka wytchnieniowa)	1 460 534,10

II. INFORMACJE OGÓLNE

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Rudzie Śląskiej jest jednostką organizacyjną Miasta Ruda Śląska powołana uchwałą Nr 55/XIII/90 z dnia 28 lutego 1990 roku do realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej, wspierania rodziny i pieczy zastępczej oraz innych zadań przekazywanych do realizacji organom samorządowym gminy oraz powiatu.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Rudzie Śląskiej w 2024r. realizował zadania wynikające z:

- ustawy o pomocy społecznej,
- ustawy o samorządzie gminnym,
- ustawy o samorządzie powiatowym,
- ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych,
- ustawy o dodatkach mieszkaniowych,
- ustawy o świadczeniach rodzinnych,
- ustawy o zatrudnieniu socjalnym,
- ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy,
- ustawy o systemie oświaty,
- ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
- ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie / ustawa o przeciwdziałaniu przemocy domowej,
- ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- ustawy o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”,
- ustawy o finansach publicznych,
- ustawy o rachunkowości,
- ustawy - Prawo zamówień publicznych,
- ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,
- ustawy o cudzoziemcach,
- ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,
- ustawy o gospodarce nieruchomościami,
- ustawy Prawo energetyczne,
- ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów,
- ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci,
- ustawy Prawo ochrony środowiska,
- ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych,
- ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa,
- ustawy o dodatku osłonowym,

- ustawy o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw,
- ustawy o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023 roku oraz w 2024 roku w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej,
- ustawy o bonie energetycznym oraz o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia cen energii elektrycznej, gazu ziemnego i ciepła systemowego,
- kodeksu postępowania administracyjnego,
- statutu.

III. ZADANIA STATUTOWE REALIZOWANE PRZEZ OŚRODEK W ROKU 2024

Ośrodek realizuje cele i zadania określone w przepisach ustawy o pomocy społecznej oraz przepisach wydanych na jej podstawie, a w szczególności podejmuje działania zmierzające do zaspakajania niezbędnych potrzeb życiowych osób, rodzin, oraz w miarę możliwości do życiowego ich usamodzielnienia, oraz do integracji tych osób i rodzin ze środowiskiem, a także zapobiega powstawaniu trudnych sytuacji życiowych rodzących zapotrzebowanie na pomoc społeczną.

1. Ośrodek realizuje zadania z zakresu pomocy społecznej obejmujące w szczególności:

- 1) przyznawanie i wypłacanie przewidzianych ustawą świadczeń;
- 2) prowadzenie i rozwój niezbędnej infrastruktury socjalnej;
- 3) prowadzenie pracy socjalnej;
- 4) analizę i ocenę zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej;
- 5) realizację zadań wynikających z rozeznaczonych potrzeb społecznych;
- 6) rozwijanie nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb.

2. Ośrodek realizuje zadania własne Miasta o charakterze obowiązkowym polegające na:

- 1) opracowaniu i realizacji gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka;
- 2) sporządzaniu corocznie oceny zasobów Miasta w zakresie pomocy społecznej;
- 3) udzielaniu schronienia, zapewnianiu posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym;
- 4) przyznawaniu i wypłacaniu zasiłków okresowych;
- 5) przyznawaniu i wypłacaniu zasiłków celowych;
- 6) przyznawaniu i wypłacaniu zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego;

- 7) przyznawaniu i wypłacaniu zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom niemającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia;
- 8) przyznawaniu zasiłków celowych w formie biletu kredytowanego;
- 9) opłacaniu składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za osobę, która rezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie niezamieszkującymi matką, ojcem lub rodzeństwem;
- 10) prowadzeniu pracy socjalnej;
- 11) organizowaniu i świadczeniu usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych w miejscu zamieszkania;
- 12) prowadzeniu i zapewnieniu miejsc w mieszkaniach treningowych i wspieranych;
- 13) dożywianiu dzieci;
- 14) sprawieniu pogrzebu, w tym osobom bezdomnym;
- 15) kierowaniu do domu pomocy społecznej i ponoszeniu odpłatności za pobyt mieszkańca Miasta w tym domu;
- 16) pomocy osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego;
- 17) sporządzaniu sprawozdawczości oraz przekazywaniu jej właściwemu wojewodzie, również w formie dokumentu elektronicznego, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego;
- 18) przyznawaniu i wypłacaniu zasiłków stałych;
- 19) opłacaniu składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

3. Ponadto Ośrodek realizuje zadania własne Miasta polegające na:

- 1) przyznawaniu i wypłacaniu zasiłków specjalnych celowych;
- 2) przyznawaniu i wypłacaniu pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie w formie zasiłków, pożyczek oraz pomocy w naturze;
- 3) prowadzeniu i zapewnieniu miejsc w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia o zasięgu gminnym oraz kierowaniu do nich osób wymagających opieki;
- 4) podejmowaniu innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb, w tym tworzeniu i realizacji programów osłonowych;
- 5) współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, upowszechniania informacji o usługach poradnictwa zawodowego i o szkoleniach.

4. Ośrodek realizuje zadania zlecone Miastu, do których należy:

- 1) organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- 2) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową lub ekologiczną;
- 3) prowadzenie i rozwój infrastruktury środowiskowych domów samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- 4) realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia;
- 5) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia, posiłku oraz niezbędnego ubrania cudzoziemcom, o których mowa w art. 5a ustawy o pomocy społecznej;
- 6) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia, posiłku oraz niezbędnego ubrania cudzoziemcom, którzy uzyskali zgodę na pobyt tolerowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 7) wypłacanie wynagrodzenia za sprawowanie opieki.

5. Ośrodek realizuje zadania własne powiatu polegające na:

- 1) opracowaniu, realizacji i koordynacji powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, wspierania osób niepełnosprawnych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka;
- 2) prowadzeniu specjalistycznego poradnictwa;
- 3) przyznawaniu pomocy pieniężnej na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki osobom opuszczającym domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze;
- 4) udzielaniu pomocy w integracji ze środowiskiem osób mających trudności w przystosowaniu się do życia, młodzieży opuszczającej domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze, mających braki w przystosowaniu się;
- 5) udzielaniu pomocy cudzoziemcom, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, mających trudności w integracji ze środowiskiem;

- 6) prowadzeniu i rozwoju infrastruktury domów pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym oraz umieszczaniu w nich skierowanych osób;
- 7) prowadzeniu mieszkań chronionych dla osób z terenu więcej niż jednej gminy oraz powiatowych ośrodków wsparcia, w tym domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, z wyłączeniem środowiskowych domów samopomocy i innych ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- 8) współpracy z Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej;
- 9) udzielaniu informacji o prawach i uprawnieniach;
- 10) szkoleniu i doskonaleniu zawodowym kadr pomocy społecznej z terenu miasta Ruda Śląska;
- 11) doradztwie metodycznym dla kierowników i pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej z terenu miasta Ruda Śląska;
- 12) podejmowaniu innych działań wynikających z rozeznaczonych potrzeb, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych;
- 13) sporządzaniu sprawozdawczości oraz przekazywaniu jej właściwemu wojewodzie, również w formie dokumentu elektronicznego, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego;
- 14) sporządzaniu corocznie oceny zasobów powiatu w zakresie pomocy społecznej.

6. Do zadań z zakresu administracji rządowej realizowanych przez Ośrodek należy:

- 1) pomoc cudzoziemcom, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, w zakresie indywidualnego programu integracji, oraz opłacanie za te osoby składki na ubezpieczenie zdrowotne określone w przepisach o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia;
- 2) prowadzenie i rozwój infrastruktury ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- 3) realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia;
- 4) udzielanie cudzoziemcom, o których mowa w art. 5a ustawy o pomocy społecznej pomocy w zakresie interwencji kryzysowej.

7. Wykonywanie przez Ośrodek innych zadań realizowanych przez powiat obejmujących:

- 1) dofinansowania do uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych;
- 2) dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, realizowanych w odpowiedzi na wnioski indywidualnych osób niepełnosprawnych;
- 3) dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych;
- 4) dofinansowanie działania warsztatów terapii zajęciowej;
- 5) dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów;

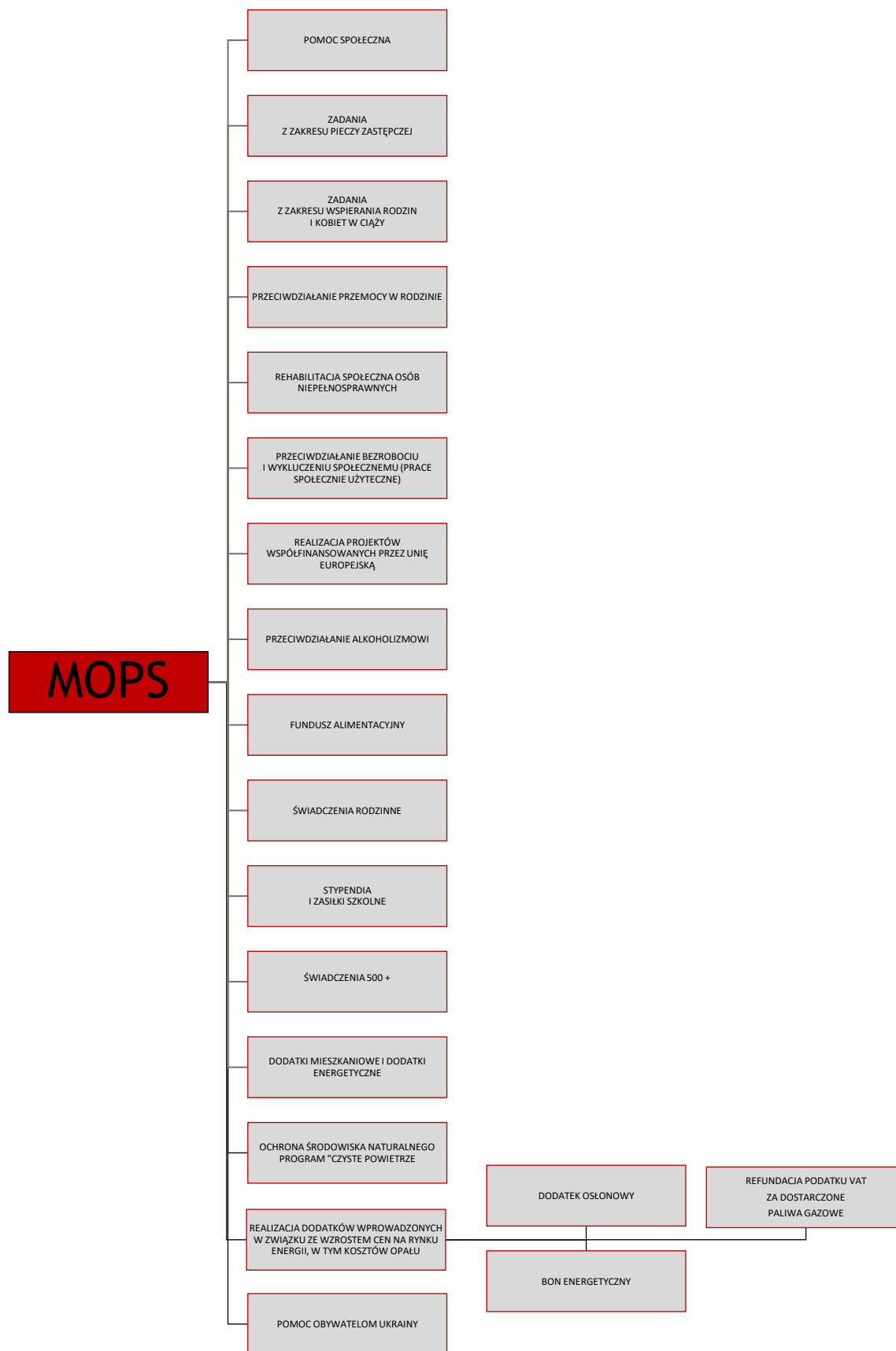
- 6) przedstawianie wniosków do planów finansowo - rzeczowych PFRON w zakresie zadań realizowanych przez miasto Ruda Śląska oraz sprawozdań rzeczowo - finansowych o zadaniach zrealizowanych z otrzymanych środków finansowych z PFRON;
- 7) opracowywanie i przedstawianie planów zadań i informacji z prowadzonej działalności w zakresie realizacji ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz o zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, oraz ich udostępnianie na potrzeby samorządu województwa - w ramach środków finansowych otrzymywanych przez Miasto z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych;
- 8) opracowywanie i realizacja, zgodnych z powiatową strategią dotycząca rozwiązywania problemów społecznych, powiatowych programów działań na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji społecznej i przestrzegania praw osób niepełnosprawnych;
- 9) podejmowanie działań zmierzających do ograniczenia skutków niepełnosprawności;
- 10) dofinansowanie rehabilitacji dzieci i młodzieży;
- 11) przystępowanie do programów, o których mowa w przepisie art. 47 ust. 1 pkt 4 lit. a ustawy wymienionej w § 2 pkt 5 Statutu MOPS oraz realizacja zadań objętych tymi programami.

8. Do zadań Ośrodka należy ponadto:

- 1) Wykonywanie innych zadań Miasta z zakresu pomocy społecznej, określonych w porozumieniach zawartych z organami administracji rządowej.
- 2) Przyznawanie i wypłacanie osobom uprawnionym dodatków mieszkaniowych.
- 3) Przyznawanie i wypłacanie osobom uprawnionym świadczeń rodzinnych.
- 4) Prowadzenie i świadczenie usług w Klubie Integracji Społecznej, w tym m.in. prac społecznie-użytecznych.
- 5) Przyznawanie i wypłacanie pomocy materialnej o charakterze socjalnym uczniom z terenu Miasta.
- 6) Prowadzenie postępowań w sprawach świadczeń i wypłata świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz prowadzenie postępowań w sprawach należności dłużników alimentacyjnych.
- 7) Prowadzenie postępowań w sprawach dodatku energetycznego, o którym mowa w ustawie- Prawo energetyczne.
- 8) Weryfikowanie, w drodze wywiadu, o którym mowa w art. 23 ust. 4a ustawy o świadczeniach rodzinnych, oświadczenia o samotnym wychowywaniu dziecka stosownie do art. 20c ust. 8 ustawy o systemie oświaty.
- 9) Ustalanie i wypłacanie zasiłków, o których mowa w ustawie o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów.
- 10) Prowadzenie postępowań w sprawie świadczenia wychowawczego i wypłata tego świadczenia osobom uprawnionym.
- 11) Prowadzenie postępowań, o których mowa w przepisie art. 411 ust. 10 g ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska i wydawanie w tych sprawach zaświadczeń.

- 12) Współpraca z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami działającymi w obszarze pomocy społecznej oraz wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.
- 13) Organizacja procesu otwartego konkursu ofert na zlecenie zadań z zakresu pomocy społecznej organizacjom pozarządowym na zasadach określonych w ustawie o pomocy społecznej oraz o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- 14) Realizacja zapisów ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.
- 15) Prowadzenie postępowań w sprawach jednorazowego świadczenia pieniężnego, o którym mowa w ustawie o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.
- 16) Prowadzenie postępowań w sprawie ustalenia prawa do dodatku ostonowego, o którym mowa w ustawie o dodatku ostonowym i wypłata tego świadczenia.
- 17) Realizacja „Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Mieście Ruda Śląska na lata 2024-2026”.
- 18) Realizacja „Programu rozwoju pieczy zastępczej w Mieście Ruda Śląska na lata 2024-2026”.
- 19) Realizacja „Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Mieście Ruda Śląska na lata 2021 - 2025”.
- 20) Realizacja programu „Aktywny Samorząd”,
- 21) Realizacja programu „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego - edycja 2024,
- 22) Realizacja programu „Opieka wytchnieniowa” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego - edycja 2024.
- 23) Realizacja Programu Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2024, Moduł II dofinansowanego ze środków pochodzących z dotacji celowej budżetu państwa.

Struktura zadań realizowanych przez Ośrodek w 2024r.

IV. CHARAKTERYSTYKA OSÓB I RODZIN KORZYSTAJĄCYCH Z POMOCY SPOŁECZNEJ W 2024r.

Tabela poniższa przedstawia liczbę rodzin, w których występują określone w ustawie dysfunkcje oraz liczbę osób w tych rodzinach, jednakże należy podkreślić, że często u jednej osoby bądź w jednej rodzinie dysfunkcje występują łącznie np. ubóstwo jako główna przyczyna, która może być spowodowana bezrobociem, niepełnosprawnością i długotrwałą chorobą, bądź innymi wymienionymi niżej powodami.

1) Powody przyznania pomocy (według wymagań sprawozdawczych Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej) Stan na 31.12.2024r.

Powód trudnej sytuacji życiowej (dysfunkcja)	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Ubóstwo	931	1940
Sieroctwo	1	1
Bezdomność	199	206
Potrzeba ochrony macierzyństwa	161	777
w tym wielodzietność	81	452
Bezrobocie	374	846
Niepełnosprawność	765	1332
Długotrwała lub ciężka choroba	375	538
Bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego - ogółem	584	1683
w tym rodziny niepełne	175	594
rodziny wielodzietne	107	616
Przemoc domowa	33	107
Potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi	0	0
Alkoholizm	143	232
Narkomania	6	7
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	28	29
Trudności w integracji osób, które uzyskały status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy	0	0
Zdarzenie losowe	20	47
Sytuacja kryzysowa	0	0
Kłęska żywiołowa lub ekologiczna	5	12

2) Typy rodzin objętych pomocą w 2024 roku

Wyszczególnienie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Rodziny ogółem	2496	5324
o liczbie osób: 1	1293	1293
2	454	908
3	293	879
4	215	860
5	130	650
6 i więcej	111	734
W tym rodziny z dziećmi ogółem	719	2863
o liczbie dzieci: 1	218	584
2	239	848
3	142	666
4	67	385
5	35	233
6	10	78
7 i więcej	8	69
Rodziny niepełne ogółem	287	934
o liczbie dzieci: 1	95	196
2	111	346
3	46	187
4 i więcej	35	205
Rodziny emerytów i rencistów ogółem	496	844
o liczbie osób: 1	302	302
2	119	238
3	36	108
4 i więcej	39	196

Niniejsza tabela zawiera rodziny korzystające ze wszystkich form pomocy, tj.: zarówno materialnej, jak i usługowej oraz pracy socjalnej.

V. SZCZEGÓŁOWE SPRAWOZDANIA KOMÓREK ORGANIZACYJNYCH OŚRODKA

1. DZIAŁ POMOCY ŚRODOWISKOWEJ

Dział Pomocy Środowiskowej jest największym działem merytorycznym Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, grupującym pracowników socjalnych, wykonujących pracę w środowisku zamieszkania osób objętych pomocą Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.

W celu ułatwienia kontaktów osobom korzystającym z pomocy z pracownikiem socjalnym, działania realizowane są w Lokalnych Punktach Pracowników Socjalnych zlokalizowanych we wszystkich dzielnicach Miasta, gdzie można uzyskać pomoc i wsparcie zarówno o charakterze materialnym w formie świadczeń pieniężnych oraz o charakterze niematerialnym w formie pracy socjalnej.

Wykaz punktów, w których przyjmują pracownicy socjalni:

- Lokalny Punkt Pracowników Socjalnych Ruda, ul. Wolności 14,
- Lokalny Punkt Pracowników Socjalnych Godula i Orzegów, ul. Przedszkolna 6,
- Lokalny Punkt Pracowników Socjalnych Bykowina, ul. Sławika 1a,
- Lokalny Punkt Pracowników Socjalnych Halemba, ul. Solidarności 7,
- Lokalny Punkt Pracowników Socjalnych Kochłowice, ul. Ks. Tunkla 1,
- Lokalny Punkt Pracowników Socjalnych Nowy Bytom i Chebzie, ul. Markowej 22,
- Lokalny Punkt Pracowników Socjalnych Wirek, ul. Jankowskiego 8,
- Lokalny Punkt Pracowników Socjalnych Bielszowice, ul. Bielszowicka 114,
- Punkt ds. Usług Opiekuńczych, Wirek ul. Jankowskiego 8,
- Zespół Pracowników Socjalnych ds. Realizacji Projektów, Godula ul. Przedszkolna 6,
- Sekcja ds. Pierwszego Kontakt, Nowy Bytom ul. Markowej 20.
- Punkt Interwencji Kryzysowej i Poradnictwa, Nowy Bytom ul. Markowej 22.

W Dziale Pomocy Środowiskowej od 2020r. funkcjonuje system organizacyjny polegający na oddzieleniu zadań administracyjnych od pracy socjalnej i usług. Wyodrębnione są zespoły/stanowiska pracowników socjalnych tj.: stanowisko ds. pierwszego kontaktu, zespoły ds. pracy socjalnej, zespół ds. usług i zespoły ds. świadczeń w zakresie prowadzenia postępowań administracyjnych. Wprowadzony system przyczynił się do poprawy funkcjonowania rodzin objętych wsparciem tutejszego Ośrodka, co przetożyło się na ich usamodzielnienie.

Pracownik socjalny, działając na wniosek mieszkańca naszego Miasta o przyznanie pomocy finansowej, przeprowadza w miejscu zamieszkania tej osoby wywiad środowiskowy. Wywiad taki pozwala określić sytuację życiową danej osoby, rodziny, nakreślić jej problemy i wspólnie z nią ustalić plan działań pozwalający na rozwiązanie zgłaszanych problemów.

Na podstawie rozpoznania, przez pracownika socjalnego, potrzeb klientów w zakresie materialnym, usług socjalnych, tworzony jest plan pomocy dla indywidualnych klientów i grup wymagających wsparcia o różnym charakterze.

Pracownicy socjalni w ramach swoich kompetencji zawodowych realizują zadania w zakresie szeroko rozumianej pracy socjalnej. Nasze działania zmierzają do przywrócenia rodzinie zdolności do prawidłowego wypełniania swoich ról społecznych.

Praca socjalna wymaga współpracy pracownika socjalnego z wieloma podmiotami m.in. organizacjami pozarządowymi i społecznymi, związkami wyznaniowymi, instytucjami charytatywnymi, służbą zdrowia, szkołami. Podstawowym narzędziem pracy socjalnej prowadzonej z rodziną przeżywającą trudności opiekuńczo- wychowawcze jest kontrakt socjalny, karta pracy socjalnej. Pracownik socjalny po dokonanej diagnozie dot. sytuacji rodziny za jej zgodą, może wystąpić z wnioskiem o przydzielenie asystenta rodziny.

Problemy o różnym stopniu trudności są omawiane na spotkaniach interdyscyplinarnych, w których biorą udział wszyscy specjaliści pracujący na rzecz poprawy funkcjonowania rodziny.

Często pracownik socjalny podejmuje działania o charakterze interwencyjnym. Niejednokrotnie działania takie są podejmowane na wniosek policji, straży miejskiej, sąsiadów.

Pracownik socjalny mając kontakt z różnymi grupami osób i ich problemami, dokonuje oceny zjawisk rodzących zapotrzebowanie na różne formy pomocy, służące poprawie jakości życia i funkcjonowania w środowisku zamieszkania.

Pracownicy Lokalnych Punktów Pracowników Socjalnych pełnią także dla mieszkańców danej dzielnicy funkcję informacyjną dotyczącą m.in. miejskiej infrastruktury pomocowej, ułatwiają kontakt z innymi instytucjami, udzielają pomocy w załatwieniu różnych spraw urzędowych, które nie posiadają odpowiedniej wiedzy i umiejętności pozwalającej na samodzielne załatwienie osobistych problemów.

Kontakty z pracownikiem socjalnym obejmują nierzadko konieczność poruszania bardzo osobistych tematów dotyczących życia klientów pomocy społecznej, w związku z czym jest on zobowiązany do zachowania tajemnicy służbowej.

Dane dotyczące ilości spraw prowadzonych przez Dział Pomocy Środowiskowej:

1. Liczba wywiadów środowiskowych przeprowadzonych przez pracowników socjalnych z rodzinami i osobami w miejscu zamieszkania, w celu udzielenia pomocy społecznej w różnej formie - **4127**
 - a) przeprowadzono pełnych wywiadów środowiskowych - **1201**,
 - b) wywiadów kontrolnych przeprowadzonych w celu weryfikacji aktualnej sytuacji rodziny - **2926**
2. Liczba wywiadów w celu realizacji usług opiekuńczych w domach klientów chorych, starszych i niepełnosprawnych - **547**
3. Liczba wywiadów i adnotacji urzędowych przeprowadzonych na potrzeby przyznawanych świadczeń rodzinnych - **190**.
4. Liczba wywiadów środowiskowych u osób nieubezpieczonych dla potrzeb Wydziału Zdrowia Urzędu Miasta - **109**
5. Liczba wywiadów przeprowadzonych z rodziną osób ubiegających się o pomoc społeczną zobowiązaną do udzielania pomocy tej rodzinie w związku z art.103 ustawy o pomocy społecznej - **118**.

6. Liczba adnotacji urzędowych dotyczących rodzin osób ubiegających się o pomoc społeczną zobowiązanych do udzielania pomocy tej rodzinie w związku z art.103 ustawy o pomocy społecznej - **164**.
7. Liczba wywiadów na dodatki mieszkaniowe -**939**.
8. Liczba wywiadów w celu przyznania pomocy w formie asystenta rodziny: **61**
9. Ilość rodzin, w których prowadzono pracę socjalną - **2326**
10. Liczba kontraktów socjalnych - **369** (136 zawartych w 2024r. i 233 kontynuowanych z 2024r.).
11. Ilość środowisk, w których jest prowadzona ewaluacja po zakończeniu kontraktu socjalnego - **39**.
12. Ilość spotkań interdyscyplinarnych z uczestnictwem pracowników socjalnych - **1 018**.
13. Ilość działających Grup diagnostyczno - pomocowych w ramach procedury „Niebieskie Karty” -**362**, w związku z czym odbyły się **1052** spotkania.
14. Liczba skierowań do otrzymania pomocy żywnościowej wydanych przez pracowników socjalnych w ramach programu Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021-2027 (Podprogram 2023) - **772** (2012 osób objęto pomocą żywnościową).

W ramach Sekcji ds. Pierwszego kontaktu, pracownicy socjalni udzielają informacji w sprawach pomocy społecznej, organizacji Ośrodka jak również instytucjach właściwych do załatwienia sprawy osoby zgłaszającej się do Ośrodka. W ramach punktu zostało przyjętych **2913** osób, którym udzielono pomocy i wsparcia. Dodatkowo wydano **534** talony jak również przyjęto **942** wnioski od mieszkańców z prośbą o wydanie zaświadczenia. Przyjęto i zaopiniowano **150** wniosków o rozłożenie na raty zaległości czynszowych lub o przedłużenie umowy lokalu socjalnego.

Dział Pomocy Środowiskowej prowadzi obsługę korespondencji pracowników socjalnych z różnymi instytucjami, organizacjami i osobami prywatnymi w ramach prowadzonych postępowań administracyjnych oraz pracy socjalnej.

Liczba zarejestrowanej korespondencji przychodzącej i wychodzącej z Działu Pomocy Środowiskowej -**10424**.

Rozpatrzono **38** wniosków w różnych sprawach mieszkańców związanych z problemami socjalnymi, kierowanych przez Prezydenta Miasta Ruda Śląska.

Do Działu wpłynęło **393** zgłoszeń w sprawie objęcia ubezpieczeniem zdrowotnym osób nie posiadających takiego ubezpieczenia, w tym **272** zgłoszenia z Wydziału Zdrowia i Spraw Społecznych Urzędu Miasta i **121** zgłoszeń na prośbę klienta oraz ośrodków i szpitali z innych miast.

Realizacja projektów socjalnych:

1. Projekt „Działajmy razem” przewiduje podnoszenie kompetencji pracowników instytucji w zakresie pomocy ofiarom i świadkom przemocy w rodzinach realizujących procedurę „Niebieskie Karty”.
2. Projekt „Spotkania Interdyscyplinarne” zakłada integrację instytucji budujących system wsparcia i pomocy rodzinom dysfunkcyjnym. W 2024r. odbyło się **1018** spotkań interdyscyplinarnych przedstawicieli różnych instytucji w celu pomocy rodzinie w rozwiązaniu jej problemów.

3. W ramach projektu „Bezpieczna Rodzina” realizowanego przez pracowników socjalnych wspólnie z Strażą Miejską miało miejsce 14 wyjazdów w godzinach popołudniowych dzięki czemu odwiedzono 127 rodzin.

Na podstawie porozumienia pomiędzy tutejszym Ośrodkiem a Śląskim Centrum Profilaktyki i Psychoterapii, pracownicy socjalni przeprowadzili 27 wywiadów środowiskowych, na podstawie wywiadów środowiskowych wydawane zostały opinie dot. uczestnictwa osób zgłaszających się w Centrum Inicjatyw Społecznych.

W związku z konfliktem zbrojnym na Ukrainie Pracownicy Działu Pomocy Środowiskowej podejmowali następujące działania:

- przeprowadzono 58 wywiadów z obywatelami Ukrainy w celu przyznania pomocy w formie zasiłku okresowego oraz pokrycia ciepłego posiłku w szkole lub przedszkolu.

Pracownicy socjalni przeprowadzali liczne działania w ramach pracy socjalnej, mające na celu pomoc obywatelom Ukrainy w załatwianiu spraw urzędowych, lekarskich jak również udzielali pomocy w procesie integracji.

W ramach programu osłonowego „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2024 Moduł II pracownicy socjalni monitorowali sytuację 147 seniorów, którzy otrzymali opaski bezpieczeństwa. W razie potrzeby udzielali im wsparcia jak również pomocy w codziennym funkcjonowaniu. Program realizowany był przez 36 pracowników socjalnych. Pracownicy socjalni w trakcie trwania programu łącznie odwiedzili seniorów 461 razy.

Podejmowanie działań w celu udzielenia pomocy osobom dotkniętym skutkami powodzi, która miała miejsce we wrześniu 2024 roku, a także opracowywanie różnego typu sprawozdań dotyczących zdarzenia.

Do obowiązków Ośrodka w 2024r. należała także obsługa organizacyjno- techniczna Zespołu Interdyscyplinarnego w Rudzie Śląskiej.

Do zadań Punktu Interwencji Kryzysowej i Poradnictwa (PIKP) znajdującego się w strukturze Działu Pomocy Środowiskowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rudzie Śląskiej w 2024 roku należało:

1. współpraca z Zespołem Interdyscyplinarnym w Rudzie Śląskiej,
2. wsparcie metodyczne grup diagnostyczno - pomocowych w zakresie procedury „Niebieskiej Karty”, w tym:
 - a) koordynowanie działań grup diagnostyczno - pomocowych powołanych w związku z realizowaną procedurą Niebieskie Karty,
 - b) współpraca pracowników socjalnych PIKP MOPS z funkcjonariuszami Policji - dzielnicowymi w ramach pracy w Grupach diagnostyczno - pomocowych,

- c) dokonywanie, na podstawie procedury „Niebieskie Karty”, oceny sytuacji domowej osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową;
- d) realizacja procedury „Niebieskie Karty” w przypadku potwierdzenia podejrzenia wystąpienia przemocy domowej, zwłaszcza w sytuacji wystąpienia ryzyka zagrożenia życia lub zdrowia;
- e) zawiadomienie osoby podejrzanej o stosowanie przemocy domowej o wszczęciu procedury „Niebieskie Karty” pod jej nieobecność;
- f) realizacja działań w stosunku do osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową;
- g) występowanie do Zespołu Interdyscyplinarnego z wnioskiem o skierowanie osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową albo w programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową;
- h) występowanie do Zespołu Interdyscyplinarnego z wnioskiem o złożenie zawiadomienia
- i) o popełnieniu przez osobę stosującą przemoc domową wykroczenia, o którym mowa w art. 66c ustawy z dnia 20 maja 1971 r. -Kodeks wykroczeń; monitorowanie sytuacji osób doznających przemocy domowej, a także zagrożonych wystąpieniem przemocy domowej, w tym również po zakończeniu procedury „Niebieskie Karty”;
- j) zakończenie procedury „Niebieskie Karty”;
- k) monitorowanie 183 zakończonych procedur „Niebieskie Karty” przez okres 9 miesięcy;
- l) dokumentowanie podejmowanych działań, stanowiących podstawę:
 - uznania braku zasadności wszczęcia procedury „Niebieskie Karty”,
 - wszczęcia procedury „Niebieskie Karty”;
- m) informowanie przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego o efektach podjętych działań w ramach procedury „Niebieskie Karty”.

Pracownicy PIKP uczestniczyli w 1052 spotkaniach Grup diagnostyczno - pomocowych oraz udzielili 982 konsultacji telefonicznych i osobistych.

3. prowadzenie całokształtu spraw związanych z obsługą techniczno - organizacyjną Zespołu Interdyscyplinarnego w Rudzie Śląskiej.

W ramach obsługi organizacyjno- technicznej Zespołu Interdyscyplinarnego w 2024 roku podjęto następujące działania:

1. Przyjęto, rejestrowano i prowadzono ewidencję Niebieskich Kart:
 - „Niebieska Karta – formularz A” wszczynający procedurę - **240**, kolejny druk „Niebieska Karta - formularz A” - **20**
 - „Niebieska Karta - formularz C” - **125**,
 - „Niebieska Karta - formularz D” - **148**,

2. Przygotowano:

- 1) zaproszenia dla poszczególnych członków Grup diagnostyczno - pomocowych, na pierwsze spotkanie Grupy, a w razie potrzeby na kolejne spotkania Grupy - **989**,
 - 2) wezwania na spotkanie Grupy diagnostyczno - pomocowych oraz wysyłanie ich do osób, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie - **425**,
 - 3) zaproszenia na spotkania Grupy diagnostyczno - pomocowych dla osób, co do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą w rodzinie - **264**,
 - 4) informacje do koordynatorów dotyczące zmiany składów poszczególnych Grup diagnostyczno - pomocowych - **215**,
 - 5) informacje do członków o zakończeniu uczestnictwa w działaniach Grupy diagnostyczno - pomocowych - **199**,
 - 6) powołania grup diagnostyczno - pomocowych - **260**,
 - 7) wnioski o wskazanie przedstawiciela instytucji do udziału w grupie diagnostyczno-pomocowej - **195**,
 - 8) informacje o zakończeniu procedury Niebieskie Karty dla osoby doznającej przemoc domową oraz osoby stosującej przemoc - **253**,
 - 9) informacje o odstąpieniu od dalszych działań dla osoby doznającej przemoc domową oraz osoby stosującej przemoc - **9**,
 - 10) inne pisma, dotyczące prac Grup diagnostyczno - pomocowych i Zespołu Interdyscyplinarnego - **287**.
3. Przekazano do organów ścigania **110** zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa. Współpracowano z instytucjami realizującymi procedurę „Niebieskie Karty” w sprawach dotyczących gromadzenia dokumentacji związanej z prowadzeniem tej procedury.
4. Prowadzono kalendarz posiedzeń Zespołu, w tym:
- 1) przygotowywano zaproszenia dla członków Zespołu - **11**,
 - 2) przygotowywano dokumentację na spotkanie Zespołu.

Ponadto:

- przygotowano sprawozdanie z realizacji Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w mieście Ruda Śląska na lata 2021-2025 za 2023r. w ustalonym terminie do 28 lutego 2024r. Sprawozdanie za 2024r. zostało przygotowane do 28 lutego 2025r.;
- przygotowanie sprawozdanie do Prezydenta Miasta z działalności Zespołu Interdyscyplinarnego;
- przygotowanie sprawozdania z Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie,
- przygotowanie innych sprawozdań z realizacji zadań w zakresie przeciwdziałania przemocy.

2. DZIAŁ REALIZACJI ŚWIADCZEŃ

W roku sprawozdawczym Dział Realizacji Świadczeń wydał **9 143** decyzje administracyjne, w tym **7 816** decyzji przyznających, **562** decyzje zmieniające, **475** decyzji odmownych i **169** decyzji umarzających.

W ramach zadań własnych gminy udzielono pomocy na kwotę **7 927 762,87 zł.**

Formy udzielanej pomocy

Rodzaj świadczenia	Liczba osób	Kwota świadczeń
posiłek	574 osoby (w tym 28 osób dorosłych, 232 dzieci do czasu podjęcia nauki w szkole podstawowej, 317 uczniów do czasu ukończenia szkoły ponadpodstawowej lub szkoły ponadgimnazjalnej)	436 625,71 zł (w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024 - 2028)
dożywianie bez wydania decyzji administracyjnych i przeprowadzenia wywiadu środowiskowego	0 dzieci w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” (brak zgłoszeń ze strony dyrektorów placówek oświatowych)	0 zł
dowóz posiłków	14 osób	38 832 zł (w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024 - 2028)
zasiłek celowy na pokrycie niezbędnych potrzeb powstałych w wyniku zdarzenia losowego	20 osób	65 819,82 zł
zasiłek celowy na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzeń noszących znamiona klęski żywiołowej	5 osób	40 000 zł
zasiłek celowy i w naturze	1 184 osoby	1 987 515 zł (w tym: zasiłki celowe specjalne dla 303 osób na kwotę 122 495 zł i świadczenia pieniężne na zakup żywności dla 1 150 osób na kwotę 1 628 770 zł)

zasitek okresowy	826 osób	1 415 999,65 zł (świadczenie to realizowano w całości z otrzymanej dotacji celowej z budżetu państwa na dofinansowanie zadań własnych)
zasitek stały	457 osób	3 516 408,34 zł
sprawienie pogrzebu	58 osób	129 124,40 zł

Ponadto realizowane były następujące gminne programy ostonowe:

1) Program „**Oszczędzam z wodomierzem**”.

- Program został przyjęty do realizacji uchwałą nr 791/XLI/2005 Rady Miejskiej Ruda Śląska z dnia 19 maja 2005r.
- Adresaci Programu: Program skierowany jest do osób i rodzin (mieszkańców Miasta Ruda Śląska), które nie są w stanie pokrywać narastających wciąż opłat za zużycie wody.
- Cel Programu: Sfinansowanie najuboższym mieszkańcom Miasta Ruda Śląska zakupu wodomierzy, umożliwiającących uzależnienie opłat za wodę od rzeczywistego jej zużycia.
- Realizator Programu: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Rudzie Śląskiej.
- W roku 2024 udzielono pomocy łącznie 1 rodzinie na montaż 1 wodomierza.
- Łączna kwota realizacji programu w 2024 r. wyniosła 81,10 zł.

Program ten obejmuje zadanie wynikające z rozeznaczonych potrzeb mieszkańców i stanowi dla nich działania ostonowe przed nadmiernymi wydatkami na opłaty mieszkaniowe, spośród których koszty zużycia wody i odprowadzania ścieków stanowią jeden z istotniejszych składników.

1) Program „**Trojaczki i więcej - pomagamy szczęściu**”.

- Program został przyjęty do realizacji uchwałą Nr PR.0007.132.2012 Rady Miasta Ruda Śląska z dnia 31.05.2012r.
- Adresaci Programu: Program skierowany jest do rodzin (mieszkańców Miasta Ruda Śląska), w których podczas jednego porodu urodziło się troje i więcej dzieci.
- Cel Programu: Udzielenie pomocy rodzinom- mieszkańcom Miasta Ruda Śląska, w których podczas jednego porodu urodziło się troje i więcej dzieci.
- Realizator Programu: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Rudzie Śląskiej.
- W roku 2024 udzielono pomocy 3 rodzinom.
- Kwota realizacji programu w 2024 r. wyniosła 16 800 zł.

W ramach ww. Programu przyznawana jest pomoc na zaspokojenie niezbędnych potrzeb życiowych (żywność, odzież, obuwie itd.) w wysokości iloczynu ilości osób w rodzinie i kwoty odpowiadającej kryterium dochodowemu dla osoby w rodzinie, określone w ustawie o pomocy społecznej.

Uprawnione rodziny mogą ubiegać się o wskazaną pomoc dwa razy w roku, w odstępach nie krótszych niż co 6 miesięcy od daty poprzedniego wniosku. Ostatnim rokiem udzielania Ww. rodzinom pomocy jest rok, w którym wieloraczki ukończą 13 lat.

W ramach zadań własnych gminy udzielono również pomocy w formie opłacenia składki na ubezpieczenie zdrowotne za 394 osoby pobierające zasiłki stałe na kwotę **272 932,14 zł** oraz za 15 osób objętych indywidualnym programem zatrudnienia socjalnego na kwotę **7 624,71 zł**.

W 2024 roku w ramach pracy działu wydawane były również decyzje administracyjne:

- przyznające pomoc w formie wsparcia w mieszkaniu treningowym (24 decyzje),
- przyznające schronienie i jeden gorący posiłek dziennie w schronisku dla bezdomnych mężczyzn (102 decyzje),
- przyznające schronienie i jeden gorący posiłek dziennie w schronisku dla bezdomnych kobiet (10 decyzji),
- kierujące do domu dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży (7 decyzji).

W Dziale Realizacji Świadczeń przygotowano i weryfikowano dane ze zrealizowanych zadań do następujących meldunków i sprawozdań:

1. W wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024 - 2028 - świadczenia pieniężne na zakup żywności, posiłki.
2. Program wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc Miasta w zakresie dożywiania na lata 2024 - 2028” - udzielanie pomocy bez wydawania decyzji administracyjnej.
3. Sprawozdanie MRPiPS - 03- półroczne i roczne.
4. Sprawozdanie MRPiPS - 06- roczne.
5. Informacja dot. składek zdrowotnych i składek emerytalno-rentowych.
6. Przygotowywanie i przekazywanie informacji za pośrednictwem aplikacji CAS.
7. Przygotowywanie i przekazywanie informacji (ze zmienną częstotliwością średnio kilka razy w miesiącu) za pośrednictwem aplikacji CAS dotyczących realizacji pomocy dla osób z terytorium Ukrainy, tj.:
 - zapotrzebowanie dotyczące uruchomienia środków oraz weryfikacja zapotrzebowania na realizację jednorazowego świadczenia pieniężnego w wysokości 300 zł,
 - zapotrzebowanie dotyczące uruchomienia środków oraz weryfikacja zapotrzebowania na realizację posiłku dla dzieci i młodzieży,

- zapotrzebowanie dotyczące uruchomienia środków oraz weryfikacja zapotrzebowania na realizację zasiłku okresowego, zasiłku stałego, składki na ubezpieczenie zdrowotne oraz na sprawienie pogrzebu,
- sprawozdanie z realizacji zadań na rzecz pomocy obywatelom Ukrainy- posiłek dla dzieci i młodzieży - liczba dzieci,
- sprawozdanie z realizacji wydatków z Funduszu Pomocy.

W związku z konfliktem zbrojnym na terytorium Ukrainy realizowano pomoc ze środków z Funduszu Pomocy w formie:

- jednorazowego świadczenie pieniężnego w wysokości 300 zł dla 55 obywateli Ukrainy na łączną kwotę **16 830 zł** (w tym 2% na koszty obsługi zadania w wysokości 330 zł),
- zasiłku okresowego dla 24 osób w wysokości **50 333,03 zł**,
- posiłku dla dzieci i młodzieży dla 14 osób w wysokości **8 476 zł**,
- zasiłku stałego dla 14 osób w wysokości **41 783,58 zł**,
- opłacenia składki na ubezpieczenie zdrowotne za 11 osób na kwotę **2 879,88 zł**.

3. DZIAŁ WSPARCIA OSÓB STARSZYCH I NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Realizacja usług opiekuńczych

W roku sprawozdawczym usługi opiekuńcze, specjalistyczne usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi realizowane były przez wyłonioną w wyniku przetargów firmę REH-MED Wyszynski Mirosław z siedzibą w Ossach, będącą członkiem konsorcjum, którego liderem jest ANERI Sp. z o.o. z siedzibą w Ossach.

Zadania własne - usługi opiekuńcze

Usługi opiekuńcze udzielane są w miejscu zamieszkania osobom samotnym, które z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymagają pomocy innych osób. Usługi przyznawane są również osobom, które wymagają pomocy innych osób, a rodzina, a także wspólnie niezamieszkujący małżonek, wstępni, zstępni nie mogą takiej pomocy zapewnić. Usługi opiekuńcze obejmują przede wszystkim pomoc w zaspokojeniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną oraz zapewnienie kontaktów z otoczeniem, jak również zabezpieczają osoby w środowisku. Usługi są płatne - wysokość odpłatności uzależniona jest od sytuacji dochodowej osoby korzystającej z usług i ustalana zgodnie z Uchwałą Rady Miasta w przedmiotowej sprawie. Cena 1 godziny usługi opiekuńczej wynosiła 34,20 zł.

Realizacja usług opiekuńczych

Liczba osób objętych pomocą	239
Liczba zrealizowanych godzin	29 128
Koszt zrealizowanych w 2024 roku usług	996 177,60 zł

Zadania własne - specjalistyczne usługi opiekuńcze

Specjalistyczne usługi opiekuńcze stanowią pomoc skierowaną do tej samej grupy osób, co usługi opiekuńcze, przy czym są one dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności osób korzystających z usług i świadczone są przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym. Świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych realizowane jest zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Polityki Społecznej z dnia 22.09.2005r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych z późniejszymi zmianami. Specjalistyczne usługi opiekuńcze w głównej mierze obejmowały pomoc w utrzymaniu higieny podopiecznych, pielęgnację zleconą przez lekarzy oraz podawanie leków. Usługi są płatne - wysokość odpłatności uzależniona jest od sytuacji dochodowej osoby korzystającej z usług i tak jak usługi opiekuńcze ustalana zgodnie z Uchwałą Rady Miasta w przedmiotowej sprawie. Cena 1 godziny specjalistycznych usług opiekuńczych wynosiła 35,50 zł.

Realizacja specjalistycznych usług opiekuńczych

Liczba osób objętych pomocą	113
Liczba zrealizowanych godzin	13 446
Koszt zrealizowanych w 2024 roku usług	477 333,00 zł

Zadania zlecone - specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi to usługi dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności, świadczone przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym. Organizacja i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi w miejscu zamieszkania należy do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej, realizowanych przez gminę zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Polityki Społecznej z dnia 22.09.2005r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych, z późniejszymi zmianami. Usługi te są dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności osób z nich korzystających - zakresy usług ustalane są na podstawie zaświadczeń lekarzy specjalistów i świadczone przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym. Usługi są płatne - wysokość odpłatności uzależniona jest od sytuacji dochodowej osoby korzystającej z usług i ustalana w oparciu o przywołane

rozporządzenie. Cena 1 godziny specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi wynosiła: 54,00 zł w przypadku usług u osób dorosłych oraz 108,00 zł w przypadku usług u dzieci i młodzieży, o których mowa w § 2 pkt 5) Rozporządzenia ws. specjalistycznych usług opiekuńczych.

Realizacja specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi

Liczba osób objętych pomocą	58 (w tym 2 dzieci)
Liczba zrealizowanych godzin	14 669,5 (z czego 280 u dzieci)
Koszt zrealizowanych w 2024 roku usług	807 273,00 zł

Realizacja, finansowanych ze środków Funduszu Solidarnościowego, resortowych Programów Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej: „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego - edycja 2024 i „Opieka wytchnieniowa” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego - edycja 2024.

W roku sprawozdawczym pozyskano środki w łącznej wysokości 1 487 976,00 zł z czego: w ramach Programu „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego - edycja 2024 - 1 225 632,00 zł, zaś w ramach Programu „Opieka wytchnieniowa” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego - edycja 2024 - 262 344,00 zł. Z pozyskanych środków na realizację usług przeznaczonych było 1 201 600,00 zł (tj.: 1 176 735,75 zł na pokrycie kosztu świadczonych usług asystenckich, 24 864,25 zł na inne przewidziane Programem koszty świadczenia tych usług, takie jak: koszt zakupu jednorazowych biletów komunikacji publicznej/prywatnej dla asystentów towarzyszących uczestnikowi, koszt przejazdu asystentów własnym/udostępnionym przez osobę trzecią/innym środkiem transportu np. taksówką w związku z wyjazdami, które dotyczą realizacji usług wymienionych w treści Programu, koszt zakupu biletów wstępu na wydarzenia kulturalne, rozrywkowe, sportowe lub społeczne itp. dla asystenta towarzyszącego uczestnikowi oraz koszt ubezpieczeń OC oraz NNW asystentów, zaś 257 200,00 zł na pokrycie kosztu świadczonych usług opieki wytchnieniowej), natomiast na koszty obsługi Programów 29 176,00 zł.

Ponadto na koszty ponoszone, w związku ze świadczeniem ww. usług, przez podmiot bezpośrednio je realizujący, przeznaczono środki pochodzące z budżetu Miasta (wkład własny Miasta Ruda Śląska), w łącznej wysokości 124 286,64 zł (84 867,97 zł na AOOzN i 39 418,67 zł na OW). Usługi asystenta osobistego osoby z niepełnosprawnością oraz usługi opieki wytchnieniowej świadczone były przez wyłonioną w wyniku przetargu firmę MG Partner Marcin Grzesiak z siedzibą w Warszawie, ul. Włociańska 15/1, 01-710 Warszawa.

1. Program „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego - edycja 2024.

Usługi asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej udzielane są dzieciom do ukończenia 16. roku życia posiadającym orzeczenie o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem w pkt 7 i 8 w orzeczeniu o niepełnosprawności - konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji oraz osobom z niepełnosprawnościami posiadającym orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych albo orzeczenie równoważne do wyżej wymienionych. Usługi asystencji osobistej polegają na wspieraniu przez asystenta osoby z niepełnosprawnością w różnych sferach życia, w tym: w czynnościach samoobsługowych oraz utrzymaniu higieny osobistej, w prowadzeniu gospodarstwa domowego i wypełnianiu ról w rodzinie, w przemieszczaniu się poza miejscem zamieszkania oraz w podejmowaniu aktywności życiowej i komunikowaniu się z otoczeniem.

Koszt 1 godziny usługi wynosił 44,50 zł, jednak dla osób objętych tą formą pomocy były one bezpłatne.

Realizacja usług asystenta

Liczba osób objętych pomocą	61
Liczba zrealizowanych godzin	26 018,5
Koszt zrealizowanych usług	1 157 823,25 zł
Inne koszty związane z realizacją usług, tj.: koszt zakupu jednorazowych biletów komunikacji publicznej/prywatnej dla asystentów towarzyszących uczestnikowi oraz koszt przejazdu asystentów własnym/udostępnionym przez osobę trzecią/innym środkiem transportu np. taksówką w związku z wyjazdami, które dotyczą realizacji usług wymienionych w treści Programu oraz koszt zakupu biletów wstępu na wydarzenia kulturalne, rozrywkowe, sportowe lub społeczne itp. dla asystenta towarzyszącego uczestnikowi oraz koszt ubezpieczeń OC oraz NNW asystentów	18 600,45 zł

2. Program „Opieka wytchnieniowa” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego - edycja 2024.

Usługi opieki wytchnieniowej udzielane są członkom rodzin lub opiekunom sprawującym bezpośrednią opiekę nad dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności lub osobami posiadającymi orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności, zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych albo orzeczenie

równoważne do wyżej wymienionego, zamieszkującym z nimi we wspólnym gospodarstwie domowym. Usługi opieki wytchnieniowej mają za zadanie odciążenie członków rodzin lub opiekunów osób z niepełnosprawnością poprzez wsparcie ich w codziennych obowiązkach lub zapewnienie czasowego zastępstwa. Dzięki temu wsparciu osoby zaangażowane na co dzień w sprawowanie opieki dysponowały czasem, który mogły przeznaczyć na odpoczynek i regenerację, jak również na załatwienie niezbędnych spraw.

Świadczenie usług opieki wytchnieniowej odbywało się w ramach pobytu dziennego oraz całodobowego w miejscu zamieszkania osoby z niepełnosprawnością.

Koszt 1 godziny usługi wynosił 49,60 zł, natomiast koszt 1 doby usług wynosił 800,00 zł, jednak dla osób objętych tą formą pomocy były one bezpłatne.

Realizacja usług opieki wytchnieniowej

Liczba osób objętych pomocą	23
Liczba zrealizowanych godzin	5034
Liczba zrealizowanych dób	14
Koszt zrealizowanych usług	254 934,40 zł

Kierowanie do domów pomocy społecznej

Osoby, dla których organizowana pomoc w formie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania jest niewystarczająca, po spełnieniu wymogów ustawowych kierowane są do domów pomocy społecznej odpowiedniego typu.

Na terenie Miasta Ruda Śląska w roku sprawozdawczym funkcjonowało 5 domów pomocy społecznej:

1. Dom Pomocy Społecznej „Senior” - miejska jednostka organizacyjna pomocy społecznej z siedzibą: 41-704 Ruda Śląska, ul. Puszkina 7. Dom przeznaczony jest dla 180 osób przewlekle somatycznie chorych. Ofertą Domu na przestrzeni całego roku objęto **236** osób.
2. Dom Pomocy Społecznej „Św. Elżbieta” z siedzibą: 41-700 Ruda Śląska, ul. Wolności 30. Dom przeznaczony jest dla 90 osób w podeszłym wieku. Ofertą Domu na przestrzeni całego roku objęto **126** osób.
3. Dom Pomocy Społecznej prowadzony przez Zgromadzenie Sióstr Miłosierdzia Św. Karola Boromeusza, dla osób przewlekle psychicznie chorych z siedzibą: 41-707 Ruda Śląska, ul. Oddziałów Młodzieży Powstańczej 3. Dom przeznaczony jest dla 45 osób. Skorzystało **48** osób.
4. Dom Pomocy Społecznej prowadzony przez Zgromadzenie Sióstr Miłosierdzia Św. Karola Boromeusza dla dzieci i młodzieży oraz dorosłych osób niepełnosprawnych intelektualnie z siedzibą: 41-707 Ruda Śląska, ul. Piłsudskiego 43. Dom przeznaczony był dla 48 osób.

Skorzystało **48** osób. Decyzją Nr PSII.9423.14.2024 z dnia 2 września 2024r. Wojewoda Śląski uchylił decyzję na prowadzenie ww. Domu, wszyscy mieszkańcy zostali przeniesieni do innych domów pomocy społecznej tego samego typu.

5. Dom Pomocy Społecznej dla dzieci i młodzieży oraz dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie prowadzony przez Ośrodek dla Osób Niepełnosprawnych „Najświętsze Serce Jezusa” z siedzibą: 41-706 Ruda Śląska ul. Kłodnicka 103. Dom przeznaczony jest dla 95 osób. Skorzystało **98** osób.

W 2024 roku łączny koszt utrzymania mieszkańców w 4 domach pomocy społecznej wyłonionych w drodze otwartego konkursu ofert, działających na terenie Miasta wyniósł: **11 504 845,57 zł**, w tym: z budżetu Miasta Ruda Śląska **7 706 621,69 zł**, z budżetu Wojewody **3 787 617,94 zł** i z Funduszu Pomocy na rzecz pomocy obywatelom Ukrainy (utrzymanie mieszkańca w domu pomocy społecznej) **10 605,94 zł**.

W powyższych kwotach nie jest ujęty budżet Domu Pomocy Społecznej „Senior” (szczegółowe informacje dotyczące funkcjonowania placówki znajdują się w sprawozdaniu Dyrektora Domu Pomocy „Senior” znajdującym się w załączniku nr 3 do niniejszego sprawozdania).

Domy Pomocy Społecznej działające na terenie Miasta Ruda Śląska

Liczba osób objętych pomocą we wszystkich dps działających na terenie Rudy Śląskiej w trakcie roku sprawozdawczego	508
Liczba osób umieszczonych w dps w roku sprawozdawczym	99
Liczba wniosków dps*	172

* Wśród złożonych wniosków o dps są wnioski osób spoza Rudy Śląskiej. Osoby oczekujące na dps z obawy o swój stan zdrowia składają wnioski „na przyszłość”, nie zawsze są gotowe na pójście do dps w momencie uzyskania wolnego miejsca. Osoby wymagające zabezpieczenia w dps są umieszczane niezwłocznie.

Ze względu na brak na terenie naszego Miasta domów dla przewlekle psychicznie chorych mężczyzn oraz dorosłych kobiet niepełnosprawnych intelektualnie, jak również w nagłych przypadkach, a także w sytuacji, gdy termin umieszczenia w dps na terenie Rudy Śląskiej jest zbyt długi, konieczne jest kierowanie osób wymagających całodobowej opieki do domów pomocy społecznej funkcjonujących poza Rudą Śląską. Koszt utrzymania mieszkańców Miasta w domach pomocy społecznej funkcjonujących poza Rudą Śląską wyniósł w 2024 roku **11 575 367,67 zł**.

Ponadto z Funduszu Pomocy na rzecz obywateli Ukrainy przeznaczono kwotę 85 591,98 zł z tytułu odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej poza Rudą Śląską dla 1 małoletniego obywatela Ukrainy.

Należy nadmienić, że w domach pomocy społecznej na terenie naszego miasta są też umieszczane osoby z innych gmin.

W 2024 r. łącznie 39 osób spoza Rudy Śląskiej zamieszkiwało w rudzkich DPS.

Domy Pomocy Społecznej poza powiatem

Liczba osób objętych pomocą w roku sprawozdawczym	244
Liczba osób umieszczonych w dps w roku sprawozdawczym	32

Łączna liczba osób objętych pomocą we wszystkich dps w roku sprawozdawczym - 752.

Kierowanie do Dziennego Domu „Senior - Wigor”

Dzienny Dom „Senior- Wigor” z siedzibą w Nowym Bytomiu jest ośrodkiem wsparcia dziennego pobytu przeznaczonym dla 60 osób starszych i niepełnosprawnych powyżej 60 roku życia, które ze względu na wiek, chorobę lub niepełnosprawność wymagają częściowej opieki i pomocy w zaspokojeniu niezbędnych potrzeb życiowych.

Skierowanie do Placówki następuje na podstawie decyzji administracyjnej Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej lub innej osoby upoważnionej na wniosek osoby ubiegającej się o tę formę pomocy, po przeprowadzeniu wywiadu środowiskowego. Pobyt w Placówce jest odpłatny. Wysokość odpłatności za pobyt ustala podmiot kierujący w uzgodnieniu z osobą kierowaną, zgodnie z uchwałą Rady Miasta w przedmiotowej sprawie.

W okresie sprawozdawczym z usług Domu skorzystały 74 osoby. Szczegółowe informacje dotyczące funkcjonowania placówki znajdują się w sprawozdaniu Dyrektora Dziennego Domu „Senior - Wigor” znajdującym się w załączniku nr 3 do niniejszego sprawozdania.

Kierowanie do środowiskowych domów samopomocy

Działalność środowiskowych domów samopomocy finansowana jest ze środków Wojewody. Środowiskowy dom samopomocy jest ośrodkiem wsparcia przeznaczonym dla osób przewlekle psychicznie chorych, osób z niepełnosprawnością intelektualną, osób wykazujących inne przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych, osób ze spektrum autyzmu, a także z niepełnosprawnościami sprzężonymi. Prowadzi swą działalność przez 5 dni w tygodniu, od poniedziałku do piątku.

Zajęcia w domu organizowane są w grupach oraz indywidualnie.

Głównym zadaniem placówki jest realizacja programu wspierająco-rehabilitacyjnego mającego służyć wszechstronnemu rozwojowi uczestników na miarę ich możliwości indywidualnych oraz przygotowaniu ich do codziennego życia tak, by byli zaradni, umieli sterować własnym zachowaniem i by mogli uczestniczyć w życiu społecznym.

Usługi świadczone w Placówkach są nieodpłatne. Odpłatność za wyżywienie ustalana jest na poziomie stawki żywieniowej określonej zgodnie z kalkulacją obowiązujących cen towarów i usług.

Na terenie Miasta funkcjonują dwa środowiskowe domy samopomocy, którym Miasto zleca realizację zadania w drodze otwartego konkursu ofert:

1. Środowiskowy Dom Samopomocy w Rudzie Śląskiej - Halembie, ul. Kłodnicka 103

Dom przeznaczony jest dla 40 osób. Posiada wyłącznie miejsca dziennego pobytu. W okresie od 01.01.2024r. do 31.12.2024r. z pobytu dziennego skorzystało 45 osób.

Przekazano środki Wojewody w wysokości **1 381 559,36 zł.**

2. Środowiskowy Dom Samopomocy w Rudzie Śląskiej - Rudzie przy ul. Wolności 30.

Dom przeznaczony jest dla 21 osób. Posiada wyłącznie miejsca dziennego pobytu. W okresie od 01.01.2024r. do 31.12.2024r. z pobytu dziennego skorzystały 23 osoby.

Przekazano środki Wojewody w wysokości **639 820,79 zł.**

Kierowanie do mieszkań wspomaganych

Mieszkania wspomagane są formą pomocy społecznej przygotowującą, przy wsparciu specjalistów, osoby w nich przebywające do prowadzenia niezależnego życia lub wspierającą te osoby w codziennym funkcjonowaniu.

W mieszkaniu wspomaganym świadczy się usługi bytowe, pracę socjalną oraz pomoc w wykonywaniu czynności niezbędnych w codziennym funkcjonowaniu i realizacji kontaktów społecznych, w celu utrzymania lub rozwijania niezależności osoby na poziomie psychofizycznych możliwości.

Mieszkanie wspomagane przeznaczone jest w szczególności dla:

- osoby niepełnosprawnej, w tym osoby niepełnosprawnej fizycznie lub osoby z zaburzeniami psychicznymi;
- osoby w podeszłym wieku lub przewlekle chorej.

Podstawą przyznania wsparcia w mieszkaniu wspomaganym jest decyzja administracyjna, wydana po dokonaniu ustaleń między podmiotem kierującym do tej formy wsparcia, podmiotem prowadzącym mieszkanie oraz osobą ubiegającą się o pobyt w tym mieszkaniu lub jej przedstawicielem ustawowym, zwanym „kontraktem mieszkaniowym”.

Wsparcie w mieszkaniu wspomaganym jest przyznawane na czas określony, a w przypadku osób, które posiadają orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, a także w szczególnie uzasadnionych przypadkach w stosunku do innych osób - może zostać przyznane na czas nieokreślony.

Minimalne standardy usług świadczonych w mieszkaniach oraz minimalne standardy pomieszczeń w mieszkaniach określa Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej w sprawie mieszkań treningowych i wspomaganych.

Zasady odpłatności określa Uchwała Rady Miasta Ruda Śląska w przedmiotowej sprawie.

W 2024 roku funkcjonowały następujące mieszkania:

- **dwa mieszkania wspomagane (dla osób z zaburzeniami psychicznymi)**
 - w Rudzie Śląskiej 6 przy ul. Kłodnickiej (uruchomione w grudniu 2001 roku, dla 3 osób),

- w Rudzie Śląskiej 6 przy ul. Kłodnickiej (uruchomione w styczniu 2003 roku, dla 3 osób).

W 2024 roku z ww. mieszkań skorzystały łącznie 4 osoby (2 kobiety oraz 2 mężczyźni).

Prowadzenie mieszkań wspomaganych przeznaczonych dla osób z zaburzeniami psychicznymi wynika z konieczności zapewnienia osobom z zaburzeniami psychicznymi różnych form opieki i pomocy, niezbędnych do życia w środowisku. Wiele osób z zaburzeniami psychicznymi, które stały się klientami pomocy społecznej, w związku z chorobą, utraciło własne mieszkanie lub mieszka w warunkach uniemożliwiających rehabilitację. Mieszkanie wspomagane jest formą pomocy społecznej przygotowującą osoby w nim przebywające, pod opieką specjalistów, do prowadzenia samodzielnego życia lub zastępującą pobyt w placówce zapewniającej całodobową opiekę. Wsparcie w mieszkaniu zapewnia warunki samodzielnego funkcjonowania w środowisku, w integracji ze społecznością lokalną. Mieszkanie stanowi formę wsparcia, z której można korzystać do czasu uzyskania własnego mieszkania lub na stałe. Dzięki tej formie pomocy osoby z zaburzeniami psychicznymi mogą rozwijać umiejętności nabyte w toku wcześniejszej rehabilitacji oraz kształtować poczucie pełnej odpowiedzialności za podejmowane działania i decyzje.

Wszelkie sprawy socjalne załatwiał pracownik socjalny Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rudzie Śląskiej dochodzący i sprawujący nadzór nad funkcjonowaniem mieszkań i ich mieszkańców. Wsparcia psychologicznego udziela psycholog Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rudzie Śląskiej, Środowiskowego Domu Samopomocy lub Poradni Zdrowia Psychicznego. Ponadto osoby przebywające w mieszkaniach objęte są pomocą w postaci specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi świadczonych w miejscu zamieszkania (zleceniobiorca wyłoniony w drodze przetargu). Osoby te mogą także korzystać z pobytu dziennego w Środowiskowym Domu Samopomocy.

– dwa mieszkania wspomagane (dla osób w podeszłym wieku), przeznaczone łącznie dla 9 osób.

- mieszkanie w Rudzie Śląskiej przy ul. Matejki zostało oddane do użytku w 2000r. i przeznaczone jest dla 6 osób,
- mieszkanie znajdujące się w strukturach Ośrodka „Święta Elżbieta” w Rudzie Śląskiej przy ul. Wolności 30 (umowa użyczenia) oddane do użytku w 2007r. Mieszkanie przeznaczone jest dla 3 osób.

W 2024 roku z ww. mieszkań skorzystało łącznie 9 osób (6 kobiet oraz 3 mężczyzn). Mieszkania pozbawione są barier architektonicznych. Wszyscy mieszkańcy korzystają z usług opiekuńczych świadczonych przez podmiot wyłoniony w drodze przetargu. Wszelkie sprawy socjalne załatwiał pracownik socjalny Działu Wsparcia Osób Starszych i Niepełnosprawnych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej dochodzący i sprawujący nadzór nad funkcjonowaniem mieszkań i ich mieszkańców. Wsparcia psychologicznego udziela psycholog Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rudzie Śląskiej.

Łączna ilość decyzji administracyjnych wydanych dla ww. zadań: 3405.

USŁUGI I POMOC ŚWIADCZONA Z ZAANGAŻOWANIEM ŚRODKÓW PAŃSTWOWEGO FUNDUSZU REHABILITACJI OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Dział Wsparcia Osób Starszych i Niepełnosprawnych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej udzielał pomocy osobom niepełnosprawnym ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych działając na mocy ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

W 2024 roku Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przyznał Miastu Ruda Śląska środki w wysokości 6 806 454 zł na realizację zadań ustawowych, które Uchwałą Rady Miasta zostały rozdzielone pomiędzy zadania z zakresu rehabilitacji społecznej i zawodowej.

Środki przyznane Miastu Ruda Śląska	6 806 454,00 zł
Rehabilitacja Zawodowa	218 812,05 zł
Rehabilitacja Społeczna:	6 587 641,95 zł
1. dofinansowanie do uczestnictwa w wtz	4 380 480,00 zł
2. dofinansowanie do uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych	643 103,00 zł
3. dofinansowanie do likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych	483 496,70 zł
4. dofinansowanie do zaopatrzenia w środki pomocnicze, przedmioty ortopedyczne i sprzęt rehabilitacyjny	930 562,25 zł
5. dofinansowanie do sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych	150 000,00 zł

Ad 1) Dofinansowanie kosztów działania warsztatów terapii zajęciowej

Na terenie Miasta Ruda Śląska w strukturach Ośrodka dla Osób Niepełnosprawnych „Najświętsze Serce Jezusa” działał Warsztat Terapii Zajęciowej przeznaczony dla 130 uczestników. Warsztat finansowany jest z dwóch źródeł: w 90 % ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych oraz w 10 % ze środków budżetu Miasta Ruda Śląska. PFRON na realizację zadania przeznaczył w 2024 r. kwotę 4 380 480,00 zł, natomiast Miasto 486 720,00 zł.

Ponadto zgodnie z art.10b ust.1 ustawy o rehabilitacji powiat, którego mieszkańcy są uczestnikami rehabilitacji w warsztacie działającym na terenie innego powiatu zobowiązany jest do pokrywania kosztów rehabilitacji w odniesieniu do swoich mieszkańców. W związku z powyższym powiat Ruda Śląska ponosi koszty uczestnictwa swoich mieszkańców w warsztatach działających w innych powiatach. W okresie sprawozdawczym wydatkowane zostały środki w łącznej wysokości 27 112,80 zł stanowiące 10 % kosztów uczestnictwa w WTZ dla 10 mieszkańców Miasta.

Ad 2) Turnusy rehabilitacyjne

Turnus rehabilitacyjny jest zorganizowaną formą rehabilitacji społecznej realizowaną poprzez aktywną rehabilitację, połączoną z elementami wypoczynku, mającą na celu przede wszystkim ogólną poprawę sprawności, wyrobienie zaradności, pobudzanie i rozwijanie zainteresowań osób niepełnosprawnych. Pobyt na turnusie trwa 14 dni. Ośrodki organizujące turnusy rozmieszczone są w całej Polsce i przyjmują chętnych przez cały rok.

W okresie sprawozdawczym z turnusu rehabilitacyjnego skorzystały 342 osoby niepełnosprawne wraz z 89 opiekunami, z czego 11 osób to dzieci lub młodzież niepełnosprawna wraz z 11 opiekunami. Wydatkowano kwotę 643 103,00 zł.

Ad 3) Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych

Na realizację zadania zgodnie z uchwałą Rady Miasta przeznaczone zostały środki w kwocie 483 496,70 zł.

W okresie sprawozdawczym zostały zawarte umowy o dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się oraz technicznych z 44 osobami niepełnosprawnymi na kwotę 512 797,54 zł. Wyplacono dofinansowanie 42 osobom niepełnosprawnym w łącznej wysokości 483 496,70 zł. Z ogólnej kwoty przeznaczonej na likwidację barier wydatkowano 331 764,11 zł na bariery architektoniczne dla 18 osób, 132 692,40 zł na bariery techniczne dla 16 osób oraz 19 040,19 zł na bariery w komunikowaniu się dla 8 osób.

W ramach likwidacji barier architektonicznych w roku sprawozdawczym celem umożliwienia osobom niepełnosprawnym opuszczenia mieszkania udzielono dofinansowania do podjazdów dla 2 osób. Ponadto przystosowano 16 łazienek poprzez m.in.: montaż uchwytów w pomieszczeniach higieniczno- sanitarnych, likwidację progów, wanien i budowę natrysków, montaż antypoślizgowych posadzek oraz specjalistycznych sprzętów dostosowanych indywidualnie dla osób niepełnosprawnych.

Z kolei w ramach likwidacji barier technicznych udzielono pomocy m. in. do zakupu 5 łóżek rehabilitacyjnych dla osób obłożnie chorych, 6 schodolazów, 3 podnośników, specjalistycznego siedziska kąpielowego dla dziecka, roweru typu tandem, alarmu wybudzeniowego. Ponadto w ramach likwidacji barier w komunikowaniu się dofinansowano zakup 3 urządzeń umożliwiających kontakt z otoczeniem pn. mówik, 3 zestawów komputerowych oraz 2 telefonów komórkowych.

Ad 4) Dofinansowanie do zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze i sprzęt rehabilitacyjny

Osoby niepełnosprawne mogą starać się o dofinansowanie do zakupu przedmiotów ortopedycznych, środków pomocniczych i sprzętu rehabilitacyjnego tj. m.in. do aparatów słuchowych, obuwia ortopedycznego, wózków inwalidzkich, materacy i poduszek przeciwoleżynowych, protez, systemów FM. Warunkiem otrzymania dofinansowania do środków pomocniczych i przedmiotów ortopedycznych jest uzyskanie potwierdzenia otrzymania dofinansowania z Narodowego Funduszu Zdrowia i przedłożenia faktury za zakupiony przedmiot.

Uchwałą Rady Miasta na realizację zadania przeznaczono środki w wysokości 930 562,25 zł, z czego osobom dorosłym udzielono dofinansowania na kwotę 795 915,80 zł, a dla dzieci niepełnosprawnych wykorzystana została kwota 133 798,80 zł.

Rodzaj środków pomocniczych i przedmiotów ortopedycznych	Liczba dofinansowanych przedmiotów	Wydatkowane środki
Aparaty słuchowe	236	603 282,00 zł
Systemy FM	5	24 685,00 zł
Pieluchomajtki	61.393	84 793,68 zł
Protezy, ortezy	29	84 823,41 zł
Wózki inwalidzkie	7	42 300,00 zł
Sprzęt rehabilitacyjny	3	28 038,40 zł
Obuwie ortopedyczne	22	4870,75 zł
Środki pomocnicze i przedmioty ortopedyczne pozostałe	977	48 892,36 zł
Balkoniki i podpórki	12	2 875,00 zł
Cewniki i worki stomijne	420	684,00 zł
Pończochy kikutowe	0	0,00 zł
Materace p/odleżynowe	9	3910,00 zł
Soczewki	10	560,00 zł

Ad 5) Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych ze środków PFRON

W ramach rehabilitacji społecznej ze środków PFRON pomoc otrzymują również stowarzyszenia działające na rzecz osób niepełnosprawnych, które mogą otrzymać dofinansowanie do organizowania imprez z zakresu sportu, kultury, rekreacji i turystyki. W 2024 roku na realizację zadań z zakresu sportu, kultury, rekreacji i turystyki Rada Miasta przeznaczyła środki w kwocie 150 000 zł, z czego dla dzieci 9 800 zł. Stowarzyszenia działające na rzecz osób niepełnosprawnych złożyły 32 wnioski na kwotę 400 588 zł. W okresie sprawozdawczym zrealizowano 25 umów. Wszystkie organizacje, które złożyły wnioski otrzymały dofinansowanie dostosowane do posiadanych środków.

Realizacja programu finansowanego ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych pn. „Aktywny Samorząd”

W ramach programu realizowane są następujące zadania zawarte w dwóch modułach:

Moduł I - likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową osób niepełnosprawnych. W ramach tego modułu realizowane są następujące obszary:

obszar A- likwidacja bariery transportowej

- **zadanie nr 1-** pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu (adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności - do 16 roku życia lub osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu ruchu),
- **zadanie nr 2** - pomoc w uzyskaniu prawa jazdy (adresowana do osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu ruchu),
- **zadanie nr 3** -pomoc w uzyskaniu prawa jazdy (adresowana do osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu słuchu, w stopniu wymagającym korzystania z usług tłumacza języka migowego),
- **zadanie nr 4** - pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu (adresowana do osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu słuchu),

obszar B - likwidacja w dostępie do uczestnictwa w społeczeństwie informacyjnym

- **zadanie nr 1** - pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania (adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub do osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu wzroku lub obu kończyn górnych),
- **zadanie nr 2** - dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania,
- **Zadanie nr 3** - pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania (adresowana do osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu wzroku),
- **zadanie nr 4** - pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania (adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu słuchu i trudnościami w komunikowaniu się za pomocą mowy),
- **zadanie nr 5** - pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego sprzętu elektronicznego (adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności,

obszar C- likwidacja barier w poruszaniu się

- **zadanie nr 1** - pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją uniemożliwiającą samodzielne poruszanie się za pomocą wózka inwalidzkiego o napędzie ręcznym,
- **zadanie nr 2** - pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego skutera lub wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym adresowana do osób z orzeczeniem

o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności,

- **zadanie nr 3** - pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne, tj. protezy co najmniej na III poziomie jakości adresowana do osób ze stopniem niepełnosprawności,
- **zadanie nr 4** - pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne (co najmniej na III poziomie jakości) adresowana do osób ze stopniem niepełnosprawności,
- **zadanie nr 5** - pomoc w zakupie skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu ruchu powodującą problemy w samodzielnym przemieszczaniu się i posiadających zgodę lekarza specjalisty na użytkowanie przedmiotu dofinansowania,

obszar D - pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej (dziecka przebywającego w żłobku lub przedszkolu albo pod inną tego typu opieką), pomoc adresowana do osób ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, które są przedstawicielem ustawowym lub opiekunem prawnym dziecka,

obszar E - pomoc w kontynuowaniu rehabilitacji w formie wentylacji domowej, adresowana do osób ze stopniem niepełnosprawności lub z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia), które korzystają z koncentratora tlenu lub respiratora w ramach świadczenia udzielanego przez ośrodek domowego leczenia tlenem lub ośrodek wentylacji domowej, tj. pod opieką zespołu długoterminowej opieki domowej dla pacjentów wentylowanych mechanicznie lub pod opieką poradni/ośrodka/zespołu domowego leczenia tlenem.

Moduł II- pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym.

Na realizację programu w roku sprawozdawczym Miasto Ruda Śląska poprzez działania MOPS pozyskało środki w wysokości 666 446,12,00 zł, z czego na udzielenie pomocy Beneficjentom programu 625 771,00 zł, pozostała kwota zgodnie z umową przeznaczona była na obsługę realizacji zadania, promocję programu oraz jego ewaluację.

W Module I udzielono dofinansowania w ramach następujących obszarów:

ZADANIA	UDZIELONE WSPARCIE		
MODUŁ I	Liczba osób	Liczba umów	Przyznane dofinansowanie
Obszar A zadanie 1 - pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu (adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności - do 16 roku życia lub osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu ruchu),	2	2	19 800,00 zł
Obszar A zadanie 2 - pomoc w uzyskaniu prawa jazdy (adresowana do osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu ruchu)	3	3	6 930,00 zł
Obszar B zadanie 1 - pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania (adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności - do 16 roku życia lub do osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu wzroku lub obu rąk),	9 w tym: 4 dzieci	9	74 044,86 zł
Obszar B zadanie 2 - dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania,	1	1	2 200,00 zł
Obszar B zadanie 3 - pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania (adresowana do osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu wzroku),	3 w tym: 1 dziecko	3	21 572,14 zł
Obszar B zadanie 4 - pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania (adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności do 16 roku życia lub osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu słuchu i trudnościami w komunikowaniu się za pomocą mowy),	1	1	4 724,10 zł
Obszar C zadanie 1 - pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym (adresowana do osób	5	5	107 650,00 zł

z orzeczeniem o niepełnosprawności - do 16 roku życia lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją uniemożliwiającą samodzielne poruszanie się za pomocą wózka inwalidzkiego o napędzie ręcznym),			
Obszar C zadanie 3 - pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne, tj. protezy co najmniej na III poziomie jakości (adresowana do osób ze stopniem niepełnosprawności),	1	1	27 500,00 zł
Obszar C zadanie 4 - pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne - co najmniej na III poziomie jakości (adresowana do osób ze stopniem niepełnosprawności),	3	3	26 070,00 zł
Obszar C zadanie 5 - pomoc w zakupie skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego, adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu ruchu powodującą problemy w samodzielnym przemieszczaniu się i posiadających zgodę lekarza specjalisty na użytkowanie przedmiotu dofinansowania,	5 w tym: 2 dzieci	5	37 387,80
Obszar D - pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej (dziecka przebywającego w żłobku lub przedszkolu albo pod inną tego typu opieką, pomoc adresowana do osób ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, które są przedstawicielem ustawowym lub opiekunem prawnym dziecka)	6	8	11 360,60 zł
Obszar E - pomoc w kontynuowaniu rehabilitacji w formie wentylacji domowej, adresowana do osób ze stopniem niepełnosprawności lub z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia), które korzystają z koncentratora tlenu lub respiratora w ramach świadczenia udzielanego przez	38	X	14 700,00 zł

ośrodek domowego leczenia tlenem lub ośrodek wentylacji domowej, tj. pod opieką zespołu długoterminowej opieki domowej dla pacjentów wentylowanych mechanicznie lub pod opieką poradni/ośrodka/zespołu domowego leczenia tlenem			
---	--	--	--

Wśród beneficjentów programu szczególnie dużym zainteresowaniem cieszył się Moduł II - pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym - w ciągu roku skorzystało z niego 29 osób, którym udzielono dofinansowania na kwotę 168 329,10 zł. Z uwagi na wprowadzone przez Zarząd PFRON zmiany w realizacji Programu od 2016r. zakończenie wypłat w ramach modułu II nastąpi po zakończeniu przez studentów semestru zimowego tj. do dnia 15 kwietnia 2025r.

Realizacja innych zadań przypisanych Działowi:

1. Przewóz osób do domów pomocy społecznej lub innych placówek w zależności od potrzeb, do poradni na badania biegłych sądowych. W okresie od 01.01.2024r. do 31.12.2024r. zorganizowano przewóz dla 43 osób na łączną kwotę 26.378,97 zł.

2. Informacja dotycząca form udzielanej pomocy przez pracowników socjalnych Działu

W Dziale zatrudnionych było czterech pracowników socjalnych.

Do obowiązków pracowników socjalnych należało:

– przeprowadzanie wywiadów środowiskowych w sprawach:

- a) skierowania do domów pomocy społecznej,
- b) umieszczania w domach pomocy społecznej,
- c) odpłatności za pobyt osób w domach pomocy społecznej,
- d) odpłatności osób zobowiązanych za pobyt członków rodzin w domach pomocy społecznej,
- e) skierowania do dziennego domu pomocy społecznej,
- f) skierowania do środowiskowych domów samopomocy,
- g) skierowania do mieszkań wspomaganych,
- h) przyznawania usług opiekuńczych, specjalistycznych usług opiekuńczych, specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi dla prowadzonych przez nich podopiecznych,
- i) przyznawania świadczeń pieniężnych dla swoich podopiecznych,

oraz

- prowadzenie postępowań administracyjnych w ww. sprawach,
- udział w realizacji rządowego programu Korpus Wsparcia Seniorów - opaski bezpieczeństwa dla seniorów,
- udział w realizowaniu pomocy żywnościowej w ramach programu FEPŻ,
- zlecenie przewozu podopiecznych do domów pomocy społecznej (w szczególnie uzasadnionych przypadkach uczestniczenie w przewozie), do poradni na badania biegłego

sądowego wraz z doprowadzeniem (w szczególnie uzasadnionych przypadkach uczestniczenie w przewozie),

- obsługa mieszkań wspomaganych, prowadzenie kompleksowego wsparcia osób przebywających w mieszkaniach,
- prowadzenie pracy socjalnej.

W okresie sprawozdawczym przeprowadzono łącznie 1158 wywiadów środowiskowych.

Ze względu na specyfikę środowisk objętych pomocą Działu tj. osoby starsze, długotrwale chore i niepełnosprawne oraz bezradne, niemal we wszystkich przypadkach istniała konieczność udzielania szeroko rozumianego poradnictwa lub prowadzenia pracy socjalnej.

3. Sporządzenie projektów wniosków do Sądu oraz reprezentowanie MOPS przed Sądem w sprawach o:

- umieszczenie w domu pomocy społecznej bez zgody,
- leczenie psychiatryczne bez zgody.

Pracownicy socjalni Działu w 2024 roku złożyli 18 wniosków do Sądu Rejonowego o umieszczenie w domu pomocy społecznej bez zgody (2 osoby na mocy prawomocnego postanowienia Sądu zostały umieszczone w dps). Ponadto skompletowali 3 wnioski o leczenie bez zgody. Reprezentowali MOPS przed Sądem na 13 rozprawach oraz przygotowali 61 pism urzędowych.

4. DZIAŁ DS. ASYSTY RODZINNEJ

Dział ds. Asysty Rodzinnej realizował następujące zadania:

W projekcie „Asystent rodziny” zawartego w „Gminnym Programie Wspierania Rodziny w Mieście Ruda Śląska na lata 2024-2026”:

- 1) udzielono wsparcia w formie asystenta rodziny łącznie 185 rodzinom, opracowano i realizowano 179 planów pracy, we współpracy z członkami rodziny oraz w konsultacji z pracownikiem socjalnym i koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej w sytuacji, gdy dziecko było zabezpieczone:

W zależności od diagnozy praca w tych rodzinach polegała na:

- a) zdobywaniu umiejętności w prowadzeniu gospodarstwa domowego, czyli praca nad prawidłowym prowadzeniem domu w przestrzeniach:
 - żywienia - planowanie zakupów spożywczych, przygotowanie menu, przygotowywanie pełnowartościowych posiłków dla wszystkich członków rodziny z uwzględnieniem diety oraz dostosowanych do wieku i potrzeb dzieci, rozszerzanie diety małego dziecka, zapoznanie z piramidą żywieniową, przygotowywanie posiłków w higienicznych warunkach, motywowanie do wspólnego celebrowania posiłków i spożywania posiłków w miejscu do tego

przeznaczonym, wprowadzanie nowych i ekonomicznych przepisów kulinarnych z uwzględnieniem otrzymywanej pomocy w naturze, wprowadzanie do jadłospisu większej ilości warzyw i owoców, uświadamianie negatywnego wpływu spożywania nadmiernej ilości szkodliwych przekąsek, np. chipsów, napojów energetycznych itp., trening umiejętności przechowywania produktów spożywczych;

- higieny - planowanie zakupu środków czystości i środków do higieny osobistej, omówienie i praca nad umiejętnościami związanymi z utrzymaniem czystości w poszczególnych pomieszczeniach w mieszkaniu, planowanie prac remontowych, segregacja zużytej odzieży oraz przedmiotów zbędnych w mieszkaniu, przygotowywanie listy zakupów brakującej bielizny, odzieży, a także sprzętów gospodarstwa domowego, praca nad wzrostem świadomości członków rodziny w zakresie utrzymywania higieny osobistej (higiena jamy ustnej, dbanie o czystość skóry, włosów i paznokci, zmiana bielizny i odzieży, profilaktyka i pomoc w radzeniu sobie z chorobami skóry - świerzb oraz chorobami pasożytniczymi w tym wszawicą), motywowanie do dbania o własne zdrowie, regularnych kontroli lekarskich, wizyt u lekarzy specjalistów oraz badań profilaktycznych, trening umiejętności prawidłowego dbania o zwierzęta domowe, w tym do ich regularnego szczepienia i odrobaczania; uświadomienie konieczności segregacji odpadów z gospodarstwa domowego;
 - budżetu - założenie zeszytu budżetowego służącego do planowania wydatków i monitorowania przychodów oraz rozchodów, nauka planowania wydatków, sporządzenie listy potrzeb, jak również szczegółowe omówienie sytuacji finansowej rodziny (posiadane zobowiązania finansowe m.in. kredyty, pożyczki, zajęcia komornicze, zaległe opłaty mieszkaniowe) i harmonogramu działań zmierzających do jej uregulowania, praca nad regularnym opłacaniem czynszu i innych rachunków, praca nad planowaniem zakupów w tańszych sklepach (nabywanie i doskonalenie umiejętności porównywania cen w różnych sklepach), organizowanie pomocy w naturze (odzież, pościel, zabawki, sprzęty gospodarstwa domowego, meble, żywność) i współpraca w tym zakresie z innymi instytucjami.
- b) rozwiązywaniu problemów socjalnych:
- pomoc w załatwianiu istotnych spraw urzędowych (przedłużenie umowy najmu mieszkania, rozłożenie zaległości czynszowych, energetycznych na raty itd.), motywowanie do wykorzystania własnych możliwości i uprawnień (zasiłki rodzinne, stypendium, alimenty, dodatek mieszkaniowy, bon energetyczny), towarzyszenie klientom w załatwianiu spraw urzędowych, kierowanie do poradnictwa specjalistycznego - prawnik, pomoc w przygotowywaniu pism i wypełnianiu wniosków;
- c) rozwiązywaniu problemów psychologicznych:
- informowanie o możliwości skorzystania z poradnictwa specjalistycznego w postaci pomocy psychologa, motywowanie do podjęcia stosownej terapii, współpraca z Ośrodkiem Terapii Uzależnień i Pomocy Psychologicznej oraz Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej, motywowanie do utrzymywania abstynencji, motywowanie do konsultacji z lekarzem psychiatrą i psychologiem w Poradni Zdrowia Psychicznego;

- d) rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi:
- praca nad rozeznaniem relacji w rodzinie, informowanie o możliwości skorzystania z poradnictwa specjalistycznego w tym pomocy psychologa (praca nad relacjami, praca nad kompetencjami wychowawczymi - trening umiejętności stawiania granic dzieciom, znaczenie konsekwencji w wychowaniu, stosowanie systemu kar i nagród), praca nad sposobami spędzania czasu wolnego z dziećmi (wypożyczanie książeczek, gier planszowych, puzzli i innych zabawek edukacyjnych sprzyjających rozwojowi dziecka, organizowanie wspólnych zabaw i wyjść na podwórko);
- e) zapewnianiu dzieciom prawidłowego rozwoju we wszystkich przestrzeniach:
- zdrowotnej - motywowanie do leczenia dziecka i jego konsultowania ze specjalistami zgodnie z zaleceniami pediatry, pomoc w ustalaniu terminów wizyt u specjalistów, praca nad terminowym wykonywaniem bilansów i szczepień, towarzyszenie rodzicom z dzieckiem/dziećmi u lekarza, motywowanie do regularnego podawania leków.
 - edukacyjnej - współpraca z wychowawcami w szkole i przedszkolu, motywowanie rodziców do uczestniczenia w zebraniach i konsultacjach indywidualnych, motywowanie do uzyskania pełnej diagnozy dziecka, które przejawia trudności edukacyjne lub sprawia trudności wychowawcze, pomoc w ustaleniu terminu badania w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, omówienie otrzymanej opinii i praca z rodzicem nad realizacją zaleceń ww. Poradni, kierowanie do placówek wsparcia dziennego i współpraca z wychowawcami.
 - emocjonalnej - praca nad budowaniem prawidłowych relacji w rodzinie, edukacja w zakresie prawidłowego pełnienia ról rodzicielskich, nauka rozpoznawania i wyrażania emocji w adekwatny sposób, praca nad pogłębieniem wiedzy o potrzebach dziecka na danym etapie rozwojowym, praca nad umiejętnością konstruktywnego komunikowania się z dzieckiem;
- f) wspieraniu aktywności społecznej rodzin:
- motywowanie do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców, zachęcanie do udziału w uroczystościach ważnych dla dzieci, rozmowy dotyczące relacji sąsiedzkich, trening umiejętności korzystania ze wsparcia lokalnego, zachęcanie do korzystania z Programu Aktywności Lokalnej.
- g) motywowaniu członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych, a także udzielaniu pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu oraz utrzymaniu zatrudnienia:
- współpraca z Klubem Integracji Społecznej, motywowanie do współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy (rejestracja, utrzymanie statusu osoby bezrobotnej, korzystanie z ofert pracy, stażów), pomoc w napisaniu CV, pomoc w poszukiwaniu ofert pracy, zachęcanie do skorzystania z prac społecznie-użytecznych, rozmowy dotyczące wartości pracy, pokazywanie korzyści płynących z posiadania własnych środków finansowych.
- 3) prowadzono ścisłą współpracę z placówką wsparcia dziennego oraz instytucjami, które prowadzą zajęcia dla dzieci działającymi w mieście - na bieżąco:

- monitorowanie uczestnictwa dzieci w zajęciach świetlicowych, udział w spotkaniach interdyscyplinarnych, współpraca z wychowawcami placówek wsparcia dziennego, motywowanie rodziców do współpracy z wychowawcami;
 - 4) dokonano okresowej oceny sytuacji rodziny - 744 oceny okresowe;
 - 5) monitorowano sytuację rodziny po zakończeniu pracy z rodziną - 20 rodzin:
 - asystent rodziny po zakończeniu planu pracy jeszcze przez okres 3 miesięcy (lub do czasu zmiany postanowienia przez Sąd, który zobowiązał rodzinę do współpracy z asystentem) monitoruje czy wypracowane w planie pracy efekty utrzymują się;
 - 6) przygotowano opinie, a także sprawozdania z prowadzonej pracy z rodziną do Sądu Rodzinnego lub opinii i zaświadczenia na prośbę klienta;
 - 7) prowadzono współpracę z osobami, instytucjami i organizacjami podejmującymi działania na rzecz rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych - na bieżąco:
 - współpraca z kuratorami zawodowymi i społecznymi, wychowawcami ze: szkół, przedszkoli, placówki wsparcia dziennego, poradniami rejonowymi i specjalistycznymi, terapeutami Ośrodka Terapii Uzależnień i Pomocy Psychologicznej, psychologami Ośrodka Interwencji Kryzysowej;
 - 8) udział w grupach diagnostyczno-pomocowych - wg potrzeb;
 - realizowano zadania ustawy z dn. 04.11.2016r. o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” - nikt nie złożył wniosku o objęcie koordynacją wsparcia. Natomiast 17 rodzinom (w tym 1 kobiecie w ciąży zagrożonej) objętych wsparciem asystenta rodziny udzielono porad w zakresie uprawnień wynikających z ustawy „Za życiem”.
- 2) Współpracowano z pracownikami socjalnymi w tworzeniu i realizacji indywidualnych planów pracy oraz w prowadzeniu 188 kontraktów socjalnych z rodzinami przeżywającymi trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.
- 3) Wspierano merytorycznie pracowników prowadzących pracę socjalną:
 - udział w spotkaniach interdyscyplinarnych i konsultacjach superwizyjnych - 522,
 - udzielanie pracownikom socjalnym konsultacji indywidualnych dotyczących pracy socjalnej - na bieżąco.
- 4) Świadczone specjalistyczne poradnictwo psychologiczne dla 102 osób realizowane poprzez:
 - a) porady - ukierunkowane na określenie odpowiedniej formy pomocy,
 - b) konsultacje psychologiczne - rodzinne i indywidualne,
 - c) diagnozę psychologiczną,
 - d) terapię wspierającą,
 - e) psychoedukację w zakresie prawidłowego pełnienia ról rodzicielskich,
 - f) przygotowanie oraz wydawanie opinii i zaświadczeń na prośbę klientów.

- 5) Prowadzono współpracę z Zespołem Interdyscyplinarnym i grupą diagnostyczno-pomocową:
- udział w pracy Zespołu - 7 posiedzeń;
 - liczba grup diagnostyczno-pomocowych, w których członkami byli pracownicy Działu - 55.

- 6) Prowadzono grupę wsparcia dla rodziców i dzieci: „Mądry rodzic - szczęśliwe dziecko” - odbyło się 13 spotkań grupy (z różną częstotliwością wzięło w niej udział 26 osób dorosłych i 26 dzieci).

Celem głównym grupy jest podniesienie umiejętności wychowawczych rodziców, stymulowanie rozwoju dzieci oraz społeczna aktywizacja rodzin z dziećmi.

Podniesienie umiejętności wychowawczych rodziców:

- nabycie umiejętności łączenia zabawy i wychowania,
- nabycie umiejętności organizowania i spędzania czasu wolnego z dzieckiem,
- nabycie umiejętności stawiania i respektowania granic,
- nabycie wiedzy na temat właściwego stosowania systemu kar i nagród.
- nabycie wiedzy na temat zasad zdrowego odżywiania się oraz dbania o higienę osobistą i otoczenia.

Stymulowanie rozwoju dzieci:

- pobudzenie wyobraźni,
- usprawnianie funkcji manualnych i ruchowych,
- doskonalenie koncentracji uwagi,
- wzbogacanie słownictwa,
- nabycie umiejętności współdziałania w grupie podczas zabawy i pracy,
- nauka zwrotów grzecznościowych.

Społeczna aktywizacja rodzin z dziećmi:

- poszerzenie samoświadomości,
- poszerzenie wiedzy o uczuciach i sposobach ich wyrażania,
- nabycie umiejętności rozpoznawania i nazywania własnych stanów emocjonalnych,
- poznanie i zrozumienie wzajemnych potrzeb w związku partnerskim,
- nabycie umiejętności aktywnego słuchania,
- nabycie wiedzy na temat skutecznej i nieskutecznej komunikacji,
- nabycie umiejętności nawiązywania i utrzymywania prawidłowych relacji z innymi osobami,
- nabycie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach stresowych,
- nabycie wiedzy na temat zachowań agresywnych i przemocowych oraz dostępnych form pomocy i wsparcia.

Tematy zajęć w 2024r.: „Mapa marzeń”, „Powrót do przeszłości- gry i zabawy dziecięcych lat”, „Wyrzuty sumienia w rodzicielstwie - jak sobie z nimi radzić”, „Rozwijanie kreatywności”, „Zagrożenia w sieci i wynikające z nich problemy wychowawcze”, „Motyle”, „Relacje nie tylko te w rodzinie”, „Bezpieczne dziecko - o spotkaniach z nieznanymi”, „Hejt w internecie”,

„Znaczenie kolorów”, „Znaczenie emocji w życiu człowieka”, „Święta Bożego Narodzenia”, „Spotkanie mikołajkowe”.

- 7) Prowadzono zajęcia „Rudzkie Warsztatowo” - odbyło się 8 spotkań (z różną częstotliwością wzięło w nich udział 21 osób dorosłych i 5 dzieci).

Celem głównym zajęć jest podniesienie kompetencji społecznych osób zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz ich aktywizacja społeczna.

Podniesienie umiejętności społecznych:

- nabywanie umiejętności adekwatnego zachowania się w różnych sytuacjach,
- kształtowanie samoświadomości i autoprezentacji,
- wzajemna integracja, budowanie poczucia wspólnoty,
- nabycie umiejętności nawiązania i utrzymywania prawidłowych relacji z innymi ludźmi,
- nabycie umiejętności stawiania i respektowania granic,
- nabycie umiejętności współdziałania i współpracy z innymi osobami,
- nabycie umiejętności łączenia zabawy i wychowania,
- nabycie umiejętności organizowania i spędzania czasu wolnego z dzieckiem,
- nabycie wiedzy na temat zachowań prozdrowotnych.

Tematy zajęć 2024r.: „Gry planszowe DIY”, „Kreatywność - praktyka”, „Dzień kobiet”, „Kotyliny jako barwy narodowe do świąt państwowych”, „Czas na wakacje”, „Skarby jesieni”, „Halloween”, „Andrzejki”.

- 8) Prowadzono grupę wsparcia dla osób mających emocjonalne trudności w funkcjonowaniu społecznym: „moc-E” - odbyło się 8 spotkań grupy (z różną częstotliwością wzięło w niej udział 20 osób dorosłych i 7 dzieci).

Celem głównym jest udzielenie wsparcia osobom, które mają trudności z radzeniem sobie z własnymi emocjami, aby ułatwić im funkcjonowanie społeczne.

Podniesienie umiejętności społecznych:

- rozwój osobisty w wymiarze indywidualnym każdego uczestnika,
- rozwijanie świadomości na temat powstawania i dynamiki emocji,
- możliwość odreagowania emocji nagromadzonych w interakcji społecznej,
- uświadomienie własnego potencjału,
- kształtowanie samoświadomości,
- kształtowanie własnego wizerunku, nabywanie umiejętności autoprezentacji,
- budowanie pozytywnego obrazu siebie,
- wypracowanie skutecznych sposobów radzenia sobie z trudnościami życia codziennego,
- wzajemna integracja, przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu ze względu na brak umiejętności społecznych,
- wzajemnie udzielanie wsparcia emocjonalnego,
- utrwalenie prawidłowych zachowań w kontaktach z innymi osobami.

Tematy w 2024r.: „Budowanie więzi z dzieckiem poprzez zabawę”, „Tradycje wielkanocne”, „Uzależnienia wśród dzieci i młodzieży”, „Przemoc i sposoby kształtowania zachowań u dzieci”, „Podsumowanie zajęć 2023/2024r.”, „Omówienie zasad funkcjonowania w grupie, przedstawienie się i omówienie programu z ZUS „ Aktywny rodzic””, „Komunikacja interpersonalna”, „Piesi na drodze”.

- 9) Prowadzono grupę „Co w środku piszczy” - odbyło się 2 spotkania, w których wzięło udział z różną częstotliwością 17 osób dorosłych i 1 dziecko.

Celem projektu jest przede wszystkim aktywizacja społeczna rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny. Uczestnicy, w ramach projektu mogą zobaczyć ciekawe miejsca, a poprzez to poznać możliwości i sposoby aktywnego spędzania wolnego czasu, przy dysponowaniu niekoniernie dużymi środkami finansowymi. W 2024r. zorganizowano spotkanie ze Strażą Miejską dotyczące zachowań proekologicznych oraz spotkanie z udziałem przedstawicielek Federacji Polskich Klubów Kobiet po Mastektomii „Amazonki”.

- 10) Realizowano projekt „Mama i Tata - MoTyle Mocy”, w którym wzięło udział wzięły 4 osoby dorosłe oraz 5 dzieci.

Celem głównym projektu jest poszerzenie wiedzy rodziców na temat etapów rozwoju dziecka oraz nabycie umiejętności wspomaganie go poprzez stymulację sfery poznawczej, emocjonalnej i fizycznej.

Asystenci rodziny prowadzą zajęcia indywidualne z rodzicami i dziećmi, w miejscu ich zamieszkania. Projekt składa się z 6 konspektów: „Rozwój 2,3,4 latka”, „Ćwiczenia ogólnorozwojowe z wykorzystaniem Metody Ruchu Rozwijającego W. Sherborne”, „Bajka dobra na wszystko - bajki terapeutyczne”, „Kolorowe żabki - gry i zabawy rozwojowe”, „Pomaluj mój świat - zabawy plastyczne”, „Balon, bułka i bibułka - ćwiczenia logopedyczne”.

- 11) Realizowano projekt „Jestem wyjątkowy - podaj mi klucz do samodzielności”, w którym wzięły udział 2 osoby dorosłe i 3 dzieci.

Celem projektu jest poszerzenie wiedzy rodziców na temat możliwości wspomaganie rozwoju dzieci w wieku od 5 do 8 lat.

Asystenci rodziny prowadzą zajęcia indywidualne z rodzicami i dziećmi, w miejscu ich zamieszkania. Projekt realizowany jest według sześciu konspektów: „Przedstawienie założeń i filozofii szkoły M. Montessori oraz ustalenie zasad bezpieczeństwa”, „Precyzja”, „Znaczenie zmysłów”, „Język i pismo”, „Matematyka”, „Rozwój poznawczy”.

- 12) Opracowano i realizowano nowy projekt „Zdrowa zabawa”, promujący zachowania prozdrowotne wśród dzieci w wieku przedszkolnym, w którym wzięło udział 8 osób dorosłych i 15 dzieci.

Celem głównym projektu jest poszerzenie wiedzy rodziców i dzieci na temat zdrowego odżywiania się i jego wpływ na samopoczucie fizyczne i psychiczne dzieci.

Asystenci rodziny prowadzą zajęcia indywidualne w miejscu zamieszkania rodziny w ramach czterech spotkań na temat: „Zdrowe odżywianie - czyli witamki dla chłopczyka i dziewczynki”, „Zamieniamy słodczyce na owoce - wspólna zabawa dla dzieci i rodziców”, „Woda wszystko umyje - czyli dbamy o higienę osobistą”, „Ruch to zdrowie”.

- 13) Prowadzono analizę pod kątem merytorycznym korespondencji Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej z Sądem dotyczącej rodzin naturalnych przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych - łącznie 576 pisma, w tym:
 - 85 wniosków o wydanie lub zmianę zarządzeń opiekuńczych,
 - 198 informacji pracowników socjalnych bądź asystentów rodziny o aktualnej sytuacji w rodzinie do toczących się postępowań sądowych i wydanych postanowień,
 - 293 sprawozdań asystentów rodziny z realizacji planu pracy przez rodziny, które były zobowiązane do takiej współpracy na mocy postanowienia Sądu.
- 14) W Przygotowano sprawozdanie z Programu Wspierania Rodziny na lata 2021-2023 za rok 2023 wraz z potrzebami na rok 2024.
- 15) Opracowano Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2024-2026.
- 16) Współpracowano przy opracowaniu Standardów Ochrony Małoletnich.
- 17) Organizowano pomoc w naturze dla rodzin objętych wsparciem Działu ds. Asysty Rodzinnej (odzież, żywności, sprzęty gospodarstwa domowego, zabawki, książki, gry) - na bieżąco. Ponadto współpracowano z organizacjami i stowarzyszeniami, które materialnie wspierają osoby potrzebujące - uzyskano pomoc dla ponad 70 dzieci w postaci kurtek zimowych oraz pomoc w formie pościeli i koców (50 zestawów), które trafiły głównie do osób starszych, samotnych i niepełnosprawnych.
- 18) Współpracowano z innymi Działami tut. Ośrodka poprzez wsparcie merytoryczne, współpracę przy tworzeniu projektów, superwizje, konsultacje indywidualne, spotkania interdyscyplinarne.

Zakres zadań realizowanych przez Dział zawarty jest również w rocznym sprawozdaniu z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny za 2024r. wraz z potrzebami związanymi z ich realizacją na 2025, stanowiącym załącznik nr 1 do niniejszego sprawozdania.

5. DZIAŁ OBSŁUGI I FINANSOWANIA OPIEKI NAD DZIECKIEM

W szczególności do zadań Działu należało finansowanie świadczeń pieniężnych dotyczących dzieci z terenu Miasta w rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej, finansowanie pomocy przyznawanej usamodzielnianym wychowankom pieczy zastępczej oraz prowadzenie postępowań administracyjnych związanych z odpłatnością rodziców biologicznych za pobyt dziecka w pieczy zastępczej.

Rodzinna piecza zastępcza:

Rodziny zastępcze z terenu Miasta Ruda Śląska otrzymujące świadczenia na dzieci

Rodzina	Ilość rodzin		Ilość dzieci	
		w tym: pobierające świadczenia		w tym: na które były wypłacane świadczenia
rodziny zastępcze spokrewnione	145	126	198	167
rodziny zastępcze niezawodowe	62	58	87	83
rodziny zastępcze zawodowe	19	19	142	142

Rodziny zastępcze poza terenem Rudy Śląskiej otrzymujące świadczenia na dzieci

Rodzina:	Ilość rodzin	Ilość dzieci
rodziny zastępcze spokrewnione	26	33
rodziny zastępcze niezawodowe	26	37
rodziny zastępcze zawodowe	8	13
Razem	60	83

Wynagrodzenia wraz z pochodnymi (ZUS, FP, pdof) dla zawodowych rodzin zastępczych, rodzin pomocowych oraz osób do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i pracach gospodarskich

	Liczba świadczeń	Wydatki w zł
Rodziny zastępcze zawodowe, rodziny pomocowe, osoby do pomocy	451	1 480 664,97

Udzielone świadczenia dla rodzin zastępczych

	Liczba świadczeń	Wydatki w zł
1. Rodziny na terenie Miasta Ruda Śląska	5 129	5 508 799,45
2. Rodziny poza Miastem Ruda Śląska	1 056	1 517 632,54

Usamodzielniani wychowankowie z rodzinnej pieczy zastępczej, którzy otrzymywali świadczenia w 2024 roku - **59 osób**.

	Liczba świadczeń	Wydatki w zł
Usamodzielniani wychowankowie z rodzinnej pieczy zastępczej	417	443 691,35

Instytucjonalna piecza zastępcza

Placówki opiekuńczo-wychowawcze prowadzone przez Miasto Ruda Śląska lub prowadzone na zlecenie Miasta Ruda Śląska

	Liczba miejsc	Ilość dzieci przebywająca w ciągu roku
Prowadzone przez Miasto Ruda Śląska:		
Centrum Administracyjne Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych: W strukturze Centrum znajdują się 4 placówki opiekuńczo-wychowawcze oraz Ośrodek Pomocy Dzieciom i Rodzinie.	64	75
Prowadzone na zlecenie Miasta Ruda Śląska:		
Ośrodek Święta Elżbieta - Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza Nr 1 typu socjalizacyjnego (umowa od 01.01.2024 do 31.10.2024 oraz umowa od 01.11.2024 do 31.12.2024)	12	15
Ośrodek Święta Elżbieta - Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza Nr 2 typu socjalizacyjnego (umowa od 01.01.2024 do 31.10.2024 oraz umowa od 01.11.2024 do 31.12.2024)	12	12
Łącznie	24	27
Razem	88	102

Placówki opiekuńczo-wychowawcze poza powiatem.

Dzieci umieszczone na podstawie porozumień (umów cywilno-prawnych) zawieranych pomiędzy powiatami

Placówka	Ilość dzieci przebywająca w ciągu roku
Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Nr 2 w Mysłowicach	2

Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Nr 2 w Kędzierzynie Koźlu	2
Regionalna Placówka Opiekuńczo-Terapeutyczna w Gliwicach	4
Placówka opiekuńczo-Wychowawcza w Nieskurzowie Nowym	2
Dom Dziecka im. D. Savio w Sarnowie	2
Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Nr 5 w Piekarach Śląskich	1
Centrum Wsparcia Kryzysowego Dzieci i Młodzieży w Zabrze	1
Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Nr 5 w Nowogrodzie	1
Interwencyjny Ośrodek Preadopcyjny w Częstochowie	2
Razem	17

Środki wypłacane przez Dział na instytucjonalną pieczę zastępczą

Placówka	Ilość zleceń	Wydatki
Ośrodek Święta Elżbieta - Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza Nr 1 typu socjalizacyjnego	12	892 800,00
Ośrodek Święta Elżbieta - Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza Nr 2 typu socjalizacyjnego	12	892 800,00
Placówki poza powiatem (porozumienia)	172	1 308 559,57
Razem:	196	3 094 159,57

Usamodzielniani wychowankowie z instytucjonalnej pieczy zastępczej, którzy otrzymywali świadczenia w 2024 roku - **39 osób**.

	Liczba świadczeń	Wydatki w zł
Usamodzielniani wychowankowie z instytucjonalnej pieczy zastępczej	286	312 835,94

Dzieci umieszczone w Zakładach Opiekuńczo-Lecznicznych na podstawie orzeczeń Sądu

Placówka	Ilość dzieci przebywająca w ciągu roku
Zakład leczniczo Opiekuńczy dla Dzieci w Piskowicach	1
Stowarzyszenie Pielęgniarsko-Opiekuńcze w Częstochowie	3
Ośrodek leczniczo-Rehabilitacyjny w Zbrostawicach	2
Zakład Opiekuńczo-Leczniczny dla dzieci w Jaskotle	1
Zakład Pielęgnacyjno-Opiekuńczy dla Dzieci w Częstochowie	1
Zakład Leczniczo-Opiekuńczy w Jastrzębiu Zdroju	1
Razem:	9

Środki wypłacane przez Dział na dzieci umieszczone w Zakładach Opiekuńczo-Leczniczych

Placówka	Ilość zleceń	Wydatki
Zakłady Opiekuńczo-Lecznicze	69	252 035,63

Inne zadania

1. Ilość wydanych decyzji administracyjnych

Decyzje administracyjne	Ilość decyzji
świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej	249
dofinansowanie do wypoczynku dziecka	1
koszty związane z potrzebami przyjmowania dziecka -jednorazowo	3
środki na utrzymanie lokalu dla rodziny zastępczej	81
pokrycie kosztów remontu dla rodziny zastępczej	0
pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki dla usamodzielnianych wychowanków	116
pomoc pieniężna na usamodzielnienie dla usamodzielnianych wychowanków	29
pomoc pieniężna na zagospodarowanie dla usamodzielnianych wychowanków	27
pomoc w formie uzyskania odpowiednich warunków mieszkaniowych dla usamodzielnianych wychowanków - kierowanie do mieszkań treningowych	27
ustalające opłatę za pobyt dzieci pieczy zastępczej dla rodziców naturalnych	359
odstępujące od ustalenia za pobyt dzieci w pieczy zastępczej dla rodziców naturalnych	167
Inne (m.in.: umorzeniowe, zmieniające, uchylające)	1 732
Razem	2 791

2. Ilość wydanych skierowań do placówek opiekuńczo wychowawczych: **19**

3. Ilość wniosków dot. skierowań do placówek opiekuńczo-wychowawczych poza powiatem: **5**

4. Porozumienia (umowy cywilno-prawne) pomiędzy powiatami dotyczące zwrotu kosztów utrzymania dzieci w rodzinach zastępczych i placówkach opiekuńczo-wychowawczych:

Porozumienia	Ilość
ilość porozumień dot. dzieci z Rudy Śląskiej umieszczonych poza powiatem	110
ilość porozumień dot. dzieci umieszczonych na terenie Miasta:	55
ilość aneksów do porozumień:	13
Ilość porozumień dot. kosztów objęcia rodziny zastępczej opieką koordynatora	69

5. Umowy cywilno-prawne w roku sprawozdawczym

Rodzaj umowy	Ilość
rodziny zastępcze, w tym	
- rodziny zawodowe i rodzinne domy dziecka	17
- rodziny zawodowe o funkcji pogotowia rodzinnego	3
- rodziny pomocowe	16
- osoba do pomocy przy sprawowaniu opieki i przy pracach gospodarskich	19
- aneksy do umów dot. osoby do pomocy przy sprawowaniu opieki i przy pracach gospodarskich, rodzin zastępczych zawodowych, rodzin zastępczych o funkcji pogotowia rodzinnego oraz rodzinnych domów dziecka	24
Łącznie	83
umowy o prowadzenie placówki opiekuńczo-wychowawczej	4
aneksy do umów	6
Razem	93

6. Ilość sporządzonych sprawozdań (MRiPS, ŚUW, UM i inne): **184**.

7. Ilość przyjętych wniosków i stron (rodzice naturalni, usamodzielniani wychowankowie oraz rodziny zastępcze): **1 846**.

8. Ilość wydanych zaświadczeń: **365**.

9. Wynagrodzenie dla opiekuna prawnego:

- ilość osób którym przyznano wynagrodzenie: **17**
- kwota wypłaconych wynagrodzeń: **71 579,00 zł**.

10. Interwencyjny przewóz dzieci:

- liczba przewozów: **35**
- kwota: **6 619,16 zł**.

11. Pozwy oraz pisma powoda o zasądzenie alimentów na rzecz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej: **36**.

Realizacja dodatkowych zadań:

- przekazywanie informacji do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, w ramach ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, o osobach i dzieciach z pieczy zastępczej uprawnionych do wsparcia w ramach ww. ustawy. W 2024 roku przekazano informację o **242** osobach i dzieciach z pieczy zastępczej uprawnionych do świadczenia wychowawczego,
- przekazywanie informacji do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, w ramach Rządowego Programu „Dobry Start”, o osobach i dzieciach z pieczy zastępczej uprawnionych do wsparcia w ramach

ww. programu. W 2024 roku przekazano informację o **77** osobach i dzieciach z pieczy zastępczej uprawnionych do świadczenia z programu „Dobry Start”,

- przekazywanie informacji do biura informacji gospodarczej (zgodnie z art. 193 ust. 8 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej) o powstałych zaległościach z tytułu nieponoszenia opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej za okres dłuższy niż 12 miesięcy. W 2024 roku **654** osób zobowiązanych do ponoszenia ww. opłaty zostało zgłoszonych do biura informacji gospodarczej,
- wprowadzanie danych do wdrożonego przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej Centralnego Rejestru Pieczy Zastępczej zawierającego: wykaz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej oraz osób które osiągnęły pełnoletność przebywając w pieczy zastępczej, wykaz osób posiadających wstępną kwalifikację oraz zakwalifikowanych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, wykaz rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka, wykaz instytucjonalnych form pieczy zastępczych oraz wykaz osób usamodzielnianych (zgodnie z Obwieszczeniem Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 3 października 2024 roku w sprawie określenia terminu wdrożenia rozwiązań technicznych umożliwiających prowadzenie rejestru pieczy zastępczej w odniesieniu do art. 38d ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej),
- realizacja Rządowego programu wsparcia powiatu w organizacji i tworzeniu rodzinnych form pieczy zastępczej w 2024 roku, finansowanego ze środków Funduszu Pracy, który miał za zadanie dofinansowanie do wynagrodzeń dla rodzin zastępczych zawodowych. W ramach Programu Miasto Ruda Śląska otrzymało dofinansowanie w kwocie 215 230,00 zł,
- realizacja wraz z Działem Pieczy Zastępczej 3-letniego „Programu rozwoju pieczy zastępczej w Mieście Ruda Śląska na lata 2024-2026” oraz sporządzenie rocznego sprawozdania z Programu za 2024 rok.

Zakres zadań realizowanych przez Dział zawarty jest również w rocznym sprawozdaniu z działalności i efektów pracy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rudzie Śląskiej - organizatora pieczy zastępczej za rok 2024 oraz zestawieniu potrzeb w zakresie systemu pieczy zastępczej, stanowiącym załącznik nr 2 do niniejszego sprawozdania.

6. DZIAŁ PIECZY ZASTĘPCZEJ

Pracownicy Działu Pieczy Zastępczej realizowali w 2024 roku następujące zadania:

Działania w zakresie pieczy zastępczej

- Okresowe oceny sytuacji dziecka przebywającego w rodzinach zastępczych spokrewnionych, niezawodowych i zawodowych: **595**.
- Ilość opracowanych/ modyfikowanych planów pomocy dziecku: **572**.

- Udział w zespołach do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka w Placówkach Opiekuńczo-Wychowawczych: **141**.
- Liczba konsultowanych ocen rodzin zastępczych: **107**.
- Ilość wykonanych diagnoz psychofizycznych dzieci: **25**.
- Ilość pism służących pozyskiwaniu informacji na temat sytuacji rodziców biologicznych dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej lub jego sytuacji szkolnej: **635**.
- Ilość sprawozdań do sądu o całokształcie sytuacji dziecka w rodzinie zastępczej: **524**.
- Liczba pism do sądu m.in. o zmianę zarządzeń opiekuńczych, uregulowanie sytuacji prawnej, rozwiązanie rodziny zastępczej: **93**.
- Przesłuchania w charakterze świadka (na policji, w sądzie): **5**.
- Monitorowanie sytuacji usamodzielnianych wychowanków w mieszkaniach treningowych: **361**.
- Ilość Indywidualnych Programów Usamodzielnienia: **142**.
- Ilość przestanych zgodnie z właściwością miejscową programów usamodzielnienia: **28**.
- Liczba wniosków o pomoc zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej dla usamodzielnianych wychowanków: **115**.
- Ilość przestanych zgodnie z właściwością miejscową wniosków o pomoc: **11**.
- Ilość opinii o rodzinach zastępczych dla celów działu Obsługi i Finansowania Opieki nad Dzieckiem (umieszczenie większej ilości dzieci, podejmowanie dodatkowego zatrudnienia osób w rodzinach zastępczych, przekwalifikowanie rodziny zastępczej niezawodowej na rodzinę zastępczą zawodową): **77**.
- Pozostałe pisma, zaświadczenia i adnotacje urzędowe: **1330**.
- Ilość obsługiwanych widzeń rodzin naturalnych z rodzinami zastępczymi: **191**.
- Pełnienie funkcji opiekuna usamodzielnienia dla **238** wychowanków.
- Współpraca na rzecz rodzin zastępczych spoza powiatu (kompletowanie dokumentów do pozwu o alimenty, nadzór nad dokumentacją odnośnie usamodzielnionych wychowanków, stała współpraca z pracownikiem DOFD).
- Współpraca z Ośrodkiem Adopcyjnym, w tym zgłaszanie do adopcji dzieci z uregulowaną sytuacją prawną i koordynowanie spraw adopcyjnych: dla **37** dzieci, z czego wobec **10** ukończono proces adopcyjny, **14** dzieci niezakwalifikowano do adopcji, wobec pozostałych proces nie został jeszcze zakończony.
- Koordynowanie pracy z rodziną naturalną, gromadzenie informacji o rodzinach naturalnych, współpraca z Działem ds. Asysty Rodzinnej i Działem Pomocy Środowiskowej.
- Poszukiwanie i pozyskiwanie rodzin zastępczych, prowadzenie naboru na Szkolenie Rodzin Zastępczych, prowadzenie naboru na kandydatów na rodziców zastępczych w Mieście rozwożenie rollupów i plakatów do ośrodków zdrowia, gabinetów lekarskich, szkół.
- Pozyskano **16** rodzin pomocowych dla **32** dzieci z rodzin zastępczych, na czas urlopu rodzin zawodowych.

- Informowanie rodzin zastępczych o szkoleniach tematycznie związanych z rodziną i dzieckiem, procesem wychowania oferowanych przez Fundację Ernst & Young, Nasz Dom, ROPS. Przekazywanie ofert wyjazdów kolonijnych zimowych i letnich.
- Przystąpienie do projektu organizowanego przez Fundację Ernst & Young „Zrozumieć dziecko - edycja lokalna”
- Realizacja zadania związanego z wybuchem wojny na Ukrainie poprzez udzielenie wsparcia i sprawowanie nadzoru nad opiekunami tymczasowymi, którzy po 24 lutego 2022 roku wraz z dziećmi przekroczyli granicę oraz realizacja wytycznych w tym zakresie. Wsparcie 8 opiekunów tymczasowych z 9 dziećmi.
- Liczba konsultacji superwizyjnych i wewnętrznych pracowników: 188.
- Liczba superwizji indywidualnych: 26.
- Realizacja wraz z Działem Obsługi i Finansowania Opieki Nad Dzieckiem 3-letniego „Programu rozwoju pieczy zastępczej w Mieście Ruda Śląska na lata 2021-2023” oraz sporządzenie rocznego sprawozdania z Programu za 2024 rok,
- Gromadzenie, analizowanie danych i opracowanie wraz z Działem Obsługi i Finansowania Opieki nad Dzieckiem 3-letniego „Programu rozwoju pieczy zastępczej w Mieście Ruda Śląska na lata 2024-2026”.

Zakres zadań realizowanych przez Dział zawarty jest również w sprawozdaniu z działalności i efektów pracy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rudzie Śląskiej - organizatora pieczy zastępczej za rok 2024 oraz zestawieniu potrzeb w zakresie systemu pieczy zastępczej, stanowiącym załącznik nr 2 do niniejszego sprawozdania.

Badania kandydatów na rodziny zastępcze

- Odbyło się 18 kwalifikacji wstępnych i 28 kwalifikacji ostatecznych dla kandydatów na rodziców zastępczych.
- Zgłosiły się 2 rodziny chętne do pełnienia funkcji niezawodowej rodziny zastępczej. Koordynator i psycholog sporządzili opinie na temat kandydatów. Kandydaci zostali skierowani na szkolenie dla rodzin zastępczych, odbyli staż.
- Jedna funkcjonująca rodzina zastępcza spokrewniona otrzymała kwalifikację na rodzinę zastępczą niezawodową w celu przyjęcia niespokrewnionego dziecka.
- Jedna placówka opiekuńczo-wychowawcze typu rodzinnego została przekwalifikowana w rodzinny dom dziecka.
- Jedna rodzina zastępcza zawodowa została przekształcona w rodzinny dom dziecka.
- W zakresie opiniowania kandydatów na rodziny zastępcze z zalecenia sądu przeprowadzono 68 konsultacji osobistych i 129 telefonicznych z kandydatami. Sporządzono 49 opinii koordynatorskich.
- Przeprowadzono diagnozę psychologiczną 49 rodzin (62 osób) pod kątem oceny ich motywacji i predyspozycji wychowawczych, sporządzono 49 opinii psychologicznych o kandydatach dla sądu.

- Przeprowadzono rebadania 20 rodzin zastępczych zawodowych i niezawodowych (30 osób) oraz 2 konsultacje z kandydatem na opiekuna w zawodowych rodzinach zastępczych. Łącznie sporządzono 22 opinie z powyższych działań.

KOORDYNATORZY RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ

Przeprowadzono **1188** konsultacji osobistych oraz **3409** konsultacji telefonicznych z klientami. Odbyło się **1665** wizyt pracowników w środowisku.

SPECJALIŚCI PRACY SOCJALNEJ

Przeprowadzono **490** konsultacji osobistych i **744** telefonicznych z klientami. Podjęto **285** wizyt w środowiskach. Wykonano 24 wywiady środowiskowe u usamodzielnianych wychowanków. Spisano indywidualne programy usamodzielnienia, w ramach których zaproponowano wsparcie w formie mieszkań treningowych **17 usamodzielnionym wychowankom** instytucjonalnej oraz rodzinnej pieczy zastępczej (w tym 7 kobiet i 10 mężczyzn), z którymi zawarto kontrakty mieszkaniowe.

Pracownicy socjalni monitorowali funkcjonowanie usamodzielnianych wychowanków w mieszkaniach treningowych oraz pomagali im w uzyskaniu docelowego lokalu mieszkalnego z zasobów Miasta.

Usamodzielnieni wychowankowie byli objęci wsparciem w ramach projektu realizowanego przez tut. Ośrodek „Samodzielnie prowadzę gospodarstwo domowe - zajęcia warsztatowe dla osób przebywających w mieszkaniach treningowych MOPS w Rudzie Śląskiej”.

PSYCHOLOGDZY

Kontakt z psychologami Działu Pieczy Zastępczej podjęto **184** osób. Wykonano 373 usług psychologicznych (terapię indywidualną, rodzinną, konsultacje, poradnictwo opiekuńczo-wychowawcze, diagnozy, spotkania grupowe, interwencje w kryzysie).

Działania interwencyjne

- Koordynowanie działań interwencyjnych - **99**.
- Zabezpieczenie dziecka w trybie interwencyjnym w pieczy zastępczej - **6**.
- Realizacja postanowień Sądu Rejonowego dot. zabezpieczenia dzieci - **35**.

Konsultacje interdyscyplinarne

Przeprowadzono **5 933** konsultacji osobistych i telefonicznych z profesjonalistami, m.in. pracownikami Sądu Rejonowego, placówek opiekuńczo-wychowawczych, placówek służby zdrowia i placówek oświatowych.

Prowadzenie różnego typu Grup

I. Szkolenie Rodzin Zastępczych

czas trwania: I grupa 04.03.2024 - 10.06.2024 rok

II grupa 18.09.2024- 11.12.2024 rok

liczba spotkań: każda grupa po 13 spotkań

liczba uczestników: 34, w tym liczba małżeństw: 3

ukończyło: 33 osób, w tym liczba małżeństw: 3

II. Szkolenie Rodzin Zastępczych wersja podstawowa w trybie indywidualnym

czas trwania: 02.01.2024 - 16.01.2024 rok

21.02.2024- 28.02.2024 rok

liczba spotkań: 8

liczba uczestników: 3 w tym liczba małżeństw: 1

ukończyło: 3 osób, w tym liczba małżeństw: 1

III. Szkolenie Uzupełniające do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz kandydatów na dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego

czas trwania: 23.01.2024 - 30.01.2024 rok

liczba spotkań: 3

liczba uczestników: 2 w tym liczba małżeństw: 1

ukończyło: 2 osoby, w tym liczba małżeństw: 1

IV. Szkolenie dla kandydatów na rodziny zastępcze zawodowe, do prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz kandydatów na dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego

czas trwania: 20.03.2024 - 03.04.2024 rok

liczba spotkań: 3

liczba uczestników: 3 w tym liczba małżeństw: 1

ukończyło: 3 osoby, w tym liczba małżeństw: 1

V. Szkoła dla Rodziców i Wychowawców

czas trwania: 03.01.2024 - 07.02.2024rok

15.10.2024 - 11.12.2024 rok

liczba spotkań: 13

liczba uczestników: 12, ukończyło: 7

Działania na rzecz dzieci z problemem FAS

- Liczba wywiadów z opiekunami dzieci: 2
- Liczba badanych dzieci: 2
- Ilość diagnoz neurorozwojowych: 1
- Ilość indywidualnych programów neurostymulacji: 1

- Liczba wydanych opinii: 1
- Liczba przeprowadzonych instruktaży do programów neurostymulacji: 1
- Praca koncepcyjna na temat FAS - przygotowywanie materiałów do pracy z dziećmi, studiowanie specjalistycznej literatury z zakresu tematyki FAS, analiza dokumentacji medycznej, psychologicznej i pedagogicznej badanych dzieci.

Przesłuchania, rozprawy

- Uczestnictwo w rozprawie sądowej w charakterze świadka: 3
- Przesłuchanie w Komendzie Miejskiej Policji w charakterze świadka: 2

7. DZIAŁ ŚWIADCZEŃ RODZINNYCH

Dział Świadczeń Rodzinnych od 01 stycznia 2024 roku do 31 grudnia 2024 roku realizował:

Świadczenia rodzinne oraz zasiłki dla opiekunów:

- ilość rodzin korzystających ze świadczeń rodzinnych oraz zasiłków dla opiekunów: 6362 (w tym 66 rodzin ze statusem UKR korzystających ze świadczeń rodzinnych)
- ilość decyzji wydanych w sprawach o świadczenia rodzinne oraz zasiłki dla opiekunów: 7222.

Jednorazowe świadczenie „Za życiem”:

- ilość rodzin, którym wypłacono jednorazowe świadczenia „Za życiem”: 28
- ilość decyzji wydanych w sprawach o jednorazowe świadczenie „Za życiem”: 26.

Stypendia szkolne:

- ilość dzieci, którym wypłacono stypendia: 70
- ilość decyzji wydanych w sprawach stypendium szkolnego: 109 (w tym 11 decyzji wydanych dla osób ze statusem UKR).

Zasiłki szkolne:

- ilość dzieci, którym wypłacono zasiłki szkolne: 0
- ilość decyzji wydanych w sprawach zasiłku szkolnego: 2.

I. Realizacja świadczeń rodzinnych, zasiłków dla opiekunów oraz jednorazowego świadczenia „Za życiem” (zaokrąglone do pełnych złotych):

1. Zasiłki rodzinne wypłacono: 2 923 788 zł (w tym 57 764 zł dla osób ze statusem UKR)
2. Dodatki do zasiłków wypłacono: 1 896 057 zł (w tym 16 045 zł dla osób ze statusem UKR)
3. Świadczenia opiekuńcze (zasiłek pielęgnacyjny, specjalny zasiłek opiekuńczy i świadczenie pielęgnacyjne) wypłacono: 48 164 457 zł (w tym 182 566 zł dla osób ze statusem UKR)
4. Jednorazowa zapomoga (becikowe) wypłacono: 190 000 zł (w tym 3000 zł dla osób ze statusem UKR)
5. Świadczenia rodzicielskie: wypłacono: 1 910 925 zł (w tym 73 079 zł dla osób ze statusem UKR)
6. Zasiłki dla opiekuna wypłacono: 14 260 zł
7. Jednorazowe świadczenie w wysokości 4000 zł „Za życiem” wypłacono: 128 000 zł (w tym 0 zł dla osób ze statusem UKR)

Ogółem wypłacono: 55 227 487 zł (w tym 332 454 zł dla osób ze statusem UKR)

W powyższej kwocie zostało zawarte 94 638 zł świadczeń nienależnie pobranych za rok 2024, które zostały odzyskane w danym roku.

8. Składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego wypłacono: **5 702 713 zł** (w tym 17 878 zł za osób ze statusem UKR).

9. Składki na ubezpieczenie zdrowotne wypłacono: **758 582 zł** (w tym 5 378 zł za osób ze statusem UKR).

*Wysokość dotacji wydanej z budżetu państwa na finansowanie kosztów obsługi zadania świadczenia rodzinne, zasiłki dla opiekunów oraz jednorazowe świadczenie „Za życiem”: **1 790 023 zł** (w tym 9 019 zł kosztów obsługi ww. zadania dla osób ze statusem UKR).*

III. Realizacja pomocy materialnej uczniom

1. Stypendia o charakterze socjalnym

– wydatki z budżetu państwa: **40 821 zł**

– wydatki z budżetu miasta: **10 205 zł**

Wydatki ogółem wyniosły: **51 026 zł**

2. Zasiłki szkolne

– wydatki z budżetu państwa: **0 zł**

– wydatki z budżetu miasta: **0 zł**

Wydatki ogółem wyniosły: **0 zł**

Ogółem na pomoc materialną uczniom wypłacono: **51 026 zł**

Szczegółowy podział rodzin korzystających w 2024 roku ze świadczeń realizowanych przez dział:

Rodzaj świadczenia	Liczba rodzin (w tym rodziny ze statusem UKR)	Liczba świadczeń
Zasiłek rodzinny wraz z dodatkami do zasiłku rodzinnego, w tym:	1093	42 784 (w tym 643 świadczenia dla osób ze statusem UKR)
Zasiłek rodzinny		
Zasiłek rodzinny na dziecko w wieku do 5 lat	443	4 910 (w tym 59 zasiłków dla osób ze statusem UKR)
Zasiłek rodzinny na dziecko w wieku 5-18 lat	927	18 003 (w tym 409 zasiłków dla osób ze statusem UKR)
Zasiłek rodzinny na dziecko w wieku 18-24 lat	101	731 (w tym 1 zasiłek dla osób ze statusem UKR)
Dodatki do zasiłku rodzinnego, w tym z tytułu:		
Urodzenie dziecka	80	80 (w tym 1 świadczenie dla osoby ze statusem UKR)
Opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	26	185 (w tym 0 świadczeń dla osób ze statusem UKR)
Samotnego wychowywania dziecka	168	2 286 (w tym 3 świadczenia dla osób ze statusem UKR)
Wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	407	6 539 (w tym 61 świadczeń dla osób ze statusem UKR)
Kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	321	3 757 (w tym 40 świadczeń dla osób i ze statusem UKR)
Rozpoczęcia roku szkolnego	737	1 460 (w tym 22 świadczenia dla osób ze statusem UKR)
Podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	57	402 (w tym 12 świadczeń dla osób ze statusem UKR)
Zasiłek rodzinny i dodatki na podstawie art. 5 ust. 3	138	4431 (w tym 35 świadczenia dla osób ze statusem UKR)
Świadczenia opiekuńcze, w tym:	5303	67 303 (w tym 232 świadczenia dla osób ze statusem UKR)

Zasiłek pielęgnacyjny z tytułu niepełnosprawności	4895	55 224 (w tym 180 świadczeń dla osób ze statusem UKR)
Świadczenie pielęgnacyjne z tytułu sprawowania opieki w tym:	1077	12 056 (w tym 52 świadczenia dla osób ze statusem UKR)
- świadczenie pielęgnacyjne przyznawane wg zasad obowiązujących do 31.12.2023 roku	903	9 979 (w tym 44 świadczenia dla osób ze statusem UKR)
- świadczenie pielęgnacyjne przyznawane wg aktualnie obowiązujących	227	2077 (w tym 8 świadczeń dla osób ze statusem UKR)
Specjalny zasiłek opiekuńczy	0	0
Zasiłek dla opiekuna	2	23
Składki na ubezpieczenie społeczne oraz zdrowotne, w tym:	690	9 804 (w tym 45 składek odprowadzanych za osoby ze statusem UKR)
Składki na ubezpieczenie społeczne	653	6987 (w tym 25 składek odprowadzonych za osoby ze statusem UKR)
Składki na ubezpieczenie zdrowotne	268	2817 (w tym 20 składek odprowadzonych za osoby ze statusem UKR)
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia	184	187 (w tym 3 świadczenia dla osób ze statusem UKR)
Świadczenie rodzicielskie	326	2071 (w tym 81 świadczeń dla osób ze statusem UKR)
Jednorazowe świadczenie „Za życiem”	28	32
Rodzaj świadczenia	Liczba uczniów	Liczba świadczeń
Pomoc materialna uczniom, w tym:	70	109 (w tym 0 świadczeń dla osób ze statusem UKR)
Stypendia szkolne	70	109 (w tym 0 świadczeń dla osób ze statusem UKR)
Zasiłki szkolne	0	0 (w tym 0 świadczeń dla osób ze statusem UKR)

Podczas realizacji obowiązków wynikających z ustawy z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych pomoc udzielana jest rodzinom z dziećmi, samotnym rodzicom z dziećmi, pełnoletnim osobom uczącym się oraz osobom niepełnosprawnym i ich opiekunom. Rodziny otrzymujące świadczenia rodzinne najczęściej borykają się z problemami związanymi z niskim dochodem, bezrobociem oraz niedostatkami w zdrowiu. Osoby spełniające kryteria ustawowe (najważniejsze to kryterium dochodowe - *przeciętny miesięczny dochód rodziny w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby uczącej się nie przekracza kwoty 674,00 zł, natomiast w przypadku gdy członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o umiarkowanym albo o znacznym stopniu niepełnosprawności nie przekracza kwoty 764,00 zł*) mogą otrzymać zasiłek rodzinny wraz z dodatkami (z tytułu urodzenia dziecka, opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego, samotnego wychowywania dziecka, wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej, kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego, rozpoczęcia roku szkolnego oraz podjęcia nauki w szkole poza miejscem zamieszkania).

Należy zauważyć, iż w kolejnych latach nastąpił znaczny spadek liczby rodzin korzystających z zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami, czego przyczyną jest głównie zbyt niskie kryterium dochodowe uprawniające do pobierania świadczeń, którego ostatnia waloryzacja miała miejsce w 2015 roku.

W związku z urodzeniem dziecka lub jego przysposobieniem osoby spełniające kryteria ustawowe (najważniejsze to kryterium dochodowe - *przeciętny miesięczny dochód rodziny w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby uczącej się nie przekracza kwoty 1922,00 zł*) mogą otrzymać jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia dziecka.

W związku z niepełnosprawnością osoby spełniające kryteria ustawowe mogą otrzymać następujące rodzaje świadczeń opiekuńczych: zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne, zasiłek dla opiekuna, a także specjalny zasiłek opiekuńczy.

Od dnia 1 stycznia 2024 roku znacząco zmieniły się zasady ustalania prawa do niektórych świadczeń opiekuńczych. O specjalny zasiłek opiekuńczy mogą się ubiegać już wyłącznie osoby, które miały ustalone do niego prawo do dnia 31 grudnia 2023 roku. Świadczenie pielęgnacyjne z tytułu sprawowania opieki od dnia 1 stycznia 2024 roku przysługuje opiekunowi wyłącznie do ukończenia przez osobę z niepełnosprawnością 18. roku życia. Jednocześnie umożliwiono osobom sprawującym opiekę podejmowanie zatrudnienia, a samą wysokość świadczenia podwyższa się na każde niepełnosprawne dziecko w rodzinie legitymujące się odpowiednimi wskazaniemiami w orzeczeniu o niepełnosprawności. Należy jednak zaznaczyć, iż opiekunowie, którym przysługiwało prawo do świadczenia pielęgnacyjnego do dnia 31 grudnia 2023 roku, mogą zachować prawo pobierania świadczenia na tzw. 'starych zasadach', jeśli po utracie ważności dotychczasowego orzeczenia osoby niepełnosprawnej spełnią określone warunki przewidziane w ustawie.

Świadczenia uzależnione od kryterium dochodowego (zasiłek rodzinny wraz z dodatkami, jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka, specjalny zasiłek opiekuńczy) ustalone

są na okres zasiłkowy trwający od listopada danego roku do października roku następnego, natomiast pozostałe świadczenia uzależnione od niepełnosprawności na czas ważności orzeczenia.

Świadczenie rodzicielskie realizowane od stycznia 2016 roku przysługuje osobom, które urodziły (lub przysposobiły) dziecko, a nie otrzymują zasiłku macierzyńskiego lub uposażenia za okres ustalony przepisami Kodeksu pracy jako okres urlopu macierzyńskiego, okres urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego lub okres urlopu rodzicielskiego. Uprawnieni do pobierania tego świadczenia są więc między innymi bezrobotni (niezależnie od rejestracji lub nie w urzędzie pracy), studenci, rolnicy, a także wykonujący prace na podstawie umów cywilnoprawnych. Także osoby zatrudnione lub prowadzące pozarolniczą działalność gospodarczą, jeśli nie pobierają zasiłku macierzyńskiego oraz praca ta nie koliduje ze sprawowaniem osobistej opieki nad dzieckiem, mogą ubiegać się o świadczenie rodzicielskie. Świadczenie rodzicielskie nie jest uzależnione od kryterium dochodowego. Wsparcie finansowe w postaci świadczenia rodzicielskiego przysługuje przez rok (52 tygodnie) po urodzeniu dziecka w wysokości 1000 zł miesięcznie, a w przypadku urodzenia wieloraczków ten okres może być wydłużony nawet do 71 tygodni.

Zasiłek dla opiekuna jest świadczeniem, które zostało wprowadzone ustawą z dnia 4 kwietnia 2014 roku o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów w celu wsparcia osób niepełnosprawnych i ich opiekunów po utracie przez nich prawa do świadczenia pielęgnacyjnego w lipcu 2013 roku. Regulacja weszła w życie w maju 2014 roku i była wynikiem wyroku Trybunału Konstytucyjnego. Zasiłek dla opiekuna przysługuje osobie, jeżeli decyzja o przyznaniu jej prawa do świadczenia pielęgnacyjnego wygasta z mocy prawa z dniem 1 lipca 2013 roku, na podstawie uznanego za niekonstytucyjny art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 7 grudnia 2012 roku o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz niektórych innych ustaw. W porównaniu do roku poprzedniego znacząco zmniejsza się tu liczba osób uprawnionych do zasiłku dla opiekuna.

Od stycznia 2017 roku Dział realizuje jednorazowe świadczenie w wysokości 4000 zł na podstawie ustawy z dnia 4 listopada 2016 roku o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”. Świadczenie przysługuje z tytułu urodzenia dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu.

Stypendia szkolne dla uczniów przyznawane są zgodnie z ustawą o systemie oświaty z dnia 7 września 2010 roku. Pomoc materialna ma charakter socjalny, dotyczy uczniów mieszkających na terenie miasta Ruda Śląska. Kryterium dochodowe dla przyznania stypendium szkolnego w 2024 roku wynosiło 600 zł na członka rodziny. Stypendium szkolne przyznawane jest na rok szkolny od września do czerwca następnego roku, a wypłacane na podstawie imiennych faktur i rachunków.

Zaznaczyć należy, że osoby uprawnione do pomocy materialnej uczniom i ich przedstawiciele, zarówno w pierwszym jak i drugim okresie stypendialnym, okazywali dokumenty potwierdzające poniesienie kosztów o charakterze edukacyjnym na kwotę niższą niż wskazana w decyzji przyznającej. W związku z powyższym, mimo przysługującego prawa do stypendium szkolnego świadczenie to nie zostało wypłacone lub zostało wypłacone zgodnie z przedstawionymi dowodami księgowymi (43 uczniów, pomimo przyznanego prawa do stypendium szkolnego na okres od

stycznia 2024 roku do czerwca 2024 roku nie wykorzystano pełnej kwoty należnego stypendium szkolnego, ta sama sytuacja miała miejsce w odniesieniu do 35 przedstawicieli uprawnionych uczniów oraz uczniów, w okresie od września 2024 roku do grudnia 2024 roku). Dostarczone przez osoby uprawnione dokumenty potwierdzające poniesione wydatki o charakterze edukacyjnym (których termin dostarczenia upłynął zgodnie z wydanymi przez organ decyzjami przyznającymi stypendia szkolne za drugi semestr roku szkolnego 2023/2024 w dniu 5 lipca 2024 roku oraz za pierwszy semestr roku szkolnego 2024/2025 w dniu 6 grudnia 2024 roku), pozwoliły zrealizować w 2024 roku świadczenia pomocy materialnej uczniom na kwotę 51 026 zł. Podkreślenia wymaga fakt, iż wysokość wypłaconych świadczeń w ramach pomocy materialnej uczniom kształtowała się na podobnym poziomie, co w roku poprzednim. Wpływ na taką sytuację ma niskie kryterium dochodowe uprawniające do otrzymania świadczenia oraz wprowadzony w 2018 roku nowy rządowy program „Dobry start”, który uzasadnia spadek zainteresowania osób uprawnionych pomocą materialną dla uczniów określoną w ustawie o systemie oświaty.

Dodatkowo, w związku z trwającym od 24 lutego 2022 roku konfliktem zbrojnym na terytorium Ukrainy, na mocy przepisów ustawy z 12 marca 2022 roku o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, przedstawione powyżej świadczenia (z wyłączeniem zasiłku dla opiekuna) poczynawszy od marca 2022 roku realizowane były w 2024 roku również na rzecz obywateli tego państwa posiadających tzw. status UKR na mocy przepisów szczególnych. Jednakże w stosunku do lat poprzednich zaobserwowano spadek liczby obywateli Ukrainy posiadających status UKR korzystających ze świadczeń rodzinnych, a do świadczeń pomocy materialnej uczniom nie był uprawniony w 2024 roku żaden obywatel Ukrainy.

8. DZIAŁ ŚWIADCZEŃ WYCHOWAWCZYCH

Dział Świadczeń Wychowawczych od 01 stycznia 2024 roku do 31 grudnia 2024 roku realizował:

I. Świadczenie wychowawcze:

- liczba dzieci objętych wypłatą świadczenia wychowawczego: **16**
- liczba wypłaconych świadczeń: **230**
- kwota wypłaconych świadczeń: **85 966,67 zł**

*Wysokość dotacji otrzymanej z budżetu państwa na finansowanie kosztów obsługi świadczenia wychowawczego wyniosła: **2 579,00 zł.***

W 2024 roku Dział Świadczeń Wychowawczych realizował zadanie na podstawie ustawy z dnia 11 lutego 2016 roku o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, w związku z art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 17 września 2021 roku o zmianie ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci w zakresie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

Na mocy ustawy z dnia 17 września 2021 roku o zmianie ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci oraz niektórych innych ustaw tut. Ośrodek był właściwy do prowadzenia postępowań w odniesieniu do wniosków złożonych do 31 grudnia 2021 roku, jak również do postępowań prowadzonych w ramach koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

W 2024 roku wypłacono 230 świadczeń wychowawczych w ramach koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego na łączną kwotę 85 966,67 zł. Pomocą objęto 16 dzieci.

II. Punkt konsultacyjno-informacyjny utworzony w ramach Programu „Czyste powietrze” oraz wydawanie zaświadczeń o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego dla osób ubiegających się o dofinansowanie w ramach Programu „Czyste powietrze”

- liczba przyjętych wniosków o płatność: **140**
- liczba przyjętych wniosków o dofinansowanie: **115**
 - w tym:
 - w ramach poziomu podstawowego: **97**
 - w ramach poziomu podwyższonego: **12**
 - w ramach poziomu najwyższego: **6**
- liczba wydanych zaświadczeń: **117**
- ilość udzielonych konsultacji: **2 523**

Z dniem 12 lipca 2021 roku Miasto Ruda Śląska przystąpiło do Programu Priorytetowego „Czyste powietrze”. Na podstawie podpisanego porozumienia utworzony został Punkt konsultacyjno-informacyjny działający w ramach Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rudzie Śląskiej.

Celem Programu jest dofinansowanie do wymiany starych i nieefektywnych źródeł ciepła na paliwo stałe (tzw. kopciuchy) na nowoczesne źródła ciepła spełniające najwyższe normy, jak również przeprowadzenie niezbędnych prac termomodernizacyjnych budynku, do których zaliczyć możemy m.in. ocieplenie przegród budowlanych, wymianę okien, drzwi zewnętrznych, drzwi/bram garażowych. Skierowany jest do właścicieli lub współwłaścicieli jednorodzinnych budynków mieszkalnych, bądź wydzielonych w budynkach jednorodzinnych lokali mieszkalnych z wyodrębnioną księgą wieczystą. W budynku mogą znajdować się maksymalnie 2 lokale mieszkalne.

Do zadań Punktu należy m.in. przyjmowanie wniosków o dofinansowanie oraz wniosków o płatność końcową dotyczącą rozliczenia zakończonego przedsięwzięcia, jak również działania promocyjne i edukacyjne w celu dotarcia do potencjalnych Beneficjentów Programu.

Utworzony w Rudzie Śląskiej Punkt konsultacyjno-informacyjny cieszy się dużym zainteresowaniem wśród mieszkańców naszego Miasta. W 2024 roku zostało przyjętych łącznie 115 wniosków o dofinansowanie, 140 osób otrzymało pomoc przy rozliczeniu przyznanego dofinansowania oraz udzielono 2 523 konsultacje na temat zasad Programu. W ramach prowadzonego Punktu zorganizowane zostały również spotkania informacyjne dla mieszkańców Rudy Śląskiej dotyczące zasad Programu „Czyste powietrze”. Celem spotkań było przybliżenie mieszkańcom informacji dotyczących Programu „Czyste Powietrze”. Omawiany był nie tylko proces składania

wniosku o dofinansowanie, ale także realizacji i rozliczenia przedsięwzięcia. W 2024 roku odbyły się 2 takie spotkania.

Mamy nadzieję, że istniejący Punkt przyczyni się do likwidacji sporej ilości kopciuchów, co w przyszłości przełoży się na poprawę jakości powietrza w naszym Mieście

Ponadto przyjmowane i rozpatrywane były wnioski o wydanie zaświadczenia o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego niezbędnego do otrzymania wyższego dofinansowania w ramach Programu „Czyste powietrze”. W 2024 roku wystawiono 117 takich zaświadczeń.

III. Dodatek osłonowy

Realizacja dodatku osłonowego:

- liczba dodatków: **2 748**
- kwota wypłaconych dodatków: **1 082 027,24 zł.**
- koszty obsługi zadania wyniosły: **21 640,54 zł.**

Ponadto wydano **367** decyzji odmawiających prawa do dodatku osłonowego.

Dział Świadczeń Wychowawczych w 2024 roku kontynuował realizację zadania jakim był dodatek osłonowy wprowadzony na mocy ustawy z dnia 17 grudnia 2021 roku o dodatku osłonowym zmienionej ustawą z dnia 7 grudnia 2023 roku o zmianie ustaw w celu wsparcia odbiorców energii elektrycznej, paliw gazowych i ciepła. Dodatek osłonowy przysługiwał osobie w gospodarstwie domowym po spełnieniu kryterium dochodowego, które w przypadku gospodarstwa domowego jednoosobowego wynosiło 2100 zł, a w przypadku wieloosobowego 1500 zł na osobę. Kwota przysługującego dodatku uzależniona była od ilości osób w gospodarstwie domowym oraz od źródła ogrzewania gospodarstwa domowego, gdyż dla osób których główne źródło ogrzewania jest opalane węglem lub paliwami węglowodopochodnymi kwota dodatku przysługiwała w podwyższonej wysokości. Celem dodatku osłonowego było zniwelowanie w roku 2024 kosztów energii, gazu i żywności, dla mniej zamożnych gospodarstw domowych.

W Rudzie Śląskiej w 2024 roku tą formą pomocy objęto 2 748 gospodarstw domowych a łączna kwota wypłaconych dodatków wyniosła 1 082 027,24 zł.

IV. Refundacja podatku VAT za dostarczone paliwa gazowe w 2023 roku oraz w 2024 roku.

Realizacja refundacji podatku VAT za dostarczone paliwa gazowe:

- liczba świadczeń: **177**
- kwota wypłaconych świadczeń: **39 970,76 zł.**
- koszty obsługi zadania wyniosły: **799,38 zł.**

Ponadto wydano **68** decyzji odmawiających prawa do refundacji podatku VAT.

W 2024 roku Dział Świadczeń Wychowawczych kontynuował realizację zadania jakim była refundacja podatku VAT za dostarczone paliwa gazowe w 2023 roku oraz 2024 roku, tzw. dodatek

gazowy wprowadzony na mocy ustawy z dnia 15 grudnia 2022 r. o szczególnej ochronie niektórych odbiorców paliw gazowych w 2023 r. w związku z sytuacją na rynku gazu. Celem tego świadczenia jest ograniczenie wzrostu kosztów dla odbiorców paliw gazowych w gospodarstwach domowych o najniższych dochodach, zużywających paliwa gazowe do celów grzewczych.

Warunkiem otrzymania refundacji podatku VAT jest spełnienie kryterium dochodowego, które w przypadku gospodarstwa domowego jednoosobowego wynosi 2100 zł, a w przypadku wieloosobowego 1500 zł na osobę, a także wpisanie lub zgłoszenie głównego źródła ogrzewania gospodarstwa domowego (kocioł na paliwa gazowe) do centralnej ewidencji emisyjności budynków. Refundacja podatku VAT za dostarczone paliwa gazowe przysługuje odbiorcy tego paliwa na podstawie opłaconej faktury dokumentującej dostarczenie paliwa gazowego do tego odbiorcy.

W Rudzie Śląskiej w 2024 roku z tej formy pomocy skorzystało 177 gospodarstw domowych a kwota wypłaconych refundacji podatku VAT za dostarczone paliwa gazowe wyniosła 39 970,76 zł.

V. Bon energetyczny

Realizacja bonu energetycznego:

- liczba świadczeń: **3 197**
- kwota wypłaconych świadczeń: **1 304 263,88 zł.**
- koszty obsługi zadania wyniosły: **39 127,92 zł.**

Ponadto wydano **564** decyzje odmawiających wypłaty bonu energetycznego.

Kolejnym nowym zadaniem realizowanym w 2024 roku przez Dział Świadczeń Wychowawczych była wypłata bonu energetycznego wprowadzona na mocy ustawy z dnia 23 maja 2024 r. o bonie energetycznym oraz o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia cen energii elektrycznej, gazu ziemnego i ciepła systemowego. Bon energetyczny to pomoc dla rodzin o niskich dochodach.

Warunkiem otrzymania bonu energetycznego jest spełnienie kryterium dochodowego, które w przypadku gospodarstwa domowego jednoosobowego wynosi 2500 zł, a w przypadku wieloosobowego 1700 zł na osobę. Kwota przysługującego bonu energetycznego uzależniona jest od ilości osób w gospodarstwie domowym oraz od źródła ogrzewania gospodarstwa domowego, gdyż dla osób których główne źródło ogrzewania zasilane jest energią elektryczną kwota bonu przysługuje w podwyższonej wysokości.

W Rudzie Śląskiej w 2024 roku tą formą pomocy objęto 3 197 gospodarstw domowych, a kwota wypłaconych świadczeń wyniosła 1 304 263,88 zł.

9. DZIAŁ ŚWIADCZEŃ ALIMENTACYJNYCH

Dział Świadczeń Alimentacyjnych od 1 stycznia 2024 roku do 31 grudnia 2024 roku:

- 1) ilość rodzin korzystających ze świadczeń z funduszu alimentacyjnego (średniomiesięcznie): **384**,
- 2) ilość decyzji wydanych w sprawach o świadczenia z funduszu alimentacyjnego: **889**,
- 3) ilość korespondencji w sprawach o świadczenia z funduszu alimentacyjnego: **7 059**.

I. Świadczenia Rodzinne:

- 1) egzekucja nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych: **299 766 zł**,
- 2) wysokość umorzonych świadczeń rodzinnych nienależnie pobranych: **4 083 zł**,
- 3) ilość decyzji wydanych w sprawie nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych: **108**,
- 4) liczba decyzji rozkładających na raty ustaloną kwotę nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych: **7**,
- 5) liczba decyzji umarzających ustaloną kwotę nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych: **3**.

II. Fundusz Alimentacyjny:

- 1) ilość świadczeń: **8 213** wypłacono: **3 283 365,37 zł**,
- 2) otrzymane środki z tytułu kosztów obsługi zadania: **102 524,00 zł**,
- 3) egzekucja nienależnie pobranych świadczeń z funduszu alimentacyjnego: **30 429 zł**,
- 4) wysokość umorzonych świadczeń z funduszu alimentacyjnego nienależnie pobranych: **15 950 zł**,
- 5) ilość decyzji wydanych w sprawie nienależnie pobranych świadczeń z funduszu alimentacyjnego: **49**,
- 6) liczba decyzji rozkładających na raty ustaloną kwotę nienależnie pobranych świadczeń z funduszu alimentacyjnego: **5**,
- 7) liczba decyzji umarzających ustaloną kwotę nienależnie pobranych świadczeń z funduszu alimentacyjnego: **5**,
- 8) dłużnicy alimentacyjni:
 - a) liczba dłużników w gminie (średniomiesięcznie): **2 477**,
 - b) kwota wyegzekwowanych należności: **2 523 025,05 zł** w tym:
 - budżet państwa: **2 055 494,41 zł**, (w tym **2 024 327,87 z funduszu alimentacyjnego**).
 - gmina wierzyciela: **467 530,64 zł** (w tym **436 364,79 z funduszu alimentacyjnego**).
 - c) działania podejmowane wobec dłużników alimentacyjnych:
 - wszczęcia postępowania w sprawie uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych: **86**,
 - ilość decyzji uznających dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych: **36**,
 - przekazanie komornikowi sądowemu informacji mających wpływ na egzekucję zasądzonych świadczeń alimentacyjnych: **114**,

- informacje o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika alimentacyjnego, przekazane do Powiatowego Urzędu Pracy: **11**,
- aktualizacja informacji gospodarczych przekazywanych do biura informacji gospodarczej o zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego - średnio: **2 452** informacji gospodarczych miesięcznie,
- liczba spraw skierowanych do:
 - Prokuratury Rejonowej (wnioski o ściganie na zasadzie art. 209 kk): **29**,
 - Prezydenta Miasta (wnioski o zatrzymanie prawa jazdy): **10**.

Wnioski kierowane do komorników sądowych w przedmiocie wszczęcia postępowania egzekucyjnego lub przyłączenia się do już prowadzonego postępowania egzekucyjnego: **513**
 Sporządzone odpowiedzi na zapytania instytucji dotyczące prowadzonych spraw z zakresu ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów: **4 101**.

III. Świadczenie wychowawcze:

- 1) Liczba decyzji ustalających nienależnie pobrane świadczenia wychowawcze: **0**,
- 2) Liczba decyzji rozkładających na raty nienależnie pobrane świadczenia wychowawcze: **1**
- 3) Liczba decyzji umarzających nienależnie pobrane świadczenia wychowawcze: **0**
- 4) Kwota odzyskanych nienależnie pobranych świadczeń wychowawczych: **65 706 zł**
- 5) Wysokość umorzonych nienależnie pobranych świadczeń wychowawczych: **0 zł**

IV. Świadczenia rodzicielskie:

- 1) Liczba decyzji ustalających nienależnie pobrane świadczenie: **2**,
- 2) Kwota odzyskana z tytułu zwrotu nienależnie pobranego świadczenia rodzicielskiego: **1 758 zł**,

VI. Stypendia szkolne

- 1) Liczba decyzji ustalających nienależnie pobrane stypendium: **1**
- 2) kwota nienależnie pobranego stypendium: **1041,60 zł**.

Dział Świadczeń Alimentacyjnych (DŚA) prowadził w roku 2024 działania o bardzo szerokim spektrum, które znajdowały umocowanie legislacyjne główne w przepisach ustaw: o pomocy osobom uprawnionym do alimentów wraz ze stosownym rozporządzeniem, o świadczeniach rodzinnych wraz ze stosownym rozporządzeniem oraz o pomocy Państwa w wychowywaniu dzieci wraz z właściwym rozporządzeniem, o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów oraz o systemie oświaty i o pomocy społecznej. Jednocześnie oprócz wyżej wymienionych aktów prawnych w podejmowanych czynnościach sięgano do przepisów ustaw o postępowaniu egzekucyjnym w administracji oraz kodeksu cywilnego i kodeksu postępowania cywilnego, kodeksu karnego, a także kodeksu postępowania administracyjnego i wielu innych, które z uwagi na powiązania między poszczególnymi przepisami

należało w prowadzonych sprawach brać pod uwagę. W trakcie funkcjonowania działu cytowane wyżej przepisy doznawały licznych nowelizacji.

W roku 2024 DŚA w dalszym ciągu z uwagi na zmianę przepisów, dotyczących przestępstwa niealimentacji stypizowanego w art. 209 kk. w świetle którego ustawodawca w opisach znamion przestępstwa odszedł od kryterium uporczywości w wykonywaniu obowiązku alimentacji na rzecz nowego kryterium opartego na zaległości w wysokości trzech świadczeń okresowych oraz w oparciu o dyspozycję art.304 kpk kierował zawiadomienia do organów ścigania o podejrzeniu popełnienia przestępstwa przez dłużników alimentacyjnych. Wystosowano **298** zawiadomień. Trzeba zasygnalizować, iż w ramach prowadzonych postępowań organy ścigania dokonują zapytań, co z kolei pociąga za sobą konieczność wydawania przez DŚA zaświadczeń potwierdzających żądane w zapytaniach okoliczności. W 2024 roku wydano **1 121** takich zaświadczeń. Ponadto trzeba zaznaczyć, iż obok zawiadomień o popełnieniu przestępstwa tutejszy organ kieruje zgodnie z przepisami ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów wnioski o ściganie popełniających przestępstwo niealimentacji, których w 2024 roku wystosowano **29**. Jednocześnie wobec zmiany ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, na mocy której podwyższono maksymalną kwotę świadczeń z funduszu alimentacyjnego z 500 do 1000 złotych, pracownicy działu prowadzili dodatkowe postępowania i wydawali nowe decyzje zmieniające ustalone już uprawnienia wierzycieli. Takich zmieniających decyzji wydano w 2024 roku **90**.

Prowadzone przez DŚA działania doprowadziły do zwiększenia liczby przekazanych do biura informacji gospodarczej (BIG) informacji o dłużnikach alimentacyjnych. W roku 2024 zgłoszono do biur średniomiesięcznie **2 452** dłużników (dla porównania w 2015 roku zgłoszono do biur średniomiesięcznie 1490 dłużników podczas, gdy w roku 2016 1740 dłużników, a w 2017 roku 2 006, natomiast w 2018 roku 2 113, w 2019 roku 2 176, w 2020 roku 2 251, w 2021 roku 2 302, w 2022 roku 2 354, a w 2023 roku 2 410). DŚA w 2024 roku utrzymywał kontakt ze wszystkimi biurami informacji gospodarczej (4 biura: Infomonitor, KBIG, Erif, KRD), przekazując informację o zobowiązaniach dłużników z tytułu wypłaconych świadczeń za okres dłuższy niż 6 miesięcy.

Ponadto w 2024 roku zmniejszyła się w porównaniu z ubiegłym rokiem ilość wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego, która wyniosła **8 213** świadczenia. W 2023 roku liczba wypłaconych świadczeń wynosiła 8 635. Warto podkreślić, iż zanotowany spadek liczby świadczeń nastąpił mimo podniesienia przez ustawodawcę wysokości maksymalnej świadczeń z funduszu alimentacyjnego do 1000 złotych. Dokonana zmiana ustawowa obecnie nie przełożyła się na wzrost liczby osób korzystających, a także na zwiększenie kwoty wydatków jakie poczynił tutejszy DŚA na wypłatę świadczeń z funduszu alimentacyjnego. W 2024 roku wydatek z tytułu wypłaty świadczeń wyniósł **3 283 365,37** złotych, podczas gdy w 2023 roku wynosił **3 381 633,37** złotych. Należy jednak zakładać, iż w dalszej perspektywie czasowej możliwy jest wzrost liczby osób korzystających ze świadczeń i związany z tym wzrost wydatków (bowiem uzyskanie orzeczeń sądowych zasądających lub podwyższających świadczenia alimentacyjne wymaga odpowiedniego czasu).

Począwszy od października 2024 roku Dział Świadczeń Alimentacyjny przejął prowadzenie postępowań, których przedmiotem jest windykacja należności ustalanych z tytułu wypłaconych

świadczeń, wydatków, opłat i nienależnie pobranych świadczeń z pomocy społecznej. Wobec znacznego powiększenia zakresu przedmiotowego pracy działu, powiększenia uległ także jego skład, który zasililo dwóch dodatkowych pracowników. Pracownicy zajmują się windykacją administracyjną, współpracując z poszczególnymi działami merytorycznymi oraz organami egzekucyjnymi.

Ponadto w 2024 roku DŚA w dalszym ciągu wdrażał postanowienia unijnego Rozporządzenia o Ochronie Danych Osobowych (RODO), powiadamiając zarówno pisemnie, jak także za pomocą aktualizowanej na bieżąco strony internetowej Ośrodka o wynikających z niego uprawnieniach wszystkie strony prowadzonych postępowań administracyjnych. Przyjdzie podkreślić, iż w 2024 roku pracownicy DŚA kontynuowali proces zwiększania wykorzystywania elektronicznych kanałów komunikacji z klientami oraz instytucjami (w tym PUH), co przełożyło się na mniejszą w porównaniu z rokiem poprzednim liczbę papierowej korespondencji kierowanej do stron oraz instytucji oraz wygenerowało oszczędności w zakresie opłat związanych z korespondencją.

10. DZIAŁ DODATKÓW MIESZKANIOWYCH

Kryterium dochodowe wylicza się w oparciu o przeciętne wynagrodzenie w gospodarce narodowej, obowiązujące w dniu złożenia wniosku. Kryterium to w 2024 r. wynosiło dla gospodarstwa jednoosobowego do dnia 08.02.2024 r. - 2.538,46 zł a od 09.02.2024 r. - **2.862,19 zł** i dla gospodarstwa wieloosobowego do dnia 08.02.2024 r. - 1.903,85 zł a od 09.02.2024 r. - **2.146,64zł** .

Za dochód uważa się dochód w rozumieniu art. 3 pkt 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych.

Jeżeli dochód na jednego członka gospodarstwa domowego jest wyższy od określonego wyżej, a kwota tej nadwyżki nie przekracza wysokości dodatku mieszkaniowego, to wówczas dodatek obniża się o tę kwotę.

Uchwałą z dnia 29 października 2019r Rady Miasta Ruda Śląska nr PR.0007.208.2019 obniżony został poziom wskaźników określających wysokość dodatku mieszkaniowego do 50% wydatków.

Oprócz tytułu prawnego i kryterium dochodowego ważna jest również powierzchnia zajmowanego lokalu. Normatywna powierzchnia w przeliczeniu na liczbę członków gospodarstwa domowego nie może przekraczać:

1. 35m²- dla 1 osoby,
2. 40m²- dla 2 osób,
3. 45m²- dla 3 osób,
4. 55m²- dla 4 osób,
5. 65m²- dla 5 osób,

6. 70m²- dla 6 osób, a w razie zamieszkiwania w lokalu mieszkalnym większej liczby osób dla każdej kolejnej osoby zwiększa się normatywna powierzchnia tego lokalu o 5m².

Jeżeli powierzchnia użytkowa zajmowanego lokalu nie przekracza powierzchni normatywnej o więcej niż 30% albo 50% pod warunkiem, że udział powierzchni pokoi i kuchni w powierzchni użytkowej lokalu nie przekracza 60%, wówczas dodatek mieszkaniowy może być przyznany.

Normatywną powierzchnię powiększa się o 15m², jeżeli w lokalu mieszkalnym zamieszkuje osoba niepełnosprawna, poruszająca się na wózku lub osoba niepełnosprawna, jeżeli jej niepełnosprawność wymaga zamieszkiwania w oddzielnym pokoju.

Liczba złożonych wniosków o dodatki mieszkaniowe w 2024 roku: 2822

W przeważającym procencie, dodatki mieszkaniowe wypłacane są najemcom mieszkań komunalnych (47,5%) i spółdzielczych (28%), 1,4% wypłacany jest najemcom TBS-ów, 5,80% stanowią wypłaty na rzecz wspólnot, 9,73% - dla prywatnych zarządców i inni - 7,51% (w tym tzw. osoby uprawnione do pobierania należności za zajmowany lokal).

Liczba rodzin korzystających z dodatku mieszkaniowego w 2024 roku: 1708

W 2024 roku wydano łącznie 2991 różnych decyzji (przyznających, odmownych, wstrzymujących, wznawiających, wygaszających dodatek, zmieniających, o umorzeniu postępowania) w tym:

- przyznających 2639,
- odmownych 127,
- innych 225.

Zawiadomień o pozostawieniu wniosku bez rozpoznania było 11

Łącznie w 2024 roku wypłacono 31.496 dodatków mieszkaniowych (liczba świadczeń) na kwotę: **5 253 853,45 zł**, co stanowi średnio miesięcznie około 2624 świadczeń.

Dodatki energetyczne

Zgodnie z art.15 ustawy z dnia 17 grudnia 2021r. o dodatku ostonowym, wnioski o dodatek energetyczny złożone w 2024 r. należało pozostawić bez rozpoznania, jednak do MOPS nie wpłynął ani jeden wniosek o przyznanie tego dodatku.

W 2024r wystosowano 3518 pism, głównie informacje do zarządców o przyznanych dodatkach, informacje do ZUS-u oraz pisma do stron wykorzystywane w postępowaniu administracyjnym (wezwania, zawiadomienia) przy ubieganiu się o dodatek mieszkaniowy.

Zgodnie z regulacjami dotyczącymi Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków zdefiniowanymi w rozdziale 5a ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków i ustawą nowelizującą z dnia 28 października 2020 r. o zmianie ustawy o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz niektórych innych ustaw, tut. Dział realizujący wnioski o przyznanie dodatku mieszkaniowego, od września 2023 r. wprowadza dane w zakresie przyznanych dodatków mieszkaniowych z przeznaczeniem na ogrzewanie

na podstawie art.27a,pkt.2,ppkt.1 lit.h. Zadanie to, czyli wprowadzanie danych realizowane jest na podstawie upoważnień Prezydenta Miasta Ruda Śląska. W 2024 r. wprowadzono 2639 decyzji do systemu CEEB GUNB.

11. DZIAŁ KLUB INTEGRACJI SPOŁECZNEJ

Dział Klub Integracji Społecznej realizuje działania związane w szczególności z bezrobociem, bezdomnością, pomocą osobom uzależnionym i ich rodzinom, a także zapobieganiem wykluczeniu społecznemu z innych przyczyn.

Wymienione problemy społeczne bardzo często występują w połączeniu ze sobą dlatego istotne jest kompleksowe wsparcie na kilku płaszczyznach pomocy m.in. zawodowej, mieszkaniowej oraz zdrowotnej.

Podejmowane przez Dział zadania są odpowiedzią na problemy i potrzeby mieszkańców Rudy Śląskiej.

I. Bezrobocie

1. Zorganizowano i przeprowadzono zajęcia z zakresu reintegracji społeczno- zawodowej klientów pomocy społecznej. Łącznie zorganizowano 3 grupy zajęciowe w ramach „Warsztatu edukacyjno- rozwojowego dla osób bezrobotnych”, prowadzono poradnictwo z zakresu poszukiwania pracy dostosowane do możliwości o zasobów osób korzystających,

Efekt:

- 33 osoby wzięły udział w zajęciach z zakresu reintegracji społeczno- zawodowej, uzyskując wiedzę obejmującą m.in. aktywne metody samodzielnego poszukiwania zatrudnienia czy podstawy komunikacji interpersonalnej przygotowującej do kontaktu z pracodawcą.
 - Z poradnictwa indywidualnego o charakterze zawodowym skorzystało 232 osób. Udzielono 869 porad (w tym wydano 422 oferty pracy).
 - 30 osób podjęło pracę, a 24 osoby uczestniczyły w pracach społecznie użytecznych.
2. Prace społecznie użyteczne są formą aktywizacji bezrobotnych klientów pomocy społecznej, dzięki którym mogą oni przygotować się do skutecznego poszukiwania pracy, aktywności zawodowej a także wzmacniają nawyki i dyscyplinę pracowniczą. Ponadto prace społecznie użyteczne mają przyczynić się do zmiany wizerunku osoby bezrobotnej i wzmocnienia odpowiedzialności społecznej, a także dać możliwość aktywności osobom, które z różnych przyczyn nie mogą podjąć pracy na otwartym rynku pracy.

Efekt:

a) Zorganizowano program prac społecznie użytecznych w mieście. W ramach tego programu w 2024 roku, tutejszy MOPS dysponował 45 miejscami od 19.02.2024r. do 29.11.2024r. Do prac społecznie użytecznych zaproponowano - 110 osób, prace podjęło 61 osób.

b) W ramach prac społecznie użytecznych wykonano:

- prace remontowe i porządkowe w mieszkaniach treningowych,
- prace porządkowe w mieszkaniu MPGM w dzielnicy Nowy Bytom,
- prace remontowe w Lokalnym Punkcie Pracowników Socjalnych w Rudzie Śląskiej 1 i 11,
- prace remontowe w Fundacji Zapasy Sportem Wszystkich Dzieci,
- prace porządkowe przy ul. Przedszkolnej w Rudzie Śląskiej 3 (CUS),
- prace remontowe w pomieszczeniach Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej,
- prace remontowe w salkach parafialnych parafii Bielszowice,
- malowanie ławek przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej,
- prace remontowe przy wejściu głównym Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej,
- prace remontowe w Szkole Podstawowej nr 22 w Rudzie Śląskiej,
- prace porządkowe na Górze Antonii,
- prace porządkowe w Parku Dworskim,
- prace porządkowe w Parku przy ul. Hallera,
- prace na terenie Szkoły Podstawowej nr 12 Specjalnej im. Św. Łukasza (prace konserwatorskie i malowanie ogrodzenia oraz prace ogrodowe w Ogrodzie Sensorycznym),
- prace remontowo - malarskie w Schronisku dla Zwierząt Fauna,
- prace rozbiórkowe w pomieszczeniach przeznaczonych na Centrum Usług Społecznych,
- remont korytarza i pomieszczeń zajmowanych przez Dział Klub Integracji Społecznej MOPS,
- prace remontowe w nowej Kancelarii MOPS,
- prace remontowe w nowych pomieszczeniach Działu Techniczno- Gospodarczego MOPS,
- prace remontowe w rowerowni MOPS,
- prace malarskie w mieszkaniu wspomaganym,
- prace remontowe w Amfiteatrze w Bielszowicach,
- prace remontowe klatki schodowej, archiwum, toalet i piwnicy MOPS,
- transporty mebli do mieszkań treningowych i magazynów,
- prace porządkowe w Szkole Podstawowej nr 17,
- prace porządkowe we współpracy ze Strażą Miejską - zebrano prawie 14 m³ śmieci oraz przedmioty wielkogabarytowe.

Większość uczestników programu, którzy brali udział w pracach społecznie użytecznych, poprzez wykonywanie zadań w ramach obowiązków pracowniczych poprawiła swoje funkcjonowanie. Poprawie uległa dyscyplina pracownicza. Istotnym elementem programu jest możliwość uzyskania przez osoby

biernie zawodowo dodatkowego dochodu. Prace społecznie użyteczne stanowią zarówno narzędzie aktywizujące osoby bezrobotne, jak i narzędzie szeroko rozumianej pracy socjalnej, dzięki któremu można pomóc osobie w trudnej sytuacji życiowej spowodowanej brakiem pracy, ale również dają możliwość zweryfikowania autentyczności deklaracji chęci podjęcia zatrudnienia. Ponadto realizacja prac społecznie użytecznych pozwala na zauważenie u klienta innych problemów, które do tej pory nie były zdiagnozowane np. przemoc czy problem alkoholowy. Dzięki tej formie pracy umożliwiono aktywizację osobom, które z różnych przyczyn nie mogły podjąć zatrudnienia na otwartym rynku pracy.

Niniejszy program jest często jedyną szansą na aktywizację zawodową osób długotrwale bezrobotnych w wieku 50+, bezdomnych, uzależnionych po leczeniu odwykowym oraz matek samotnie wychowujących małe dzieci. Program prac społecznie użytecznych jest często pierwszym etapem poprzedzającym powrót klienta do zatrudnienia w ramach otwartego rynku pracy. Ponadto praca na rzecz Miasta spowodowała wzrost poczucia odpowiedzialności społecznej za wspólne dobro i poprawę wizerunku osoby bezrobotnego klienta pomocy społecznej.

II. Bezdomność

1. Dział Klub Integracji Społecznej obejmuje wsparciem osoby bezdomne przebywające na terenie Miasta oraz takie, które ostatnie stałe miejsce zameldowania posiadały na terenie Rudy Śląskiej. W ramach podejmowanych czynności pracownicy socjalni kierowali takie osoby do całodobowego schroniska lub schroniska z usługami opiekuńczymi (zgodnie z podpisaną umową), do Domu Samotnej Matki (zgodnie z podpisaną umową), do mieszkań treningowych, prowadzili pracę socjalną z osobami przebywającymi w Noclegowniach Miejskich w Rudzie Śląskiej, a także z bezdomnymi, którzy przebywają w innych miejscach na terenie Miasta. Ponadto pracownicy socjalni współpracowali z Ośrodkami Pomocy Społecznej i placówkami na terenie całego kraju w zakresie pomocy osobom bezdomnym, zgodnie z ich ostatnim miejscem stałego zameldowania.

Efekty:

- udzielono wsparcia **160** bezdomnym mężczyznom oraz **43** kobietom,
- podpisano **34** kontrakty socjalne oraz kontynuowano **27** kontraktów socjalnych z poprzednich lat,
- odbyły się 43 spotkania pracowników socjalnych z osobami bezdomnymi w Noclegowniach Miejskich w Rudzie Śląskiej podczas których przeprowadzono 222 rozmowy ,
- udzielono wsparcia w formie mieszkań treningowych 18 osobom bezdomnym,
- 8 bezdomnych mężczyzn i 11 kobiet usamodzielnito się,
- 32 osoby zostały skierowane na leczenie odwykowe,
- współpracowano z 2 rodzinami z Ukrainy w ramach zapewnienia tymczasowego schronienia i wsparcia w załatwianiu spraw urzędowych.

2. W sezonie zimowym 2024/2025 pracownicy socjalni regularnie monitorowali miejsca, w których istniało prawdopodobieństwo przebywania osób bezdomnych.

Efekty:

- Pracownicy MOPS w godzinach swojej pracy na bieżąco monitorowali miejsca, gdzie mogą przebywać osoby bezdomne motywując je do skorzystania z noclegowni, z pomocy społecznej i proponując ciepłe napoje, odzież i obuwie.

3. Liczba wywiadów środowiskowych u osób nieubezpieczonych dla potrzeb Wydziału Zdrowia Urzędu Miasta - 17.

III. Działania edukacyjne o charakterze profilaktycznym

- 1) W 2024 roku prowadzono zajęcia grupowe motywujące do trzeźwego stylu życia oraz zajęcia edukacyjne dla klientów pomocy społecznej o tematyce związanej z FAS/FAE.

Efekty:

- W 2 grupach w zajęciach z zakresu FAS/FAE wzięło udział 12 osób, w zajęciach 1 grupy motywującej do utrzymania trzeźwego stylu życia wzięło udział 6 osób.

- 2) Realizowano projekt socjalny „Eko-logiczni. Podniesienie świadomości ekologicznej wśród osób korzystających ze wsparcia w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Rudzie Śląskiej”

Efekty:

- W zajęciach grupowych z zakresu podnoszenia świadomości ekologicznej wzięło udział 7 osób.

- 3) Realizowano Projekt „Samodzielnie prowadzę gospodarstwo domowe” zajęcia warsztatowe dla osób przebywających w mieszkaniach treningowych MOPS w Rudzie Śląskiej”

Efekty:

- W warsztatach podzielonych na 3 moduły (trening higieniczny, trening budżetowy, trening zasad racjonalnego odżywiania) wzięły udział łącznie 32 osoby.

Inne zadania realizowane przez Dział:

1. Realizacja projektów ujętych w Miejskiej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Rudzie Śląskiej, w szczególności w zakresie bezrobocia i bezdomności. Prowadzenie ich ewaluacji oraz bieżącej sprawozdawczości.
2. Współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w Rudzie Śląskiej w oparciu o porozumienie o współpracy.
3. Nadzór techniczny nad 12 mieszkaniami treningowymi będącymi w zasobach MOPS, w których przebywało łącznie 35 osób.
4. Przygotowanie projektu uchwały w sprawie przyjęcia do realizacji rocznego planu potrzeb w sprawie prac społecznie użytecznych.

5. Współpraca z innymi instytucjami, organizacjami pozarządowymi i wyznaniowymi w zakresie wsparcia osób wykluczonych społecznie lub zagrożonych wykluczeniem społecznym.
6. Zapewnienie tymczasowego schronienia, pomocy w sprawach urzędowych, zawodowych, mieszkaniowych, zdrowotnych i innych obywatelom Ukrainy przebywającym na terytorium naszego Miasta z uwagi na konflikt zbrojny.
7. Współpraca z Centrami Integracji Społecznej działającymi na terenie Rudy Śląskiej: tworzenie porozumień, aneksów do porozumień i innej niezbędnej dokumentacji, prowadzenie rejestru wniosków o wydanie opinii osobom ubiegającym się o przyjęcie do CIS.

12. DZIAŁ REALIZACJI PROJEKTÓW

Dział w 2024 r. w ramach własnych możliwości kontynuował realizację dwóch programów aktywności lokalnej (PAL), tj. dla osiedla Kaufhaus i dzielnicy Ruda.

W ramach PAL Ruda w zajęciach z animatorami wzięło łącznie 25 osób dorosłych z dziećmi, a w ramach PAL Kaufhaus 17 osób dorosłych. Przez cały rok osoby te uczestniczyły w cyklicznych spotkaniach świetlicowych z animatorami lokalnymi (średnio 2 razy w tygodniu), w tym w:

- **zajęciach manualnych**, podczas których powstawały wełniane języki, zajęcia z siana, jajka ozdabiane cekinami, cementowe pisanki, papierowe kwiaty, emblematy na Boże Ciało, ozdobne świece zapachowe, dekoracyjne emotikony, guzikowe obrazy, świeczniki z płyt cd, jesienne kosze obfitości, diamentowe obrazy, stroiki świąteczne i inne,
- **zajęciach ogrodowych** - przy każdej świetlicy PAL pielęgnowany jest przez uczestników/czki zajęć ogród społeczny, a pochodzące z nich warzywa i zioła w PAL R są wykorzystywane podczas zajęć kulinarnych,
- **zajęciach kulinarnych** „Gotuj z nami animatorkami”, podczas których uczestnicy/zki mieli/ały okazję wspólnie przygotować m.in. krem z marchwi, śląski żur, domowe kisonki, jesienne przetwory z warzyw z ogródka przy świetlicy, kociątek, placki z cukinii, krem z dyni, a także gofry z owocami, pączki, ucierane ciasto z truskawkami, rwany chlebek, pierniki i inne,
- **spotkaniach okolicznościowych** wynikających ze zgłaszanych inicjatyw uczestniczek/ków zajęć - np. z okazji Dnia Babci i Dziadka, śniadania wielkanocnego, spotkań urodzinowych, spotkania opłatkowego i innych,
- **zajęciach i wydarzeniach plenerowych** - np. Noc Świętojańska, VI Odpust u Brata Alberta, spacer rekreacyjny po ruinach Zamku Rudzkiego czy po halembskich lasach, wizyta w Komendzie Państwowej Straży Pożarnej w Rudzie Śląskiej, Europejski Dzień Seniora w Katowicach, XI Turniej Mikołajkowy piłki nożnej na Kaufhausie itp.,

- **zajęciach edukacyjnych** z zakresu komunikacji interpersonalnej, gospodarowania budżetem domowym, treningu pamięci i koncentracji, a także w wykładzie z prezentacją multimedialną z dziedziny bezpieczeństwa żywności (Sanepid) oraz w warsztatach kulinarnych (Caritas),
- **wyjściach do instytucji kultury** - do Śląskiego Teatru Impresaryjnego w Rudzie Śląskiej oraz do kina Cinema City w Rudzie Śląskiej,
- **jednodniowych wyjazdach edukacyjno - integracyjnych**, w tym np. na grzybobranie w gm. Tworóg, do Palmiarni w Gliwicach, Złotego Potoku, Górnośląskiego Panteonu w Katowicach, Rejs po Kanale Gliwickim,
- **konsultacjach indywidualnych** z animatorami w zakresie pomocy przy załatwianiu spraw urzędowych.

Kontynuowana była również **współpraca z księdzem Tomaszem - duszpasterzem osiedla Kaufhaus** w zakresie spotkań z mieszkańcami i organizowania nabożeństw w świetlicy.

Przez cały rok **funkcjonowały punkty pralnicze oraz i łaźnia** oferujące darmowe usługi dla osób potrzebujących.

W 2024 roku na Osiedlu Kaufhaus w punkcie pralniczym w ciągu roku wykonano **2 685 usług pralniczych** oraz **1 593 kąpiele**, natomiast w dzielnicy Ruda wykonano **3 569 usług pralniczych** i **1 598 kąpiele**, odnotowując po raz kolejny roczny wzrost zapotrzebowania na tego typu usługi.

Ponadto, Dział rozpoczął realizację projektu „CUS - Nowe spojrzenie na usługi społeczne” w ramach programu Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021 - 2027, Priorytet FESL.07 Fundusze Europejskie dla społeczeństwa, Działanie 7.5 Strategiczne projekty dla obszaru usług społecznych, Typ 4. Koordynacja usług społecznych - upowszechnienie i tworzenie CUS, współfinansowanego przez Unię Europejską, w tym:

- sporządzał co miesiąc informacje niezbędne do wniosków o płatność opracowywanych przez Lidera projektu,
- przygotowywał i realizował działania informacyjno-promocyjne projektu,
- monitorował rozliczanie postępu prac w zakresie zamówienia dotyczącego adaptacji pomieszczeń CUS przy ul. Przedszkolnej 6,
- brał udział w cyklicznych konsultacjach z radcą prawnym oferującym wsparcie w zakresie przygotowania dokumentacji niezbędnej do przekształcenia MOPS w CUS,
- podjął współpracę z przedstawicielami podmiotu oferującego wsparcie w zakresie przeprowadzenia diagnozy potencjału i potrzeb wspólnoty samorządowej,
- uczestniczył w procesie tworzenia struktury kadrowej projektu,
- ściśle współpracował z Liderem projektu.

13. ZESPÓŁ DS. ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH

Do zadań Zespołu w 2024 roku należało:

I. Obsługa procesu przekazywania i realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej oraz wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej przez organizacje pozarządowe:

- 1) ilość zorganizowanych w 2024 roku otwartych konkursów ofert - 9, (w tym m.in.: przygotowywanie projektów ogłoszeń o otwartych konkursach ofert oraz zarządzeń na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej oraz wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, obsługa techniczno - administracyjna Komisji Konkursowej m.in.: ustalanie terminu i miejsca posiedzenia Komisji, informowanie członków Komisji o terminie i miejscu posiedzenia Komisji, przygotowywanie dokumentacji Komisji (m.in. list obecności, oświadczeń członków Komisji, kart oceny merytorycznej i formalnej, protokołów), udział w Komisjach konkursowych, podawanie informacji o konkursie i wynikach konkursu ofert do wiadomości publicznej),
- 2) opracowanie projektów umów i aneksów do umów - 11,
- 3) przeprowadzanie działań monitorujących realizację zawartych umów - na bieżąco,
- 4) przeprowadzanie konsultacji indywidualnych z przedstawicielami organizacji realizujących zadania na podstawie zawartych umów - na bieżąco,
- 5) współpraca z Zespołem Monitoringu, Kontroli i Nadzoru w zakresie kontroli merytorycznej zadań realizowanych przez ZOP,
- 6) monitorowanie poprawności realizacji zadań, zgodnie z umowami prowadzonymi przez Zespół, analiza sprawozdań z realizacji zadań zleconych organizacjom (częściowych i końcowych) oraz zestawień miesięcznych z realizacji zadań wpływających do ZOP - 28,
- 7) obsługa systemu witkac.pl,
- 8) przygotowywanie dyspozycji wypłaty środków - na bieżąco,
- 9) przeprowadzanie rozmów w sprawie wolontariatu oraz z wolontariuszami - 2,
- 10) Współpraca z działami merytorycznymi w zakresie realizacji zadań zleconych organizacjom pozarządowym.

II. Inne zadania z zakresu współpracy z organizacjami pozarządowymi:

- 1) Koordynacja dystrybucji żywności w Mieście Ruda Śląska w ramach Programu Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościowa 2021 - 2027 - Podprogram 2023 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus - Podprogram 2023. W ramach Podprogramu 2023 realizowanego w roku 2024, przekazano Caritas Archidiecezji Katowickiej 772 skierowań dla 2012 osób najbardziej potrzebujących. Łącznie do mieszkańców Miasta Ruda Śląska trafiło 62 tony artykułów spożywczych. Produkty, które zostały wydane w trakcie trwania Podprogramu 2023 były następujące: fasolka po bretońsku, olej rzepakowy, cukier biały, szprot w oleju, pasztet wieprzowy, szynka drobiowa, szynka wieprzowa mielona, ser podpuszczkowy dojrzewający, mleko UHT, kawa zbożowa rozpuszczalna, herbatniki maślane,

płatki owsiane, kasza jęczmienna, mąka pszenna, makaron jajeczny świderki, dżem truskawkowy, groszek z marchewką.

- 2) Współpraca z Caritas Archidiecezji Katowickiej w zakresie realizacji na terenie Miasta Ruda Śląska działań towarzyszących mających na celu wzmocnienie samodzielności i kompetencji w zakresie prowadzenia gospodarstwa domowego realizowanych w ramach Programu Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021-2027 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus - Podprogram 2023 (rekrutacja, dokumentacja, dystrybucja artykułów do realizacji warsztatów oraz nagród itp.).
- 3) Koordynacja i realizacja Programu Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2024, Moduł II (rekrutacja, opracowanie dokumentacji i procedur, zapoznanie pracowników socjalnych realizujących projekt z dokumentacją i warunkami umowy, bieżąca współpraca z Seniorami oraz Wykonawcą m.in. przyjmowanie i realizacja reklamacji, wniosków o nadanie dostępu do dodatkowych funkcji opaski, rozliczenie programu itp.). Celem programu była poprawa bezpieczeństwa oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania osób starszych w miejscu zamieszkania. W 2024 roku z Programu skorzystało łącznie 147 Seniorów.
- 4) Gromadzenie informacji na temat istniejących możliwości pozyskiwania środków zewnętrznych na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej i innych ustaw, i przekazywanie danych o konkursach pracownikom Ośrodka, a także organizjom pozarządowym realizującym zadania z zakresu pomocy społecznej i innych ustaw.
- 5) Sporządzanie sprawozdawczości i informacji z zakresu realizowanych zadań.

Zgodnie z art. 25 Ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej, organy administracji rządowej i samorządowej, mogą zlecać realizację zadania z zakresu pomocy społecznej, udzielając dotacji na finansowanie lub dofinansowanie realizacji zleconego zadania organizjom pozarządowym, o których mowa w art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz podmiotom wymienionym w art. 3 ust. 3 tej ustawy, prowadzącym działalność w zakresie pomocy społecznej. Zlecenie realizacji zadania z zakresu pomocy społecznej odbywa się po uprzednim przeprowadzeniu konkursu ofert. Do zlecenia zadań, o których mowa wyżej stosuje się przepisy ustawy z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

W roku 2024 zadania z zakresu pomocy społecznej oraz wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej realizowało łącznie 5 uprawnionych podmiotów:

- Ośrodek Święta Elżbieta, Ruda Śląska 41 - 700 ul. Wolności 30;
- Zgromadzenie Sióstr Miłosierdzia Św. Karola Boromeusza 43 - 190 Mikołów ul. Okrzei 27;
- Ośrodek dla Osób Niepełnosprawnych Najświętsze Serce Jezusa w Rudzie Śląskiej, 41-706 Ruda Śląska ul. Kłodnicka 103;
- Chrześcijańskie Stowarzyszenie Dobroczynne z siedzibą w Kluczach 32-310, ul. Bolesławska 23;

– Caritas Diecezji Sosnowieckiej, 41-200 Sosnowiec, ul. Korczaka 5.

Łącznie w 2024 roku dotowano 12 wniosków:

1. Udzielanie schronienia osobom bezdomnym z terenu Miasta Ruda Śląska w formie schroniska dla osób bezdomnych. Termin realizacji zadania: 01.01.2024r. - 31.12.2024r. (liczba miejsc: 16; liczba osób objętych pomocą: 39 w tym: 34 mężczyzn i 5 kobiet).
2. Zapewnienie okresowego miejsca pobytu w domu dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży osobom z terenu Miasta Ruda Śląska. Termin realizacji zadania: 01.01.2024r. - 31.12.2024r. (liczba miejsc: 8; liczba osób objętych pomocą: 9 w tym: 4 kobiety i 5 dzieci).
3. Prowadzenie placówki opiekuńczo - wychowawczej typu socjalizacyjnego dla dzieci pozbawionych częściowo lub całkowicie opieki rodzicielskiej. Placówka socjalizacyjna nr 1 Termin realizacji zadania: 01.01.2024r. - 31.10.2024r. (liczba miejsc: 12; liczba osób objętych pomocą: 15).
4. Prowadzenie placówki opiekuńczo - wychowawczej typu socjalizacyjnego dla dzieci pozbawionych częściowo lub całkowicie opieki rodzicielskiej. Placówka socjalizacyjna nr 2 Termin realizacji zadania: 01.01.2024r. - 31.10.2024r. (liczba miejsc: 12; liczba osób objętych pomocą: 12).
5. Prowadzenie placówki opiekuńczo - wychowawczej dla 12 dzieci pozbawionych częściowo lub całkowicie opieki rodzicielskiej. Placówka socjalizacyjna nr 1 Termin realizacji zadania: 01.11.2024r. - 31.12.2024r. (liczba miejsc: 12; liczba osób objętych pomocą: 12).
6. Prowadzenie placówki opiekuńczo - wychowawczej dla 12 dzieci pozbawionych częściowo lub całkowicie opieki rodzicielskiej. Placówka socjalizacyjna nr 2 Termin realizacji zadania: 01.11.2024r. - 31.12.2024r. (liczba miejsc: 12; liczba osób objętych pomocą: 12).
7. Prowadzenie domu pomocy społecznej dla osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie oraz dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie. Termin realizacji zadania: 01.01.2024r. - 31.08.2024r. (liczba miejsc: 48; liczba osób objętych pomocą: 48).
8. Prowadzenie domu pomocy społecznej dla osób przewlekle psychicznie chorych. Termin realizacji zadania: 01.01.2024r. - 31.12.2024r., (liczba miejsc: 45; liczba osób objętych pomocą: 48).
9. Prowadzenie domu pomocy społecznej dla osób w podeszłym wieku. Termin realizacji zadania: 01.01.2024r. - 31.12.2024r. (liczba miejsc: 90; liczba osób objętych pomocą: 126).
10. Prowadzenie domu pomocy społecznej dla osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie oraz dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie. Termin realizacji zadania: 01.01.2024r. - 31.12.2024r. (liczba miejsc: 95; liczba osób objętych pomocą: 98).
11. Prowadzenie ośrodka wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi - Środowiskowego Domu Samopomocy. Termin realizacji zadania: 01.01.2024r. - 31.12.2026r. (liczba miejsc: 21; liczba osób objętych pomocą: 23).
12. Prowadzenie ośrodka wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi - Środowiskowego Domu Samopomocy. Termin realizacji zadania: 01.01.2024r.- 31.12.2026r. (liczba miejsc: 40; liczba osób objętych pomocą: 45).

LICZBA DOTOWANYCH WNIOSKÓW	12
LICZBA PODMIOTÓW	5
WYSOKOŚĆ ŚRODKÓW FINANSOWYCH Z BUDŻETU MIASTA RUDA ŚLĄSKA PRZEKAZANYCH NA REALIZACJĘ ZADAŃ	<p>Łączna kwota dotacji: 15 735 962,88 zł w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Środki z Budżetu Miasta: 9 916 358, 85 zł, – Środki Wojewody Śląskiego: 5 819 604, 03 zł, (w tym środki z Funduszu Pomocy przeznaczone na rzecz świadczenia obywatelom Ukrainy pomocy w zakresie pobytu w Domu Pomocy Społecznej w wysokości: 10 605,94 zł)

14. DZIAŁ OBSŁUGI KLIENTA

Do zadań działu należy kompleksowa obsługa mieszkańców w zakresie przyjmowania wniosków oraz wszelkiej dokumentacji i kierowanie ich do pracowników poszczególnych działów w związku z potrzebami, na podstawie których ustalane jest prawo do świadczeń: rodzinnych, opiekuńczych, z funduszu alimentacyjnego, pomocy materialnej uczniom, „Za życiem” i innych świadczeń wynikających z powierzonych ustawami zadań.

Dział zajmuje się również obsługą dłużników alimentacyjnych i obsługą nienależnie pobranych świadczeń.

Dział Obsługi Mieszkańców realizuje zadania m.in. w oparciu o przepisy następujących ustaw:

- ustawa o świadczeniach rodzinnych,
- ustawa o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
- ustawa o systemie oświaty,
- ustawa o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów,
- ustawa o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”,
- ustawa o pomocy społecznej,
- ustawa o szczególnej ochronie niektórych odbiorców paliw gazowych w 2023r. w związku z sytuacją na rynku gazu,
- ustawa o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023 r. w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej,
- ustawa o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa,
- ustawa o dodatku mieszkaniowym,
- ustawa o bonie energetycznym,
- ustawa o dodatku oślonowym,

- kodeks postępowania administracyjnego wraz z rozporządzeniami wykonawczymi.

Do podstawowych zadań Działu Obsługi Mieszkańców należy przyjmowanie wniosków o ustalenie prawa do:

- zasiłku rodzinnego z dodatkami,
- jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka,
- świadczenia rodzicielskiego,
- zasiłku pielęgnacyjnego,
- świadczenia pielęgnacyjnego na zasadach obowiązujących do 31.12.2023 roku oraz na nowych zasadach obowiązujących od 01.01.2024 roku,
- specjalnego zasiłku opiekuńczego,
- zasiłku dla opiekuna,
- świadczenia z funduszu alimentacyjnego,
- stypendium szkolnego,
- zasiłku szkolnego,
- świadczenia „Za życiem”,
- refundację podatku VAT za dostarczone paliwa gazowe,
- bonu energetycznego,
- dodatku ostonowego.

oraz:

- 1) przyjmowanie wszelkiej dokumentacji z wezwań, zobowiązań, pism oraz ich merytoryczna kontrola;
- 2) prowadzenie ewidencji przyjętych wniosków;
- 3) wprowadzanie wniosków do systemu informatycznego;
- 4) przygotowywanie materiałów informacyjnych dla świadczeniobiorców;
- 5) wszechstronna pomoc i udzielanie informacji klientom;
- 6) przeprowadzanie wywiadów alimentacyjnych z dłużnikami i odbieranie od nich oświadczeń majątkowych;
- 7) przyjmowanie wniosków z dokumentacją dotyczącą umorzeń, rozłożenia na raty, odroczenia terminu płatności nienależnie pobranych świadczeń i należności;
- 8) przyjmowanie faktur i rachunków dokumentujących wysokość poniesionych kosztów związanych z edukacją ucznia;
- 9) przyjmowanie faktur na refundację podatku VAT za dostarczone paliwa gazowe;
- 10) przyjmowanie wniosków o przedłużenie umowy najmu lokali socjalnych;
- 11) przyjmowanie wniosków o rozłożenie na raty zaległości w opłatach za lokal mieszkalny;
- 12) wydawanie mieszkańcom przygotowanych zaświadczeń, talonów, decyzji.

W 2024 roku Dział Obsługi Mieszkańców przyjął:

- 1215 wniosków o zasiłek rodzinny z dodatkami,
- 207 wniosków o zasiłek rodzinny z dodatkami drogą elektroniczną,

- 61 wniosków o zasiłek rodzinny z dodatkami od Obywateli Ukrainy,
- 188 wniosków o jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia dziecka,
- 104 wnioski o jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia dziecka drogą elektroniczną,
- 5 wniosków o jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia dziecka od Obywateli Ukrainy,
- 544 wnioski o fundusz alimentacyjny,
- 52 wnioski o fundusz alimentacyjny drogą elektroniczną,
- 126 wniosków o świadczenie rodzicielskie,
- 53 wnioski o świadczenie rodzicielskie drogą elektroniczną,
- 10 wniosków o świadczenie rodzicielskie od Obywateli Ukrainy,
- 1159 wniosków o zasiłek pielęgnacyjny,
- 86 wniosków o zasiłek pielęgnacyjny drogą elektroniczną,
- 25 wniosków o zasiłek pielęgnacyjny od Obywateli Ukrainy,
- 138 wniosków o świadczenie pielęgnacyjne na zasadach do 31.12.2023r,
- 228 wniosków o świadczenie pielęgnacyjne na zasadach od 01.01.2024r,
- 8 wniosków o świadczenie pielęgnacyjne drogą elektroniczną na zasadach do 31.12.2023r,
- 30 wniosków o świadczenie pielęgnacyjne drogą elektroniczną na zasadach od 01.01.2024r,
- 38 wniosków o świadczenie pielęgnacyjne od Obywateli Ukrainy na zasadach do 31.12.2023r,
- 30 wniosków o świadczenie pielęgnacyjne od Obywateli Ukrainy na zasadach od 01.01.2024r,
- 30 wniosków o stypendium szkolne,
- 2 wnioski o zasiłek szkolny,
- 21 wniosków „Za życiem”,
- 2 wnioski „Za życiem” drogą elektroniczną
- 34 wnioski do ŚUW (Śląski Urząd Wojewódzki),
- 4540 wniosków o bon energetyczny,
- 3239 wniosków o dodatek osłonowy,
- 135 wniosków o dodatek osłonowy drogą elektroniczną,
- 267 wniosków o wypłatę refundacji podatku VAT za dostarczone paliwa gazowe,
- 59 wniosków o wypłatę refundacji podatku VAT za dostarczone paliwa gazowe drogą elektroniczną,
- 8467 dostarczonych dokumentów,
- 20 próśb o umorzenie/rozłożenie na raty,

wydał mieszkańcom:

- 115 talonów,
- 88 zaświadczeń,
- 36 decyzji,
- 12 wniosków o przedłużenie umowy najmu socjalnego lokalu i wniosków o rozłożenie na raty zaległości w opłatach za lokal mieszkalny/użytkowy

i przeprowadził:

- 105 wywiadów alimentacyjnych.

W 2024r. łączna suma załatwionych spraw przez pracowników Działu Obsługi Mieszkańców wyniosła **21 479**.

W 2024 roku mieszkańcy złożyli drogą elektroniczną **736** wniosków, a w wersji papierowej **11 900** wniosków.

Pozostałe sprawy - **8 843** stanowią ilość dostarczonych dokumentów, uzupełnień, faktur, pism, przeprowadzonych wywiadów alimentacyjnych, wydanych mieszkańcom zaświadczeń, talonów itp.

W okresie od stycznia do czerwca 2024 r. przedłużono kolejny raz dodatek ostonowy, który miał na celu zniwelować podwyżki kosztów energii, gazu i żywności, dla gospodarstw domowych. W sierpniu i we wrześniu 2024 roku w związku z dalszym wzrostem cen energii elektrycznej rząd wprowadził jednorazowe świadczenie pieniężne dla gospodarstw domowych w postaci bonu energetycznego.

Trwający nadal konflikt zbrojny w Ukrainie kolejny raz uprawnia tę grupę klientów do skorzystania z możliwości ubiegania się o różnego rodzaju świadczenia.

W rok 2024 w dalszym ciągu kontynuowane były zadania i programy trwające od lat, a dotyczące świadczeń rodzinnych, opiekuńczych i alimentacyjnych.

W związku z powyższym Dział Obsługi Mieszkańców przyjął i obsłużył znacznie większą ilość mieszkańców.

Szereg potrzebnych informacji pozyskanych zostało przez pracowników działu samodzielnie z dostępnych systemów komputerowych wzorem lat poprzednich:

- system MF (rozliczenie podatkowe),
- system pesel (dane osobowe),
- system ZUS (udostępnienie danych),
- system EKSMOoN (dane o niepełnosprawności),
- system CBB (centralna baza beneficjentów),
- system NFZ (weryfikacja danych).
- system MEN (udostępnienie danych ucznia),
- udostępnienie danych ze Straży Granicznej.

Systemy te pozwalają na szybszą weryfikację danych klienta.

15. ZESPÓŁ MONITORINGU, KONTROLI I NADZORU

Zespół Monitoringu, Kontroli i Nadzoru wykonuje zadania:

- a) związane z przeprowadzaniem kontroli,
- b) związane z przeprowadzaniem audytu wewnętrznego,
- c) związane z kontrolą zarządczą,

- d) związane z aktualizacją i obsługą Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Ruda Śląska na lata 2015-2030.

W ramach zadań realizowanych przez **stanowisko ds. kontroli** przeprowadzono ogółem 4 kontrole zgodnie z planem kontroli.

Kontroli poddano:

1. Prawdliwość realizacji zadania dotyczącego świadczenia usług opieki wytchnieniowej w formie pobytu dziennego i całodobowego - w miejscu ich realizacji, o których mowa w Programie „Opieka Wytchnieniowa” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego - edycja 2024”, finansowanego ze środków Funduszu Solidarnościowego. Realizator zadania: MG PARTNER Marcin Grzesiak spółka komandytowa z siedzibą w Warszawie ul. Włociańska 15/1.
2. Prawdliwość realizacji zadania dotyczącego świadczenia usług asystenta osobistego osoby z niepełnosprawnością - w miejscu ich realizacji, o których mowa w Programie „Asystent osobisty osoby z Niepełnosprawnością” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego - edycja 2024”, finansowanego ze środków Funduszu Solidarnościowego. Realizator zadania: MG PARTNER Marcin Grzesiak spółka komandytowa z siedzibą w Warszawie ul. Włociańska 15/1.
3. Prawdliwość realizacji zadania publicznego pod tytułem: „Udzielanie schronienia osobom bezdomnym z terenu Miasta Ruda Śląska w formie schroniska dla osób bezdomnych”, w szczególności w zakresie prawidłowości wykorzystania środków publicznych na realizację zadania. Realizator zadania Chrześcijańskie Stowarzyszenie Dobroczyne w Kluczach ul. Bolestawska 23.
4. Kontrola działalności Warsztatu terapii zajęciowej zgodnie z Rozporządzeniem z dnia 25 marca 2004 roku w sprawie warsztatów terapii zajęciowej (Dz.U. z 2021r. poz. 2284). Realizator zadania: Ośrodek dla Osób Niepełnosprawnych Najświętsze Serce Jezusa - Warsztat Terapii Zajęciowej w Rudzie Śląskiej ul. Kłodnicka 91.

Sporządzono łącznie 4 protokoły kontroli. Wydano 1 zalecenia pokontrolne.

Opracowano plan kontroli na 2025r. oraz sporządzono sprawozdanie z realizacji planu kontroli za 2023r.

W niektórych kontrolach uczestniczyli upoważnieni pracownicy innych działów, zespołów celem wsparcia merytorycznego.

W roku sprawozdawczym **audytor wewnętrzny** przeprowadził trzy zadania audytowe zgodnie z Planem audytu na 2024r.:

- Przyznawanie jednorazowego świadczenia pieniężnego przysługującego obywatelom Ukrainy (Dział Realizacji Świadczeń),
- Prawdliwość realizacji zadań asystenta rodziny (Dział ds. Asysty Rodzinnej),

- Polityka Bezpieczeństwa Informacji (Inspektor Ochrony Danych) - zadanie przeprowadzane co roku z uwagi na obowiązek prowadzenia audytu wewnętrznego w zakresie bezpieczeństwa informacji zgodnie z § 20 ust.2 pkt 14 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 12 kwietnia 2012r. w sprawie Krajowych Ram Interoperacyjności, minimalnych wymagań dla rejestrów publicznych i wymiany informacji w postaci elektronicznej oraz minimalnych wymagań dla systemów teleinformatycznych.

Z przeprowadzonych zadań audytowych sporządzono sprawozdania.

W 2024r. audytor wewnętrzny sporządził plan audytu na 2025r. oraz sprawozdanie z realizacji planu audytu wewnętrznego za rok 2023.

Dodatkowo audytor wewnętrzny sporządził sprawozdanie: Monitoring działań w ramach Programu kompleksowego wsparcia dla rodzin „Za życiem” oraz opracował ewaluację Programu „Aktywny Samorząd” za rok 2023.

W ramach realizowanych zadań związanych z ewaluacją programu „Aktywny Samorząd” w 2024r.:

- przygotowano kwestionariusz dotyczący beneficjentów programu „Aktywny Samorząd” za 2023r.,
- dokonano analizy kwestionariuszy oraz protokołów z kontroli wykorzystania dofinansowania przez beneficjentów pomocy,
- dokonano oceny jakości, skuteczności i efektywności programu „Aktywny Samorząd” za rok 2023,
- opracowano wzór ankiety ewaluacyjnej programu „Aktywny Samorząd” na 2025r.

W związku z wejściem w życie w dniu 25.09.2024r. ustawy o ochronie sygnalistów z dnia 14 czerwca 2024r. Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej wyznaczył Audytora Wewnętrznego do przyjmowania zgłoszeń naruszeń prawa oraz prowadzenia wewnętrznych postępowań wyjaśniających. Audytor Wewnętrzny opracował i wdrożył wewnętrzną Procedurę dokonywania zgłoszeń naruszeń prawa i podejmowania działań następczych, w której ustanowiono poufne kanały przyjmowania zgłoszeń. Projekt procedury został skonsultowany z przedstawicielami pracowników.

W ramach realizowanych zadań związanych z kontrolą zarządczą w 2024 roku:

1. Koordynowano tworzenie systemu mierników pozwalających na ocenę stopnia realizacji założonych celów Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rudzie Śląskiej- sporządzono 2 sprawozdania z realizacji zadań, mierników i celów.
2. Koordynowano zadania związane z oceną istotności ryzyka Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rudzie Śląskiej - sporządzono roczną analizę ryzyka.

W ramach realizowanych zadań związanych ze Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Ruda Śląska na lata 2015-2030, która jest realizacją obowiązku nałożonego zgodnie z przepisami art.16b, art. 17 ust. 1 pkt 1 oraz art. 19 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej:

1. koordynowano działania związane ze zbieraniem i dostarczaniem sprawozdań z wykonania programów/projektów działań z danej przestrzeni projektowej,
2. analizowano dane w celu aktualizacji,
3. opracowano coroczne sprawozdanie z realizacji projektów.

16. INSPEKTOR OCHRONY DANYCH

W roku sprawozdawczym Inspektor Ochrony Danych przeprowadził 2 audyty zgodności przetwarzania danych osobowych planowe zgodnie z planem audytów na 2024r.

Audytowi poddano następujące zadania/zbiory danych osobowych MOPS:

1. Zbiór „Programy finansowane ze środków Funduszu Solidarnościowego” - za dokumentację odpowiedzialny jest kierownik Działu Wsparcia Osób Starszych i Niepełnosprawnych MOPS oraz podlegli mu pracownicy.
2. Zbiór „Refundacja podatku VAT za dostarczone paliwa gazowe” - za dokumentację odpowiedzialny jest kierownik Działu Świadczeń Wychowawczych MOPS oraz podlegli mu pracownicy.

W związku z przeprowadzonymi audytami zgodności przetwarzania danych osobowych z przepisami o ochronie danych osobowych sporządzono 2 protokoły. Wszystkie audyty planowe zostały przeprowadzone wspólnie z Administratorem Systemu Informatycznego.

W 2024r. Inspektor Ochrony Danych sporządził plan audytów bezpieczeństwa informacji na 2024r. wraz z dwoma zmianami oraz sprawozdanie z realizacji audytów bezpieczeństwa informacji za rok 2023.

Ponadto Inspektor Ochrony Danych w 2024r.:

1. przeszkolił 277 osób z zakresu ochrony danych osobowych,
2. wydał 436 upoważnień do przetwarzania danych osobowych,
3. dokonał 7 aktualizacji Polityki Ochrony Danych,
4. przeprowadził 6 postępowań związanych z incydentami bezpieczeństwa informacji.

W ramach realizowanych zadań związanych z kontrolą zarządczą w 2024 roku:

1. Koordynowano tworzenie systemu mierników pozwalających na ocenę stopnia realizacji założonych celów Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rudzie Śląskiej - sporządzono 2 sprawozdania z realizacji zadań, mierników i celów.
2. Koordynowano zadania związane z oceną istotności ryzyka Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rudzie Śląskiej - sporządzono roczną analizę ryzyka.

Współpraca w ramach realizowanych zadań związanych ze Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Ruda Śląska na lata 2015-2030, która jest realizacją obowiązku nałożonego zgodnie z przepisami art.16b, art. 17 ust. 1 pkt 1 oraz art. 19 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej.

17. DZIAŁ TECHNICZNO - GOSPODARCZY z KANCELARIĄ

W roku 2024 Dział Techniczno - Gospodarczy z Kancelarią wykonywał następujące zadania:

1. Przeprowadził postępowania zgodnie z ustawą Prawo Zamówień Publicznych oraz zgodnie z przepisami o zamówieniach na:
 - 1) świadczenie usług pocztowych oraz realizację doręczeń przekazów pocztowych;
 - 2) realizację talonów dla osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych;
 - 3) kompleksową obsługę prawną Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rudzie Śląskiej;
 - 4) zapewnienie jednego gorącego posiłku dziennie osobom z terenu miasta Ruda Śląska, które własnym staraniem nie mogą go sobie zapewnić;
 - 5) organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi w miejscu ich zamieszkania;
 - 6) świadczenie usług opieki wytchnieniowej;
 - 7) świadczenie usług asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej;
 - 8) świadczenie usług pogrzebowych;
 - 9) wykonanie prac remontowo - adaptacyjnych pomieszczeń przy ul. Przedszkolnej 6/1 oraz dwóch pomieszczeń biurowych w budynku przy ul. Markowej 20 przeznaczonych na prowadzenie działalności w ramach Centrum Usług Społecznych.
2. Na podstawie rozeznania rynku udzielono następujących zamówień o wartości nie przekraczającej kwoty 130.000 złotych, których realizacja miała miejsce na podstawie przygotowanych umów i zamówień:
 - 1) przygotowanie, dostarczenie i wydanie gorącego posiłku osobom potrzebującym z terenu Miasta Ruda Śląska;
 - 2) zakup i dostawa materiałów biurowych;
 - 3) zakup i dostawa materiałów eksploatacyjnych do drukarek oraz akcesoriów komputerowych;
 - 4) zakup i dostawa materiałów eksploatacyjnych do kserokopiarek;
 - 5) zakup i dostawa środków czystości,
 - 6) konserwacja i naprawy kserokopiarek i telefaksów,
 - 7) usługi monitorowania i konserwacji systemów alarmowych,

- 8) udzielenie schronienia osobom bezdomnym z terenu miasta Ruda Śląska w formie schroniska dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi;
 - 9) zakup i dostawa biletów komunikacji miejskiej - bilety jednorazowe i okresowe dla niektórych działań,
 - 10) świadczenie usług serwisowych systemu kolejkowego;
 - 11) świadczenie usług dostępu do sieci Internet, utrzymanie sieci VPN;
 - 12) wykonywanie usług przewozu sanitarnego (zabezpieczenia dzieci i przewóz osób dorosłych do odpowiednich placówek);
 - 13) wykonywanie usług przewozu osób wykonujących prace społecznie użyteczne;
 - 14) wykonanie i dostawa druków wniosków, wywiadów, oświadczeń, itp.;
 - 15) wykonanie dokumentacji technicznej i kosztorysów inwestorskich oraz pełnienie nadzoru autorskiego dla zadania polegającego na wykonaniu prac remontowo - adaptacyjnych pomieszczeń przy ul. Przedszkolnej 6/1 oraz dwóch pomieszczeń biurowych w budynku przy ul. Markowej 20 przeznaczonych na prowadzenie działalności w ramach Centrum Usług Społecznych;
 - 16) świadczenie usług telefonii stacjonarnej dla Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej;
 - 17) świadczenie usług telefonii komórkowej dla Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.
3. Na podstawie zebranych ofert i jednorazowych zamówień dokonano zakupu towarów i usług:
- konserwacja i naprawa gaśnic w obiektach MOPS,
 - zakup niszczarek,
 - zakup regatów do archiwum zakładowego,
 - konserwacja urządzeń klimatyzacji w budynku przy ul. Markowej 20,
 - konserwacje i naprawy kotłów gazowych dwufunkcyjnych,
 - naprawy drukarek,
 - drobne zakupy na potrzeby bieżącej działalności Ośrodka - materiały do napraw, narzędzia, wyposażenie pomieszczeń w telefony, czajniki, itp., zakup mebli i wyposażenia wnętrz biurowych,
 - przeglądy instalacji gazowych w wyposażonych w nie pomieszczeniach, przegląd sprawności instalacji hydrantowej w budynku przy ul. Markowej 20,
 - montaż klimatyzacji w 4 pomieszczeniach biurowych na III piętrze budynku przy ul. Markowej 20,
 - zapewnienie zakwaterowania i wyżywienia na czas wizyty studyjnej w Centrum Usług Społecznych w Tarnowie,
 - usługa wypożyczenia stołów bankietowych i usługa cateringu w związku z II Rudzkim Świętem Pracowników Służb Społecznych.
4. Sporządzono umowy na wykorzystanie samochodów prywatnych do celów służbowych.
 5. Sporządzanie umowy na korzystanie z telefonów służbowych.
 6. W ciągu minionego roku pracownicy działającej w ramach Działu Kancelarii zarejestrowali i nadali za pośrednictwem Poczty Polskiej **28 427 sztuk** różnego rodzaju przesyłek oraz **12 776 sztuk** z wykorzystaniem usługi e-doręczenia. Równocześnie zajmowali się obsługą zwrotów

i rozdziałem potwierdzeń odbioru, a ponadto obsługiwali pocztę elektroniczną, platformę ePuap oraz centralę telefoniczną, skaner i fax. Pracownicy Działu doręczali też korespondencję do Sądu Rejonowego, Urzędu Miasta, MPGM TBS Sp. o.o. oraz instytucji zlokalizowanych w budynku przy ul. Ballestremów 16.

Pracownicy Działu Techniczno - Gospodarczego z Kancelarią wykonywali również zadania, takie jak:

1. Przyjmowanie z innych działów materiałów do archiwum zakładowego, jak również udostępnianie na wniosek dokumentacji przechowywanej w archiwum.
2. Wyznaczanie zadań i nadzorowanie pracy osób skierowanych przez Sąd Rejonowy do odpracowania orzeczonych kar.
3. Wykonywanie drobnych napraw i prac konserwacyjnych w siedzibie MOPS, Lokalnych Punktach Pracowników Socjalnych i mieszkaniach treningowych i wspomaganych, w tym:
 - naprawy urządzeń sanitarnych;
 - wymiany żarówek i świetlówek;
 - naprawy mebli biurowych, czajników, zamków, żaluzji, itp.;
 - wiercenie otworów, osadzanie kołków, montaż tablic, półek, itp..
4. Przekazywanie we współpracy z pracownikami socjalnymi adresów do dystrybucji drewna pochodzącego z wycinek prowadzonych na terenie Miasta, z przeznaczeniem dla osób korzystających z pomocy Ośrodka.
5. Wykonywanie szeregu działań związanych z codzienną działalnością Ośrodka oraz powiązanych pośrednio z działalnością MOPS, w tym:
 - a) prowadzenie i aktualizacja Biuletynu Informacji Publicznej,
 - b) prowadzenie rejestru umów zawieranych przez MOPS,
 - c) przygotowanie i edycja informacji i ogłoszeń dotyczących działalności bieżącej MOPS oraz rozmieszczanie tych ogłoszeń w ustalonych miejscach;
 - d) kontrola wydatków na połączenia telefoniczne stacjonarne i komórkowe;
 - e) miesięczne rozliczenia mediów, usług telekomunikacyjnych i innych usług wykorzystywanych na potrzeby Działów zajmujących się wypłatą świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych;
 - f) aktualizacja list telefonów służbowych - komórkowych i stacjonarnych;
 - g) zamawianie pieczętek, tablic i druków;
 - h) zapewnienie ubezpieczenia pomieszczeń biurowych i sprzętu komputerowego;
 - i) współpraca z Działem Finansowo - Księgowym w zakresie rozliczeń i płatności;
 - j) sprzątanie pomieszczeń biurowych i powierzchni użytkowych MOPS;
 - k) przygotowanie sali konferencyjnej do spotkań, szkoleń, udział w przygotowaniu konferencji, itp.
 - l) udział w przygotowaniu i obsłudze uroczystości z okazji II Rudzkiego Świąta Pracowników Służb Społecznych.

6. Obsługa techniczna Gminnego Punktu Konsultacyjno - Informacyjnego Programu „Czyste Powietrze”, w tym zakup materiałów promocyjnych i informacyjnych, zlecenie produkcji filmu promującego program.
7. Przygotowanie i obsługa pod względem technicznym realizacji bonu energetycznego.
8. Wykonanie szeregu działań związanych z planowanym przekształceniem Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Centrum Usług Społecznych.

VI. SPRAWY ORGANIZACYJNE I KADROWE MOPS

Za sprawy kadrowe i organizacyjne w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Rudzie Śląskiej odpowiada Dział Organizacji i Spraw Pracowniczych, który w 2024 roku realizował następujące zadania:

- 1) w zakresie spraw organizacyjnych:
 - opracowywanie projektów statutu, regulaminów obowiązujących w MOPS oraz inicjowanie rozwiązań organizacyjnych w tym zakresie,
 - przechowywanie i aktualizacja wewnętrznych aktów normatywnych związanych z organizacją MOPS,
 - nadzór nad opracowywaniem projektów uchwał Rady Miasta i Zarządzeń Prezydenta Miasta związanych z zakresem działania MOPS oraz zarządzeń, instrukcji, pism okólnych i upoważnień wydawanych przez Dyrektora MOPS,
 - prowadzenie sekretariatu i obsługa biurowa Dyrektora MOPS i jego Zastępcy,
 - koordynowanie pod względem terminowości załatwiania skarg i wniosków,
 - koordynowanie pod względem terminowości udostępniania informacji publicznej,
 - koordynowanie informacji opracowywanych na potrzeby Komisji Rady Miasta,
 - prowadzenie rejestrów: uchwał Rady Miasta oraz Zarządzeń i Upoważnień Prezydenta Miasta dotyczących działalności MOPS oraz jednostek nadzorowanych przez Dyrektora,
 - prowadzenie rejestrów: zarządzeń, pism okólnych, upoważnień i pełnomocnictw Dyrektora MOPS, skarg i wniosków, pieczętek i pieczęci, protokołów pokontrolnych - kontroli zewnętrznych, informacji publicznej, interpelacji i wniosków radnych Rady Miasta,
 - organizacja szkoleń oraz monitorowanie możliwości pozyskania szkoleń,
 - sporządzanie rocznego sprawozdania opisowego z działalności MOPS, celem przedłożenia Radzie Miasta,
 - opracowywanie Raportu o Stanie Miasta, w zakresie dotyczącym działalności MOPS,
 - opracowywanie Oceny Zasobów Pomocy Społecznej,
 - współpraca Rzecznika Prasowego MOPS z mediami, Wydziałem Komunikacji Społecznej i Promocji Miasta oraz Rzecznikiem Prasowym Urzędu Miasta,
 - obsługa strony internetowej i mediów społecznościowych MOPS, w szczególności opracowywanie i aktualizacja danych we współpracy z kierownikami komórek organizacyjnych MOPS;
- 2) w zakresie spraw pracowniczych:
 - prowadzenie dokumentacji osobowej pracowników MOPS,
 - prowadzenie całokształtu spraw związanych z dyscypliną pracy i czuwanie nad pełnym i racjonalnym wykorzystaniem czasu pracy,
 - prowadzenie spraw dotyczących ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych pracowników MOPS,

- bieżąca realizacja przepisów Kodeksu pracy, aktów wykonawczych do Kodeksu pracy, ustawy o pracownikach samorządowych oraz innych przepisów określających prawa i obowiązki pracowników,
- obsługa Pracowniczych Planów Kapitałowych w zakresie spraw kadrowych,
- przygotowywanie dokumentacji i sporządzanie wykazów osób uprawnionych do nagród jubileuszowych i odpraw emerytalno - rentowych,
- współdziałanie z pracownikami w gromadzeniu dokumentacji niezbędnej do ustalenia świadczeń emerytalnych i rentowych przy współpracy służb finansowo - księgowych,
- kierowanie na badania lekarskie osób nowo przyjmowanych do pracy oraz pracowników na badania okresowe i kontrolne,
- prowadzenie spraw socjalnych pracowników MOPS,
- sporządzanie okresowych sprawozdań statystycznych zleconych przez Główny Urząd Statystyczny i inne instytucje,
- analizowanie struktury zatrudnienia z uwzględnieniem potrzeb MOPS oraz kompetencji i predyspozycji pracowników,
- organizowanie w MOPS staży dla absolwentów szkół średnich i szkół wyższych,
- prowadzenie spraw związanych z organizowaniem i przeprowadzeniem naboru na wolne urzędnicze stanowiska pracy i kierownicze urzędnicze stanowiska pracy,
- organizowanie służby przygotowawczej dla nowozatrudnionych,
- prowadzenie spraw związanych z ocenami pracowników,
- przygotowywanie danych o zatrudnieniu osób ze stopniem niepełnosprawności dla potrzeb Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,

ZASOBY KADROWE MOPS

Wykaz pracowników zatrudnionych w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej wg stanowisk na dzień 31.12.2024r. (stan zatrudnienia łącznie 269 osób), co stanowiło 262,50 etatu w tym 5 osób (4,50 etatu) przebywało na urloпах wychowawczych.

L.p.	Stanowisko	osoby
1.	Dyrektor	1
2.	Zastępca dyrektora	1
3.	Audytor wewnętrzny	1
4.	Główny księgowy	1
5.	Zastępca głównego księgowego	1
6.	Kierownik działu	16
7.	Zastępca kierownika działu	6
8.	Kierownik sekcji	1

9.	Główny specjalista	6
10.	Starszy specjalista	3
11.	Starszy specjalista ds. BHP	1
12.	Specjalista	20
13.	Konsultant	6
14.	Psycholog	4
15.	Terapeuta	1
16.	Kierownik Lokalnego Punktu Pracowników Socjalnych	6
17.	Starszy specjalista pracy socjalnej -koordynator	2
18.	Starszy specjalista pracy socjalnej	27
19.	Specjalista pracy socjalnej	26
20.	Starszy pracownik socjalny	4
21.	Pracownik socjalny	6
22.	Starszy koordynator rodzinnej pieczy zastępczej	6
23.	Koordynator rodzinnej pieczy zastępczej	2
24.	Młodszy koordynator rodzinnej pieczy zastępczej	2
25.	Starszy specjalista pracy z rodziną	1
26.	Starszy asystent rodziny	3
27.	Asystent rodziny	3
28.	Młodszy asystent rodziny	8
29.	Starsza księgowa	3
30.	Księgowa	4
31.	Informatyk	2
32.	Starszy inspektor	18
33.	Inspektor	20
34.	Podinspektor	20
35.	Referent	2
36.	Pomoc administracyjna	8
37.	Sprzątaczką	11
38.	Konserwator	1
39.	Starszy robotnik	1
40.	Robotnik	5
41.	Starszy Specjalista reintegracji zawodowej	1
42.	Instruktor reintegracji zawodowej	4
43.	Inspektor Ochrony Danych	1
	RAZEM	269

W roku 2024 (stan na 31.12.2024) na podstawie umów na czas określony zatrudnionych było łącznie **19 osób**, w tym w ciągu roku po naborze na wolne stanowisko urzędnicze zatrudniono **2 osoby**.

Wykształcenie pracowników Ośrodka:

- wyższe - 205 osób,
- średnie - 54 osoby (21 średnie zawodowe, 13 ogólnokształcące, 20 policealne),
- zasadnicze zawodowe - 6 osób,
- gimnazjalne - 1 osoba,
- podstawowe - 3 osoby.

SZKOLENIA PRACOWNIKÓW

Ilość odbytych szkoleń ogółem - 119

W tym:

- szkolenia płatne - 4
- szkolenia bezpłatne - 115

W 2024 r. pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rudzie Śląskiej uczestniczyli m.in. w następujących szkoleniach, webinarach i konferencjach:

1. Zasady uwzględniania zwolnień podatkowych w formularzu PIT - 11.
2. Sprawdź poprawność swojego regulaminu pracy w 2024 roku.
3. Zatrudnianie obywateli Ukrainy - co nas czeka po 4 marca 2024 roku?
4. Uprawnienie do zasiłku macierzyńskiego, opiekuńczego i chorobowego.
5. Czas pracy pracowników zatrudnionych w niepełnym wymiarze.
6. Składki na PFRON a zatrudnianie osób z orzeczeniem o niepełnosprawności.
7. Zmiana warunków zatrudnienia.
8. Czas pracy - jak tworzyć grafiki dla różnych czasów pracy?
9. Równoważny system czasu pracy a ruchomy rozkład czasu pracy.
10. Dodatek ostonowy edycja 2024.
11. Usługi społeczne - różne perspektywy, jeden cel.
12. Awans zawodowy i wynagradzanie pracowników pomocy społecznej.
13. Zatrudnienie obywateli Ukrainy po 4 marca 2024 r. wyzwaniem dla pracodawców.
14. Praktyczne wykorzystanie systemu Legalis w pracy urzędnika - warsztaty z certyfikatem.
15. Legalis administracja - szkolenie dla specjalistów ds. BHP.
16. Wyszukiwanie informacji w Legalis Administracja.
17. Praktyczne wykorzystanie Legalis Administracja w pracy Urzędnika.
18. Praca z aktem prawnym i orzeczeniem w Legalis Administracja.
19. Legalis Administracja - szkolenie dla specjalistów ds. Finansów Publicznych.
20. Praktyczne wykorzystanie Legalis Administracja w pracy Urzędnika.
21. Porady ekspertów i szkolenia video w Legalis Administracja.

22. Legalis Administracja - szkolenie dla specjalistów ds. Pomocy Społecznej.
23. Praktyczne wykorzystanie Legalis Administracja w pracy Urzędnika.
24. Legalis Administracja - TOP 7 najbardziej przydatnych funkcji w pracy urzędnika.
25. Praktyczne wykorzystanie Legalis Administracja w pracy Urzędnika.
26. Ewidencja czasu pracy - wskazówki praktyczne.
27. PFRON - Ugruntowanie wiedzy na temat orzecznictwa i możliwość wydłużenia orzeczeń.
28. Podstawa wymiaru zasiłków - ZUS zmienia interpretację dwóch kluczowych zagadnień.
29. Jak uniknąć błędów przy zatrudnianiu cudzoziemców? Najczęstsze pułapki prawne.
30. Korygowanie listy płac 2024.
31. Kontrola umów cywilnoprawnych przez organy kontrolne w 2024 roku.
32. Podstawa wymiaru zasiłków - Jak rozliczać świadczenia dodatkowe na rzecz pracowników.
33. RODO w kadrach w 2024 roku.
34. Tworzenie poprawnego zbioru centralnego w programie TT-Pomoc.
35. Standardy ochrony małoletnich - nowe zadania szkół i placówek.
36. Przeciwdziałanie przemocy domowej wobec osób starszych.
37. Rozwój usług środowiskowych i deintytucjonalizacyjnych w Polsce z perspektywy odbiorców i instytucji.
38. Szkolenie dot. programu "Czyste Powietrze".
39. Przemoc wobec osób starszych.
40. Nowe standardy i procedury ochrony małoletnich w JOPS.
41. Szkolenie dot. programu "Czyste Powietrze".
42. Samorząd terytorialny. Społeczeństwo. Gospodarka. Przestrzeń.
43. Monitoring sytuacji rodziny, w której jest prowadzona procedura "Niebieskiej karty" oraz po jej zakończeniu.
44. Szkolenie dot. programu "Czyste Powietrze".
45. Pracownicze Plany Kapitałowe - webinarium.
46. "WSPIERAMY! Wyzwania, możliwości, rozwiązania".
47. Jak przygotować firmę/instytucję do wdrożenia nowych przepisów dot. sygnalistów?
48. Tworzenie regulaminu pracy - zapisy wymagane i zakazane.
49. Kolejne problemy "zasiłkowe" po zmianie interpretacji ZUS.
50. Czas pracy 2024 - o czym należy pamiętać tworząc grafiki czasu pracy?
51. Akta osobowe 2024r. - sprawdź czy poprawnie prowadzisz teczkę osobową.
52. Zmiany w zatrudnieniu obywateli Ukrainy od 30 czerwca 2024 roku.
53. Obowiązki informacyjno-promocyjne w ramach programu Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027.
54. Kontrola, nieprawidłowości i nadużycia w projektach EFS.
55. Poważnie o protokole postępowania.
56. Bon energetyczny 2024.
57. Wszczęcie postępowania przetargowego bez posiadanych środków finansowych.

58. "Czyste Powietrze".
59. Nowe formularze ogłoszeń eNotices2 - kurs online.
60. Forum Pieczy Zastępczej.
61. Spotkanie inf. dla potencjalnych beneficjentów w ramach naboru z działania 7.7 - EFS.
62. Dodatek "1000 zł" dla pracowników pomocy społecznej.
63. Szkolenie dla pracowników CUS: Zarządzanie i organizacja usług społecznych.
64. Szkolenie dla pracowników CUS: Opracowywanie i realizacja indywidualnych planów usług społecznych.
65. Szkolenie dla pracowników CUS: Organizacja Społeczności lokalnej.
66. Sprawiedliwa transformacja w projektach unijnych.
67. Spotkanie sieciujące.
68. Ochrona sygnalistów - Nowe obowiązki pracodawców firm i instytucji publicznych.
69. Kadrowe Środy - Nadgodziny w równoważnym systemie czasu pracy a w podstawowym - podobieństwa i różnice.
70. Kadrowe Środy - składki ZUS przy umowach zlecenie.
71. Kadrowe Środy- Akta osobowe a kontrola Inspekcji pracy - na co zwrócić uwagę?
72. Kadrowe Środy - Ochrona Sygnalistów - potrącenia na liście płac.
73. Kadrowe Środy- zasiłek macierzyński za okres rodzicielskiego - wpływ sposobu korzystania.
74. Sygnaliści - nowe obowiązki dla przedsiębiorców.
75. Sygnaliści - jak poprawnie przygotować dokumentację i procedury.
76. Sygnaliści - ochrona sygnalistów w 2024 - wzory, procedury i zarządzenia.
77. Kadrowe Środy - jak poprawnie przygotować procedury zgłaszania naruszeń.
78. Dostępność dziś i jutro.
79. Szkolenie z programu Aktywny Rodzic.
80. Kwalifikowalność wydatków w projektach F SL.
81. Omówienie standardów dostępności w projektach unijnych.
82. Praktyczne aspekty wdrożenia ustawy o sygnalistach w urzędach i firmach a wykorzystanie Legalis.
83. Zamówienia publiczne zgodnie z ustawą PZP.
84. Tworzenie rejestru czynności przetwarzania oraz analiza ryzyka na przykładzie procesu rekrutacji.
85. Deinstytucjonalizacja i wsparcie wojewódzkiej pieczy zastępczej.
86. Jak samodzielnie weryfikować oferty inwestycyjne. Okazja czy oszustwo - sprawdź zanim podejmiesz decyzje inwestycyjną?
87. Kontrole w JOPS.
88. Sygnaliści jako nowi klienci - wyzwania dla Kancelarii prawnych.
89. Inwentaryzacja w pytaniach i odpowiedziach - najczęstsze problemy.
90. XI Pomorskie Obchody Światowego dnia FAS/FASD.
91. Powódź 2024 - procedury i zasady udzielania pomocy w stanie klęski żywiołowej.

92. Jak poprawnie aktualizować regulaminy?
93. Obowiązki informacyjno-promocyjne w ramach programu Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027.
94. Rola Ośrodków pomocy społecznej w przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.
95. Zmiana warunków zatrudnienia w trakcie trwania stosunku pracy.
96. Konferencja Banków Żywności.
97. Regulamin ZFŚS - kluczowe zapisy.
98. Prowadzenie ewidencji księgowej w projektach F SL, w tym kwalifikowalność VAT.
99. Dokumentacja niezbędna przy zatrudnieniu cudzoziemców.
100. Brak wdrożenia ochrony sygnalistów - skutki, koszty i kary.
101. PR i komunikacja jako instrumenty budowania pozytywnego wizerunku jednostek pomocy społecznej.
102. Social media jako skuteczne narzędzie komunikacji.
103. Zatrudnienie socjalne jutro. Misja, sieciowanie, kierunki zmian.
104. Rola płatnika PIT przy świadczeniach z ZFŚS.
105. Urlopy i czas pracy osób z niepełnosprawności.
106. Prawo zamówień publicznych i zasad konkurencyjności w projektach dofinansowanych z FE SL.
107. Ewidencja księgowa w projektach FE SL 2021-2027.
108. Psychoodporni - o budowaniu odporności psychicznej wśród dzieci i młodzieży.
109. Akta osobowe - jak prowadzić teczki zgodnie z przepisami.
110. Z ludźmi i dla ludzi. Od wiedzy do działania. Partycypacja w transformacji.
111. Zapobieganie dyskryminacji.
112. Umowy cywilnoprawne.
113. Sygnalista - zakres ochrony prawa i odpowiedzialności.
114. Czas pracy w delegacjach służbowych w oparciu o orzeczenie.
115. Nowe obowiązki samorządów a ustawa o ochronie sygnalistów.
116. Badania lekarskie i szkolenia BHP.
117. Czyste Powietrze.
118. Najważniejsze zmiany w prawie dla JST w 2024 i 2025.
119. Forum dla pracowników Jednostek Organizacyjnych Pomocy Społecznej.

Szkolenia, na które kierowani są pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rudzie Śląskiej obejmują szeroki zakres zagadnień merytorycznie adekwatny do wykonywanych działań oraz poszerzają już posiadaną wiedzę i podnoszą kwalifikacje uczestniczących w nich osób. Poszerzanie kwalifikacji i zdobywanie wiedzy ma bezpośrednie przełożenie na przekazywanie zdobytej wiedzy innym pracownikom Ośrodka wykonującym poszczególne zadania.

VII. REALIZACJA ZADAŃ DODATKOWYCH, W TYM WYKRACZAJĄCYCH POZA ZAKRES USTAW

1. Nadzór Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rudzie Śląskiej nad miejskimi jednostkami organizacyjnymi pomocy społecznej, wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej w Rudzie Śląskiej.

Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rudzie Śląskiej w 2024 roku sprawował nadzór nad następującymi miejskimi jednostkami organizacyjnymi pomocy społecznej, wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej w Rudzie Śląskiej:

- 1) Dzienny Dom „Senior - Wigor” z siedzibą w Rudzie Śląskiej,
- 2) Ośrodek Adaptacyjny dla Dzieci Niepełnosprawnych z siedzibą w Rudzie Śląskiej,
- 3) Placówka Wsparcia Dziennego z siedzibą w Rudzie Śląskiej,
- 4) Ośrodek Interwencji Kryzysowej z siedzibą w Rudzie Śląskiej,
- 5) Dom Pomocy Społecznej „Senior” z siedzibą w Rudzie Śląskiej,
- 6) Noclegownie Miejskie z siedzibą w Rudzie Śląskiej,
- 7) Centrum Administracyjne Obsługi Placówek Opiekuńczo - Wychowawczych z siedzibą w Rudzie Śląskiej, w tym:
 - Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza Nr 1 z siedzibą w Rudzie Śląskiej,
 - Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza Nr 2 z siedzibą w Rudzie Śląskiej,
 - Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza Nr 3 z siedzibą w Rudzie Śląskiej,
 - Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza Nr 4 z siedzibą w Rudzie Śląskiej,
 - Ośrodek Pomocy Dzieciom i Rodzinie z siedzibą w Rudzie Śląskiej.

Zakres sprawowanego nadzoru obejmował w szczególności:

- 1) sprawy organizacyjne:
 - a) opiniowanie statutów i regulaminów,
 - b) opiniowanie materiałów przekazywanych przez Dyrektorów/Kierowników jednostek Prezydentowi Miasta,
- 2) sprawy pracownicze:
 - a) opiniowanie kandydatów na stanowiska Dyrektorów/Kierowników jednostek,
 - b) koordynacja i nadzór nad wykonaniem planów urlopowych Dyrektorów/Kierowników jednostek,
 - c) wnioskowanie o przyznanie nagrody Dyrektorom/Kierownikom jednostek,
- 3) sprawy finansowe:
 - a) opiniowanie projektów planów finansowych na dany rok budżetowy,
 - b) nadzór nad działaniami związanymi z gromadzeniem środków publicznych,
 - c) dokonywanie kontroli prawidłowości wykorzystania środków finansowych.

2. Przygotowywanie i nadzór nad projektami uchwał Rady Miasta Ruda Śląska.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej przygotowuje projekty uchwał z zakresu: pomocy społecznej, pieczy zastępczej, usług społecznych i innych działań związanych z programami rządowymi i samorządowymi.

3. Realizacja rządowych Programów dotyczących dofinansowania wynagrodzeń pracowników.

Realizacja:

- rządowego Programu „Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej w postaci dodatku motywacyjnego na lata 2024-2027”,
- rządowego Programu „Dofinansowanie wynagrodzeń rodzin zastępczych zawodowych i prowadzących rodzinne domy dziecka na lata 2024-2027”,
- rządowego Programu „Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na lata 2024-2027”.

4. Organizacja II Rudzkiego Święta Pracowników Służb Społecznych

II Rudzkie Święto Pracowników Służb Społecznych odbyło się w dniu 20 listopada 2024 roku w Śląskim Teatrze Impresaryjnym im. Henryka Bisty. Zgromadziło prawie 350 osób zaangażowanych we wsparcie osób potrzebujących w Naszym Mieście. Była to okazja do podziękowania pracownikom za ich pracę oraz podkreślenia rangi zawodu pracownika socjalnego. Wydarzenie to stało się nową tradycją w Rudzie Śląskiej i będzie obchodzone każdego roku w ramach Dnia Pracownika Socjalnego ustanowionego na mocy zapisu ustawy o pomocy społecznej.

5. Koordynacja Tygodnia Godności Osób z Niepełnosprawnościami

Obchody Tygodnia Godności Osób z Niepełnosprawnościami w naszym Mieście w 2024 roku trwały od 20 do 29 maja. Były to XX jubileuszowe obchody, które tradycyjnie rozpoczęły się Mszą św. w Sanktuarium Matki Bożej z Lourdes w Rudzie Śląskiej - Kochłowicach. Uczestnicy po Mszy św. uczestniczyli w barwnym korowodzie, który przeszedł ulicami Kochłowic do Domu Pomocy Społecznej „Św. Józefa”, gdzie nastąpiło uroczyste symboliczne przekazanie klucza do bram Miasta przez Prezydenta Miasta na ręce osób z niepełnosprawnościami. Podczas kolejnych dni w różnych dzielnicach Rudy Śląskiej odbywał się szereg imprez i spotkań o charakterze integracyjnym, edukacyjnym, kulturalnym i sportowym. W organizację Tygodnia zaangażowały się ośrodki wsparcia, organizacje pozarządowe, placówki oświatowe i miejskie jednostki organizacyjne działające na terenie Naszego Miasta. Koordynatorem tego przedsięwzięcia jak co roku był Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Rudzie Śląskiej pod nadzorem I Zastępcy Prezydenta Miasta Ruda Śląska ds. społecznych.

6. Informowanie mieszkańców Miasta o działaniach podejmowanych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Rudzie Śląskiej i o możliwościach skorzystania z pomocy oferowanej przez Ośrodek

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej na bieżąco korzysta z wielu możliwych form komunikowania się oraz informowania mieszkańców o podejmowanych działaniach, m.in.

- strona internetowa MOPS i Urzędu Miasta,
- media społecznościowe MOPS i Urzędu Miast,
- w radio,
- telewizja,
- prasa lokalna.

7. Prace dotyczące przekształcenia Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Centrum Usług Społecznych w Rudzie Śląskiej

Realizacja projektu „CUS - nowe spojrzenie na usługi społeczne” w ramach Funduszy Europejskich dla Śląskiego 2021 - 2027, m.in. prace koncepcyjne, pozyskanie i adaptacja pomieszczeń przy ul. Przedszkolnej 6 w Rudzie Śląskiej, proces tworzenia struktury kadrowej przyszłego Centrum oraz współpraca w zakresie przeprowadzenia diagnozy potencjału i potrzeb wspólnoty samorządowej.

8. Współpraca z podmiotami działającymi na terenie Miasta.

Współpraca m.in. z Radą Seniorów, Młodzieżową Radą Miasta, udział w działaniach i przedsięwzięciach organizacji pozarządowych m.in.: Caritas Archidiecezji Katowickiej, Oddział Regionalny Olimpiady Specjalne Polska-Śląskie, Polski Związek Niewidomych koło Ruda Śląska, Rudzkie Stowarzyszenie Amazonek „Relaks”, Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów, Stowarzyszenie Św. Filipa Nereusza, a także instytucji: Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologicznej, Szpital Miejski, Miejski Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności, Policja, Straż Miejska, Straż Pożarna, Ochotnicza Straż Pożarna i Straż Graniczna.

9. Współpraca z Regionalnym Ośrodkiem Polityki Społecznej i Urzędem Marszałkowskim.

Pozyskanie ze środków Unii Europejskiej kwoty 8,3 mln. Zł na realizację projektu „CUS - Nowe spojrzenie na usługi społeczne”, celem zaspokojenia potrzeb mieszkańców.

10. Zaangażowanie w działania wykraczające poza zakres ustaw.

Zaangażowanie w formie wolontariatu w: Wigilie i Świąt Bożego Narodzenia dla osób ubogich i potrzebujących, śniadania Wielkanocne dla osób ubogich i potrzebujących, Dzień Ubogich, zbiórkę na rzecz dzieci mieszkających na Ukrainie, Wielką Orkiestrę Świątecznej Pomocy.

**VIII. PLAN POTRZEB MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ -
PRZEKSZTAŁCONEGO OD 01.01.2025R. W CENTRUM USŁUG SPOŁECZNYCH
NA 2025 ROK**

1. Realizacja świadczeń z zakresu pomocy społecznej uzależniona jest od przyznanych środków finansowych. Są to środki zarówno samorządowe, jak i z budżetu państwa, w zależności od realizowanego zadania. W planie budżetu na 2025 rok zabezpieczono m.in.
 - środki na realizację programu „Posiłek w szkole i domu” na lata 2024-2028, gdzie gmina zobowiązana jest do zabezpieczenia 40% kosztów tego zadania,
 - środki z budżetu gminy na realizację zasiłków celowych i gminnych programów ostonowych z zakresu pomocy społecznej,
 - środki na realizację zasiłków okresowych, w wysokości 50% różnicy między dochodem osoby czy rodziny, a kryterium dochodowym oraz środki na realizację zasiłków stałych, a także opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne, w całości finansowane są z budżetu państwa. W przypadku zmian związanych ze wzrostem lub zmniejszeniem potrzeb środki te mogą być weryfikowane w trakcie roku.
2. Wykaz potrzeb w związanych z realizacją zadań z zakresu wspierania rodziny zawarty jest w załączniku nr 1 do niniejszego sprawozdania.
3. Wykaz potrzeb w zakresie pieczy zastępczej zawarty jest w załączniku nr 2 do niniejszego sprawozdania.
4. Każdego roku na wysokim poziomie utrzymuje się liczba mieszkańców Rudy Śląskiej, którzy ze względu na wiek, stan zdrowia, sytuację osobistą wymagają pomocy całodobowej w formie umieszczenia w domach pomocy społecznej. Duża liczba osób na „nowych zasadach” wymagających tej formy pomocy oraz wzrastające koszty utrzymania mieszkańców w domach pomocy społecznej z roku na rok wymagają większych środków samorządowych niezbędnych do realizacji zadania. Ponadto konieczne jest także kierowanie mieszkańców Miasta do domów pomocy społecznej poza naszym Miastem, gdyż na terenie Miasta Ruda Śląska nie ma niektórych typów domów pomocy społecznej, zachodzi konieczność pilnego umieszczenia w dps, w sytuacji gdy wydłuża się okres oczekiwania na umieszczenie w domach pomocy społecznej na terenie naszego Miasta.
5. Niewystarczająca wysokość środków przyznawanych Miastu z Funduszu Solidarnościowego na realizację programów ministerialnych: „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego oraz „Opieka Wytchnieniowa” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego, by objąć pomocą wszystkie osoby zainteresowane.

6. Wzrasta liczba mieszkańców Miasta składających wnioski o dofinansowania ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych a kwota środków otrzymywanych z PFRON na ich realizację jest niewystarczająca, wymaga to wydawania decyzji administracyjnych odmownych. Budżet Miasta ma zbyt wiele obciążeń, aby zaspokoić potrzeby w tym zakresie.
7. Zmiany w ustawie o pomocy społecznej dotyczące osób bezdomnych spowodowały, że osoby, które posiadają dochód wyższy niż ustawowe kryterium również nie płacą nic za pobyt w noclegowni. Taka sytuacja wpływa demoralizująco na osoby bezdomne, nie motywuje do zmiany swojej sytuacji życiowej ani do wzmacniania poczucia odpowiedzialności za swoje życie. Ponadto zmiany w przepisach spowodowały, że pobyt w ogrzewalni czy noclegowni nie wymaga wydania decyzji administracyjnych co z kolei powoduje brak możliwości wpływu pracownika socjalnego na osobę bezdomną i udzielenia skutecznej pomocy tym osobom. Wskazany jest powrót do skierowań do noclegowni w formie decyzji administracyjnych. Niestety taki stan prawny funkcjonuje już od kilku lat.
8. Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 30 października 2023 r. w sprawie mieszkań treningowych i wspomaganych określa standard tych mieszkań m.in. wyposażenie w komputery z dostępem do internetu lub telewizor w części wspólnej mieszkania lub w każdym pomieszczeniu mieszkalnym, co skutkuje koniecznością opłaty abonamentu RTV ponieważ katalog instytucji i placówek zwolnionych z konieczności regulowania tych opłat nie przewiduje mieszkań treningowych i wspomaganych. Są to kwoty, które stanowią poważne obciążenie dla podmiotów prowadzących takie mieszkania, co nie sprzyja procesowi deinstytucjonalizacji.
9. Środki na wypłatę świadczeń rodzinnych, zasiłków dla opiekunów, jednorazowego świadczenia „Za życiem” pozyskujemy w całości z budżetu państwa. Pomoc materialna dla uczniów natomiast finansowana jest w 80% z budżetu państwa, a pozostałe 20% finansowania stanowią środki własne gminy. Podkreślić należy, że środki te nie są wykorzystywane w 100%, gdyż w ostatnich latach zauważyć można znaczny spadek zainteresowania pomocą materialną uczniom, a ponadto niektóre osoby, które są uprawnione do stypendium szkolnego zarówno w pierwszym, jak i/lub drugim okresie stypendialnym ubiegłego roku szkolnego, okazywały dokumenty potwierdzające poniesienie kosztów o charakterze edukacyjnym na kwotę niższą niż wskazana w decyzji przyznającej świadczenie. W tych przypadkach, mimo przysługującego prawa do stypendium szkolnego, świadczenie to nie zostało wypłacone w pełnej wysokości. Dlatego też, po zakończeniu każdego semestru, niewykorzystana kwota stypendium szkolnego zostaje uchylona.
10. Środki na wypłatę świadczeń rodzinnych oraz pomocy materialnej dla uczniów na rzecz obywateli uchodźców wojennych z Ukrainy refundowane były z Funduszu Pomocy, o którym mowa w ustawie

z 12 marca 2022 roku o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.

11. Środki wydatkowane na wypłaty świadczeń z funduszu alimentacyjnego pozyskujemy w całości z Budżetu Państwa. Ponadto część dokonanych przez dłużników alimentacyjnych zwrotów stanowi dochód naszej gminy i przekazywana jest na pokrycie części podejmowanych przez Dział Świadczeń Alimentacyjnych działań. W roku 2024 była to kwota **467 530,64 zł**. Szczególnym wyzwaniem w systemie pracy działu jest zapewnienie terminowego ustalania prawa do świadczeń, zgodnego z ustawowymi wymogami. Wiąże się to, szczególnie w okresie zakończenia jednego okresu i rozpoczęcia następnego okresu świadczeniowego, z koniecznością wzmoczenia pracy i zintensyfikowania działań, co wymaga w razie konieczności podejmowania pracy w godzinach nadliczbowych lub w soboty.

12. Tutejszy Ośrodek oprócz zadań realizowanych w ramach polityki społecznej podjął się również prowadzenia Gminnego Punktu Konsultacyjno-Informacyjnego w ramach Programu Priorytetowego „Czyste powietrze” finansowanego z Polskiego Funduszu Rozwoju (PFR), który finansuje inwestycje zgłoszone do Krajowego Planu Odbudowy (KPO), w tym program „Czyste Powietrze”. Ten dotacyjny program cieszy się dużym zainteresowaniem wśród mieszkańców naszego Miasta, którzy mogą za pośrednictwem Punktu złożyć wniosek o dofinansowanie na wymianę starych i nieefektywnych źródeł ciepła na paliwo stałe (tzw. kopciuchy) na urządzenia ekologiczne, łącznie z pompami ciepła i fotowoltaiką, jak i na kompleksową termomodernizację budynku. Ponadto w Punkcie można skorzystać z fachowej pomocy przy rozliczeniu przedsięwzięcia oraz złożyć za jego pośrednictwem wniosek o jego końcową płatność. Program „Czyste Powietrze” jest impulsem dla rozwiązań problemu smogu dając jednocześnie gospodarstwom domowym możliwość znaczącego obniżenia rachunków za ogrzewanie. Efektywne wdrażanie programu wpływa również korzystnie na bezpieczeństwo energetyczne kraju, gdyż zmniejszenie zużycia energii ograniczy konieczność importu paliw kopalnianych. Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach wstrzymał w dniu 28 listopada 2024 r. nabór wniosków o dofinansowanie w ramach programu priorytetowego „Czyste Powietrze”.

13. Aby powstrzymać wzrost cen i złagodzić skutki inflacji a przez to zmniejszyć jej koszty dla rodzin tworzone są rządowe programy walki z inflacją tzw. Rządową Tarczę Antyinflacyjną. W jej ramach powstał pakiet rozwiązań, który ma zrekompensować wzrost kosztów energii elektrycznej, cen paliw i żywności. Takim wsparciem dla gospodarstw domowych przewidzianym na 2025 roku jest kontynuacja wypłaty rekompensaty podatku VAT za dostarczone paliwa gazowe w 2023 roku oraz w 2024 roku realizowane przez tut. Ośrodek, a finansowane w całości z środków budżetu państwa. Dotyczy to jednak tylko osób, które otrzymały bieżące faktury rozliczeniowe za zużycie gazu do 30 czerwca 2024 roku. Szczególnym wyzwaniem przy realizacji w ostatnich latach tego typu

zadań jest zachowanie terminowości ogromnej ilości spraw przy zachowaniu ustawowych warunków, niejednokrotnie niedoprecyzowanych przepisów prawa w tym zakresie. Mnogość regulacji prawnych wymusza konieczność ciągłego monitorowania zmian, aktualnych interpretacji przepisów, czy też ciągłego doszkalania pracowników dostosowując ich pracę do aktualnych wytycznych. Programy z kategorii jednorazowych świadczeń niosą ze sobą również bardzo wysokie ryzyko spiętrzenia obowiązków służbowych w krótkim czasookresie co powoduje konieczność podejmowania przez pracowników pracy w godzinach nadliczbowych czy też w soboty.

14. W związku ze zmianami wprowadzonymi do ustawy o dodatkach mieszkaniowych w 2021r., między innymi zmiana definicji dochodu, a także kryterium dochodowe, obliczane od zmiany, w oparciu o przeciętne wynagrodzenie w gospodarce narodowej obowiązujące w dniu złożenia wniosku (przed zmianą było w oparciu o najniższą emeryturę), a także w związku z dynamicznymi zmianami w cenach czynszu, energii, opłat za wodę i kanalizację, śmieci (istotne składniki przy obliczaniu dodatku mieszkaniowego) zauważamy znaczny wzrost wydatków na dodatki mieszkaniowe. Pojawia się wielu nowych klientów, dotychczas nie korzystających z tej formy pomocy z uwagi na pojawiające się problemy w regulowaniu opłat za mieszkanie, ale przede wszystkim wzrosła średnia wysokość samego dodatku mieszkaniowego. Niestety w związku ze wzrostem wysokości zmiennych wpływających na obliczenia dodatku mieszkaniowego (wymienionych powyżej) przewidujemy dalszy wzrost wydatków na dodatki mieszkaniowe, a jest to zadanie obowiązkowe Gminy.
15. Stałą koniecznością jest podnoszenie poziomu wiedzy pracowników poprzez zakup stosownej literatury przedmiotu, komentarzy tematycznych, zbiorów orzecznictwa itd. Istotnym elementem pracy pracowników Ośrodka jest również możliwość uczestniczenia w szkoleniach obejmujących poszczególne obszary zadań realizowanych przez Ośrodek, a także z zakresu wypalenia zawodowego pracowników w związku z pracą wymagającą zaangażowania emocjonalnego, a to pociąga za sobą dodatkowe koszty, dlatego staramy się korzystać głównie ze szkoleń bezpłatnych, szkoleń finansowanych lub współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej i innych źródeł, niemniej jednak niektóre niezbędne szkolenia są płatne, a ich ceny rosną.
16. Przyjęta się zasada zarówno ze strony zadań zleconych jak i własnych, przekazywania zadań do Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej. Taka sytuacja wymaga zatrudnienia fachowców gotowych w krótkim czasie wziąć na siebie nowe obowiązki i właściwie obsłużyć mieszkańców. Tacy pracownicy muszą być odpowiednio opłacani, dlatego fundusz płac Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej (od 01.01.2025r. w wyniku przekształcenia Centrum Usług Społecznych) również musi być utrzymywany na odpowiednim poziomie.